

Sen. Tamara Blažina o reformi univerze: ovrednotiti specifiko FJK in okrepliti stolice za slavistiko

f 3

NEDELJA, 1. AVGUSTA 2010

št. 180 (19.887) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorjeni Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini

Spredanje in aboniranje postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Primorski dnevnik

Lekcija kulture in njen nasprotje

DUŠAN UDÖVIČ

Gospod Gabriele Cherubini je omikan in prijazen človek, blage narave, vendar trdnih prepričanj, od katerih ni pripravljen odstopiti. Niti pod pritiskom ponorelih demonstrantov, ki mu s psovki in manjšem trikoloro hočejo pokazati, kakšen izdajalec domovine da je. Posebna groteska je poslušati petje državne himne ob spremljavi žaljivk in izrazov, ki ne sodijo nikamor, morada še najmanj v spokojno romantično Rezijo, ki je po naravi in zgodovini doživel dolg gorja. Še večja groteska je dejstvo, da je ta primitivizem očitno povsem umetno uvožen v dolino, ki zmore sicer pokazati drugačen, z izročilom in pestro aktivnostjo bogat kulturni obraz.

Gospod Cherubini nima nikomur ničesar dokazati, še zlasti ne takim braniteljem rezijanstva, od katerih nihče ne domuje v Reziji in bodo zato težko prepričali kogar kolik, da za njihovim norim početjem ni prikrite in organizirane rezije. Bolončan Cherubini je Rezijo vzljubil v njenem najtežjem trenutku, ko je razdejanje po potresu grozilo dolini, da se bo dokončno izpraznila. Bil je med prvimi prostovoljci, ki so nesobično prihiteli na pomoč, navezel se je na dolino, ki je postal tudi njegov dom, čim so mu okoliščine to omogočile. Z navdušenjem se je vključil v krajevno kulturno življenje, o Reziji govori z enako, če ne bolj iskreno ljubezni, kot bi o njej govoril kakšen »avtohton« Rezjan. In kot se pravzaprav nerедko zgodi v naših krajih, gospod Cherubini ni obremenjen z kakršno koli zgodovinsko dediščino, ki bi mu zamaglila pogled na življenje in dejansko stvarnost. Zanj je logično, da se spoštuje zaščitni zakon, ki nikomur ničesar ne vsljuje, pravico do dvojezične izkaznice pa mu je država z izvajanjem zakona vendarle zagotovila, kljub poskusom zavlačevanja krajevne občinske uprave.

Kje je bil včeraj župan? V normalnih okoliščinah bi moral dati zgled, pomiriti razgrete duhove in zagotoviti občanu Cherubiniju pravico, kot jo narekuje zakon. Tako je to storil anonimni občinski uradnik, novopečenega koristnika izkaznice, ki je pričakala nahujskana množica, ki je s svojim početjem dejansko onečista trikoloro in zlorabila državno himno. Da je bil mir, je moral Cherubini z dvojezično izkaznico v žepu po nasvetu sil javnega reda za nekaj ur celo zapustiti Rezijo.

Vsekogda ima svoj poduk. Izkušnjo včerajnjega dne si bomo zapomnili po tem, kako je pridobljeni Rezjan Gabriele Cherubini dal svojemu okolju lekcijo državljanke zavesti in kulture, na drugi strani pa mu je v vsej svoji bedi stalno njeno nasprotje. Hvala, gospod Cherubini.

REZIJA - Kot napovedano jo je Gabriele Cherubini včeraj prejel na županstvu

Dvojezična osebna izkaznica tudi v Reziji

Nahujskana petdeseterica demonstrirala z žaljivkami in kričanjem

GORICA - Sinoči vrhunec filmskega festivala Sergio Amidei

Slavil »Soul Kitchen«

V parku Coronini poklon slavnemu italijanskemu scenaristki in določetni članici žirije Suso Cecchi D'Amico

GORICA - Film nemško-turškega režiserja Fatme Akine »Soul Kitchen« je zmagovalec 29. izvedbe festivala za nagrado Sergio Amidei. Pred množično publiko, ki se je zbrala v parku Coronini Cronberg, so si-

noči izročili nagrado za najboljši scenarij Flaminu Zadri, ki je bil koproducent nemškega filma. Večer je zaznamoval spomin na slavno italijansko scenaristko in članico žirije goriškega festivala Suso Cecchi D'Amico,

ki je umrla včeraj v Rimu v starosti 96 let. Letošnji festival se bo zaključil danes s projekcijo filma »Il concerto« Raduja Mihaileanu, ki bo na ogled ob 21. uri v parku Coronini.

Na 11. strani

RAVANCA - Tako kot je bilo dan prej napovedano, je bila včeraj na občini v Reziji izdana prva dvojezična osebna izkaznica. Po predvčerajnjem neuspelem poskušu se je včeraj, približno ob 10.30 predstavil v občinski stavbi Gabriele Cherubini, ki ga je kot pravni zastopnik spremjal Igor Černo. Občinski funkcionar angrafskega urada je Cherubiniju izročil dvojezično izkaznico, pred občino pa je Cherubinija in Černa pričakala množica nahujskih demonstrantov, opremljenih s trikolorami in napisi. Sprejeli so ju s kričanjem in žaljivkami.

Na 3. strani

Trst: resolucija o italijanski trobojnici na dvojezičnih tablah

Na 4. strani

Župani z Goriškega zahtevajo avtocestni izhod v Fari

Na 9. strani

Pri Gradežu huda prometna nesreča

Na 10. strani

TFS Stu ledi uspešno gostovala v Beltincih

Na 6. strani

Britanski Indipendent o mednarodni železniški izolaciji Trsta

Na 6. strani

PROMET - Včeraj naporen dan za voznike

Pri Fernetičih zastoj zaradi vinjet, pri Moščenicah 25 kilometrov pločevine

TRST, TRŽIČ - V noči med petkom in včerajnjim dnem je na odseku avtoceste A4 med Palmanovo in Moščenicami nastala rekordna 25 kilometrov dolga kolona, zaradi katere so dvakrat po pol ure sprostili prehod skozi cestninsko postajo. Sredi dopoldneva je bila kolona dolga do petnajst kilometrov, okrog 18. ure je merila sedem kilometrov, zastope pa so nato zabeležili vse do poznej večernih ur. Pri nekdanjih mejnih prehodih je do edinega zapepla prišlo v nočnih in jutranjih urah. Pri Fernetičih se je ustvarila šest kilometrov dolga kolona: povzročili so jo nadzorniki slovenske družbe DARS, ki so preverjali, ali so na vozilih nalepljene vinjete.

Na 4. in 9. strani

ESSO
Riva Gabriele
PRANJE AVTA,
prodaja pijače
in prigrizkov
BOŽJE POLJE (ZGONIK)
Pokrajinska cesta št. 1 - 8. km.

REZIJA - Včeraj zjutraj je Gabriele Cherubini na občini dvignil zahtevani dokument

Prva dvojezična izkaznica izdana ob spremjavi žaljivk demonstrantov

Kakih petdeset glasnih demonstrantov sledilo Cherubiniju in Černu do Rezijanske kulturske hiše

RAVANCA - Tako kot je bilo dan prej napovedano, je bila včeraj na občini v Reziji izdana prva dvojezična osebna izkaznica. Po predvčerajšnjem neuspelem poskuusu se je včeraj, približno ob 10.30 predstavil v občinski stavbi Gabriele Cherubini, ki ga je kot pravni zastopnik spremljal Igor Černo. Občinski funkcionar angrafskega urada je Cherubiniju izročil dvojezično izkaznico, na kateri so slovenski izrazi zaenkrat napisani ročno, kajti, kot smo včeraj poročali, občina Rezija še ne razpolaga z ustreznim računalniškim programom.

Cherubini je skupaj s Černom preveril, če so vsi podatki pravilno zapisani, nakar sta zapustila občinsko posloplje. Tam ju je čakala množica, ki je iz pešice ljudi izpred prejšnjih dni narasla v kakih petdeset očitno nahujskanih demonstrantov, opremljenih s trikolorami in napisimi. Sprejeli so ju s kričanjem in žaljivkami, medtem ko sta se Cherubini in Černo mirno napotila proti bližnjemu kulturnemu domu ali »Kulturski hiši«, kot jo nazivajo domačini. Tam ima sedež tudi Rezijanska folklorna skupina, ki ravno danes potuje na gostovanje na Japonsko. Demonstranti so med kričanjem, psovanjem in petjem italijanske himne sledili Cherubiniju in Černu vse do Kulturne hiše, kjer je psovke na svoj račun morala poslušati tudi predsednica Rezijanske folklorne skupine Pamela Pielich, češ, da je prodana Slovencem. Demonstranti so kričali, da folklora ni njena in pozivali predsednico, naj gre na Japonsko na »enosmerno potovanje«.

Ozračje je bilo napeto, čeprav na provokacije in kričanje ni reagiral ne Cherubini ne nihče drug. Dogajanje so spremljale tri patrulje karabinjerjev z avtomobili in ti so nazadnje svetovali Cherubiniju, naj za nekaj časa zapusti Rezijo, da se položaj pomiri.

Gabriele Cherubini je bil klub kravala, ki so ga zagnali samozvani »branitelji rezjanstva« popolnoma mireni in zadovoljen, da je prejel izkaznico. »Zame je logično in normalno, da sem vprašal za dvojezični dokument, ki ga zagotavlja zakon, saj je rezjanština slovensko narečje, to menita ni dialekt iz Bergama. Edino žal mi je, da so se znesli na predsednico folklorne skupine, ki pri tem nima nič. Skupina je povsem izven te zadeve, po buda za izkaznico je izključno moja osebna zadeva«, je naš dnevnik po-

Igor Černo in Gabriele Cherubini

vedal Cherubini. »Težko je razumeti te ljudi, ki demonstrirajo na tak način, saj preživijo v Reziji morda vsega skupaj deset dni na leto, vsi živijo v tujini ali na Videnskem. Upali so na kakšno reakcijo z moje strani, a tega niso dočakali. Pravi anahronizem je, da se kaj takega dogaja v Evropi, kjer so meje odpadle, spoštovanje krajevnih in manjšinskih jezikov bi moralo biti nekaj normalnega in vsakdanjega«, je še povedal Cherubini. (du)

Občinska stavba v Reziji in skupina demonstrantov pred njo

NM

RIM - Sen. Blažinova posegla na zasedanju italijanskega senata

V okviru reforme univerze ovrednotiti specifiko FJK in okrepliti stolice za slavistiko

RIM - Ovrednotenje specifike Furiani-Julijske krajine in krepitev univerzitetnih stolic za slavistiko. Za to se je v svojem posegu na četrtekovem zasedanju italijanskega senata, na katerem je bil odobren zakon o reformi univerzitetnega sistema, zavala senatorka Tamara Blažina. Razprava o reformi univerze je v senatu zbornici potekala sedem mesecev, po četrtekovi odobritvi pa se osnutek zdaj seli v poslansko zbornico. Skupina Demokratske stranke, kateri pripada tudi sen. Blažinova, je volila proti zakonu, kljub prepričanju, da italijanska univerza potrebuje reformo in sprejetju nekaterih njenih popravkov. Po mnenju DS namreč odobreno besedilo ne odgovarja potrebam po resnični inovaciji in modernizaciji ter ne odpira možnosti za pomladitev notranje strukture univerze, predvsem pa ostaja ta sektor brez potrebnih finančnih sredstev. Ministrica Mariastella Gelmini je sicer obljudila, da bo to rešeno s prihodnjim proračunom, vendar je to odločno premalo in se tako postavlja pod vprašaj delovanje univerz v prihodnjem akademskem letu, meni DS.

bliže zadevajo naše območje: gre za potrebo po ovrednotenju specifičnosti posameznih ozemelj in v tem sklopu tudi FJK kot obmejne dežele, kjer je treba prepustiti univerzam določeno avtonomijo pri sklepanju sodelovanja in skupnih projektov z univerzami v Sloveniji in Avstriji. Poleg tega gre tudi za ohranitev oz. okreplitev stolic za slavistiko, kot je predvideno tudi v kulturnem sporazumu med Slovenijo in Italijo.

O tem vprašanju naj bi tekla razprava tudi na jesenskem slovensko-italijanskem medministrskem srečanju, saj je potrebno posodobiti razne vsebinske aspekte izvedbenega programa kulturnega sodelovanja in oblike sodelovanja med univerzami, meni sen. Blažinova.

TAMARA BLAŽINA
KROMA

POTOVALNI URAD AURORA VIAGGI

Od daljnega 1963 vestno skrbimo za vaša potovanja in počitnice

ENODNEVNI AVTOBUSNI IZLETI

Razstava cvetja v Mozirju 15.08.
Limski kanal 22.08.
Vrbsko jezero 29.08.
Beneška laguna 04.09.
Muzejski vlak Transalpina 05.09.
Brijoni in Poreč 12.09.
Tolmeč na praznik jabolk 26.09.

VEČDNEVNA AVTOBUSNA POTOVANJA

Bodensee	še zadnja mesta	14. - 17.08.
Plitviška jezera	še zadnja mesta	14. - 15.08.
Srednja Dalmacija		26. - 29.08.
Velika tura po Romuniji		30.08. - 09.09.
Romantična cesta		03. - 06.09.
Budimpešta in Peč		08. - 12.09.
Barcellona in Monserrat		11. - 16.09.
z avtobusom in ladjo		11. - 12.09.
Plitviška jezera		13. - 19.09.
Dalmacija in Mostar		16. - 20.09.
Praga		18. - 19.09.
V Gradec na štajerski praznik		21. - 26.09.
Srbija: Beograd in samostani		27.09. - 08.10.
Velika balkanska tura: severna Grčija, Istanbul, Bolgarija, Srbija		28.09. - 03.10.
Črna gora		

POTOVANJA Z LETALOM

Namibija	07. - 19.09.
Indija: Radjasthan in Agra	26.09. - 10.10.
Libija: Tripolitanija in Ghadames	24. - 30.10.
Libijska Sahara	
Mehika in Gvatemala	28.10. - 11.11.
še zadnja mesta	
Velika tura po Siciliji	29.10. - 05.11.
Indonezija	19.11. - 03.12.
Oman in Arabski Emirati	25.11. - 04.12.

AURORAFEST 2010

enkratne ponudbe tedenskega bivanja v termah, prevoz vključen:

ROGAŠKA SLATINA	05. - 12. september
RADENCI	10. - 17. oktober
ŠMARJEŠKE TOPLICE	07. - 14. november

Iz našega kataloga WELLNESS & MONTI MARI: vsako nedeljo avtobus za slovenska zdravilišča z izredno ugodnimi cenami za tedenska bivanja. Do polovice septembra pa tudi avtobus za poletni oddih pri morju na Lošinju, Cresu in Krku.

Za počitnice v GRČIJI, ŠPANIJI in TUNIZIJI odlična ponudba in zagotovljen avtobusni prevoz do Brnika!

POTOVALNA AGENCIJA AURORA, UL. MILANO, 20 TRST

TEL 040 631300 FAX 040 365587
E-MAIL aurora@auroraviaggi.com
URL www.auroraviaggi.com

URNIK:

ponedeljek - petek 9.00 - 12.30 in 15.30 - 18.30
četrtek no stop 9.00 - 18.30, sobota 9.00 - 12.00

Zaupajte izkušenosti!

APT - POMORSKA LINIJA
IDEALNA POVEZAVA
GRADEŽ - TRST

VOŽNJE* OD 1. JUNIJA DO 5. SEPTEMBRA 2010
razen ob pondeljkih

Odhod iz TRSTA	Prihod v GRADEŽ	Odhod iz GRADEŽA	Prihod v TRST
Pomol Audace	Pomol Torpedinere	Pomol Torpedinere	Pomol Audace
8.00	9.15	9.30	11.00
13.00	14.30	15.00	16.30
16.50	18.20	18.30	20.00

PRODAJA VOZOVNIC NA KROVU
Enosmerna vožnja € 5,70
Povratna vožnja € 5,70
(Vozovnica velja samo v dnevi izdaje)
ZELENI TELEFON: 800-955957
Promocijske cene za imetnike FVG Card in voucherjev Family Club Turismo FVG

* ob ugodnih morskih in vremenskih pogojih

PROMET - Zgodaj zjutraj so težave povzročali uslužbenci družbe DARS

Zaradi nadzora nad vinjetami zastoj od Fernetičev do Proseka

Na nekdanjih mejnih prehodih brez drugih zapletov - Daljsa čakalna doba med Koprom in Dragonjo

Na nekdanjih italijansko-slovenskih mejnih prehodih na Tržaškem včeraj ni bilo težav, z ukinitvijo mejnih kontrol so izginile tudi vrste vozil. Za voznike je bila to doslej daleč najhujša sobota letosnjega poletja, v smeri proti Sloveniji, Istri in Dalmaciji pa je bila pot naporna predvsem pri avtocestni cestninski postaji pri Mošćenicah (o tem poročamo na goriških straneh) ter na mejnih prehodih med Slovenijo in Hrvaško.

Na tržaškem avtocestnem priključku je bil promet včeraj gost, a brez zastojev. Na območju Fernetičev pa se je zataknilo v noči med petkom in soboto. Zagodlo jo je osebje slovenske družbe za avtoceste DARS, ki je na slovenski strani ustavljal vozila in preverjalo, ali imajo italijanski in drugi turisti obvezne vinjet. Promet se je upočasnil in močno zgostil, nakar je prišlo do dolgega zastoja. Tržaška prometna policija je navedla, da se je kolona na avtocestnem priključku vila od Fernetičev do Proseka, znašala je kakih šest kilometrov. Pri tem je policija poudarila, da so mnogi vozniki, ki so bili namenjeni na morje, ob pogledu na cestne table z napisom »Slovenija« po nepotrebni zavili proti Fernetičem in še dodatno počivali število ustavljenih vozil.

Šele v jutrišnjih urah je osebje družbe DARS prekinilo kontrole in promet se je naglo sprostil, po petnajstih minutah so bile težave mimo. Ob 10. uri je promet potekal redno, tako kot v naslednjih urah. Družba DARS je včeraj sporočila, da na slovenskih avtocestah vsak dan zlatoti dvesto voznikov brez natek. Ostaja vprašanje, ali je primerno, da nadzorniki v kritičnih trenutkih povsem zaustavijo promet, glede na to, da je Slovenija uvedla nov sistem cestninenja tudi zato, da bi predvsem v poletnih mesecih odstranila pregrade in izničila zastoje.

Na območju slovensko-hrvaških mejnih prehodov je bil promet včeraj zelo gost. Na glavni cesti od Postojne proti mejnemu prehodu Jelšane je bila čakalna doba pri izstopu iz Slovenije zjutraj in dopoldne 20-minutna. Na glavni cesti od Kozine proti Starodu je bila čakalna doba od deset do dvajset minut, na cesti od Kopra proti Dragonji pa so vozniki v povprečju čakali po pol ure. (af)

OBČINA TRST - Še s četrtkove seje občinskega sveta

Trikolora na dvojezičnih tablah

Svetniki izglasovali resolucijo Lippolisa (NZ) - Švab (DS-SSK) in Edera (Lista Rovis): Desnica se raje ozira nazaj

Nekaj več kot dva tedna po 13. juliju, ko je Trst doživel obisk predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške, ki so obiskali Narodni dom ob 90. obletnici požiga in spomenik istrskim beguncom ter se udeležili koncerta na Velikem trgu pod vodstvom Riccarda Mutija, je tržaški občinski svet na svoji četrtkovi seji, zadnji pred poletnim premorom, na kateri je večina izglasovala rebalans proračuna in umaknila sklep o ustanovitvi preiskovalne komisije o napakah pri regulacijskem načrtu, ki jo je sama predlagala, izglasovala resolucijo načelnika svetniške skupine Nacionalnega zavezništva-Ljudstva svobode Antonia Lippolisa, ki občinsko upravo obvezuje k temu, da na dvojezične cestne table z napisimi krajev v Občini Trst namesti italijansko trobojnico, saj naj bi dvojezični napis »zbegali še posebno turiste, ki ne vedo, če se nahajajo v Sloveniji ali Italiji,« piše v resoluciji.

Na dogajanje v občinskem svetu sta se sporočili za javnost odzvala občin-

EMILIANO EDERA

IGOR ŠVAB

ska svetnika levosredinske opozicije Igor Švab (Demokratska stranka-Slovenska skupnost) in Emiliano Edera (Lista Primo Rovis), ki sta v svojih posegih ostro obsočili resolucijo, saj jo smatrata za instrumentalno, če že ne za pravo provokacijo, saj prav na meji že stojijo table s simbolom evropske zastave ter napisom Slovenija oziroma Italija. S tega vidika torej problem ne obstaja, gre pa za politično dejavnost tržaške desnice, ki se raje ozira nazaj

in težke čase polpretekle zgodovine, namesto da bi z odločilnimi dejanji pomagala pri rasti, razvoju in ugledu Trsta, ki bi lahko konec koncem odigral pomembno vlogo v združeni Evropi, Evropi narodov in narodnosti, menita Švab in Edera.

Na četrtkovi seji je zaradi ponovne okvare snemalnih in glasovalnih naprav opozicija protestno zapustila dvorano, medtem ko sta Švab in Edera ostala, saj sta smatrала za potreben, da ostaneta v dvorani, posežeta v razpravo in glasujeta proti. Negativni glas celotne opozicije pa bi imel v tem primeru še kako velik pomen in težo, piše v sporočilu za javnost.

Omero (DS) kritično o prometnem načrtu

Načelnik svetniške skupine Demokratske stranke v tržaškem občinskem svetu Fabio Omero v sporočilu za javnost pikro komentira predstavitev načrta za ureditev mestnega prometa, o katerem v teh dneh na veliko piše krajevni tisk, potem ko sta zamrznjena tako varianta k splošnemu regulacijskemu načrtu kot podrobnostni načrt za ureditev mestnega zgodovinskega jedra. Medtem ko bi regulacijski načrt moral zarasiti razvoj mesta in njegovega ozemlja ter ugotoviti cilje, strategijo in pravila kako te cilje dosegci, načrt za mestno središče pa ugotoviti tamkajšnje dejavnosti in storitve ter predvideti preureditev opuščenih območij, bi moral načrt za promet imeti kot izhodišče zmanjšanje dostopa s privatnimi vozili v korist javnih prevoznih sredstev ter olajšati dostop občanov do storitev: »Preprosto smešno je, da zdaj, ko je regulacijski načrt, ki zadeva samo gradnje, vsekakor zamrznjen in ko je podrobnostni načrt za zgodovinsko mestno jedro v limbu, Dipiazza predstavlja načrt za promet in mobilnost. Kam pa naj se gre?« se ironično sprašuje Omero.

ŠKEDENJ - V petek v Ulici Zara

Podjetje ATER predstavilo 24 novih ljudskih stanovanj

Podjetje za ljudske gradnje ATER je v petek predalo namenu obnovljivih stanovanjskih poslopij. V Ulici Zara v Škednju (med ulicama Vigneti in Soncini), pri hišnih številkah 27/1 in 27/2, je novi predsednik podjetja Rocca Lobianco predstavil stavbi, v kateri je 24 novih stanovanj (foto Kroma). Vsako stanovanje razpolaga s parkirnim mestom. Kmalu se bodo vselili novi najemniki, ki so na čakalni listi podjetja za ljudske gradnje.

Preureditev nepremičnin so omogočila sredstva, ki jih je sprostil deželni odbor Furlanije-Julijanske kraje. Skupni stroški so znašali 4,8 milijona evrov, od tega je bilo 4,2 milijona evrov deželnih sredstev, preostala sredstva so bila državna. Z deželnimi prispevki bo ATER v naslednjih dveh letih opremila v Trstu še 138 stanovanj. Škedenska stanovanja sta si v petek ogledala tržaški župan Roberto Dipiazza in občinski odbornik za socialno zaščito Carlo Grilli.

Štipendije zavarovalnice Generali

Zavarovalnica Generali bo v sodelovanju s fakulteto za ekonomijo Univerze v Trstu finančno krila pet triletnih štipendij po tisoč evrov letno, namenjenih najzaslužnejšim študentom, ki se bodo v prihajajočem akademskem letu vpisali na diplomski tečaj iz statistike in informatike za podjetja, finančne družbe in zavarovalnice. Zainteresirani študentje morajo predložiti prošnjo do 1. septembra pri predsedstvu fakultete za ekonomijo. V okviru selekcije kandidatov bo pisna preizkušnja potekala 6. septembra ob 15. uri v prostorih fakultete za ekonomijo. Za informacije je na voljo tajništvo predsedstva fakultete v Ul. Valerio 4/1 (telefon 040-5587016, naslov elektronske pošte segreco@econ.units.it, spletna stran www.econ.units.it).

Znanstveni imaginarij

Znanstveni imaginarij na Nabrežju Maksimilijana in Šarlote 15 v Grljanu bo danes odprt od 15. do 20. ure. Ob 17. uri bo tudi stekla delavnica za otroke od 4. do 11. leta z naslovom Nedenjski znanstveniki.

Drevi Steve Hackett na Velikem trgu

V Trstu se nadaljuje niz poletnih večernih pobud Serestate, ki jih prireja tržaška občinska uprava, danes pa bo doživel izjemni večer rock glasbe. Drevi bo namreč ob 21. uri na Velikem trgu nastopil legendarni kitarist slavne skupine Genesis Steve Hackett s svojo skupino, poleg njega pa bo nastopal še ansambel Cichla Temensis. Vstop na koncert, ki bo potekal tudi v okviru sedme izvedbe Tržaškega poletnega rock festivala, ki ga prireja združenje Musica Libera, je prost.

V torek začetek pobude Muzeji zvečer

V torek se bo začela sedemnajsta izvedba pobude Muzeji zvečer (Musei di Sera), ki jo prireja tržaško občinsko odborništvo za kulturo. Ob tej priložnosti bo letos prvič v gledališkem muzeju Carlo Schmidl v palači Gopčević večerni ogled muzeja ob torkih in sredah od 20. do 24. ure, ob tem pa bo vrsta spremjevalnih pobud. V torek bo pred vhodom v palačo Gopčević ob 21. uri koncert skupine Brass Ensemble, medtem ko bo ob 22.30 v dvorani Bobi Bažljen v pritličju v okviru niza Nokturni Vincenzo Ramon Bisogni vodil večer o kreacijah scenskih kostumov Elene Souliotis. V didaktični dvorani v prvem nadstropju pa bodo stekla štiri srečanja v okviru niza V zakulisju. Ob 20.15 bo Marta Finzi govorila o dejavnostih in spominih Carla Schmidla, ob 21.15 bo Elisabetta Buffalini predstavila glasbeni fond muzeja Schmidl, ob 22.15 bo Anna Krekic govorila o kolajnah, ki jih hrani v muzeju, ob 23.15 pa bo Antenore Schiavon govoril o glasbilih. Poleg tega bodo predvajali tudi video o zgodovini in zbirkah muzeja, dalje bo ob 21.30 in 23. uri Ornella Serafini igrala pevko, ki se v garderobi pripravlja za nastop na odru, poleg tega bodo obiskovalci lahko prisostvovali tudi nastanku kontrabasa v okviru delavnice, ki jo bo vodil izdelovalec godal Walter Macovaz, od 20.30 dalje pa bo delovala tudi delavnica za otroke od 7. do 11. leta, ki jo bosta vodili Caterina Fiorentini in Vincenzo Stera.

SV. IVAN - V parku nekdanje umobolnice

Gledališče pri Sv. Ivanu poimenovali po zakoncih Basaglia

Za poimenovanje poskrbela pokrajinska uprava - Udeležila se ga je tudi hčerka Alberta

Alberta Basaglia pod tablo, s katero so gledališče poimenovali po njenih starših, desno predsednica Maria Teresa Bassa Poropat med nagovorom

KROMA

Danes mineva devetintrideset let, kar je dr. Franco Basaglia prevzel mesto direktorja tržaške umobolnice. Včeraj so gledališče, ki stoji v parku sedaj že bivše psihiatrične bolnišnice, poimenovali po beneškem psihiatru in njegovi ženi Franci.

Ovrednotenje velikega parka pri Sv. Ivanu je bila ena strateških prioriteta mojega mandata, je pred restavriranim gledališčkim pročeljem dejala predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Njena uprava je zato želela vrnilti mestu tudi takoj imenovani »Teatrino«, ki ga je pred sto in več leti projektiral Ludovico Braidotti, načrtovalec svetoivanske umobolnice.

V zadnjih dveh letih je gledališče na voljo šolam, mladinskih skupinam, profesionalnim in amaterskim gledališčnikom; danes ob 20. uri bo na primer gostil Frezovo komedijo Nell'isola dei matti, gledali-

ški poklon zakoncema Basaglia. Trajen neizbrisen poklon pa predstavlja tudi tabla, ki od včeraj stoji na pročelju kremne barve: Teatrino Franco e Franca Basaglia. Kot je poudarila predsednica, se jima je pokrajinska uprava želela tako zahvaliti za veliko intelektualno in etično angažiranost, za njujna neutrudna prizadevanja proti izključevanju umskih bolnih, za njihovo integracijo.

Alberta Basaglia, ki je odkrila ploščo, posvečeno svojim staršem, se je predsednici zahvalila za poimenovanje: odločitev pokrajinske uprave je prva tovrstna pobuda ka-

ke tržaške javne uprave. V Trstu se priimek Basaglia doslej ni pojavljal na nobenem pročelju ...

Michele Zanetti, predsednik tržaške pokrajine, ki je Basaglio povabil k sodelovanju na razpisu za direktorsko mesto, je spomnil na »neverjetno intelektualno simbiozo, ki je združevala ta zakonski par, ta dva velika strokovnjaka in intelektualca«. Številnim prisotnim je tudi zaupal, kako mu je Franca nekega dne dejala, da so bila leta, ki jih je preživel z možem, najbolj razposajena in vesela. Upam, da bo taka tudi bočnost tega gledališča, je zaželet Zanetti.

Tudi Beppe Dell'Acqua je posredoval nekaj osebnih spominov na Basaglio in gledališče (v njem je na primer nastopil Gino Paoli), Franco Rotelli pa opozoril, da prizadevanja zakoncev Basaglia niso še povsem uresničena: italijanska parlamentarna komisija je ravno v teh dneh pokazala, da vladajo v zaporniških psihiatričnih oddelkih nečloveške razmere. Trst in dežela, ki sta v preteklosti veliko naredila za premagovanje takih razmer, bi lahko danes pokazala več političnega in kulturnega ponosa, je prepričan Rotelli.

Poljanka Dolhar

KOPALIŠČE AUSONIA - Včeraj popoldne v priredbi združenja Spiz

Zabavna olimpijada tržaških »klanf«

Tekmovalcev je bilo 141: najmlajši je bil star 4 leta, najstarejši pa 64 - Olimpijada je minila v znamenju zabave ob simpatičnih dresih in koreografijah

V tržaškem kopališču Ausonia mi nevajo poletni dnevi v znamenju poležavanja pod soncem in kopanja. Kar razlikuje kopališče od drugih pa je to, da tam poteka danes že »svetovno« znana olimpijada »klanf« oz. najbolj spektakularnih tržaških skokov v vodo z visokimi pljuski. Da gre za »svetovno« znan dogodek, so nam včeraj pomozno, sicer

nice koliko hudomušno naznali organizatorji - združenje Spiz, ki se je po dveh zelo uspešnih olimpijadah odločilo še za tretjo. Med 141 vpisanimi tekmovalci ženskega in moškega spola so namreč letos zasledili celo fanta iz Kolumbije in iz Tokia, ob njih pa še Švicarja in Avstrije, ter nam bliže Benečiane, Furlane, Gorice, Rimljane, Neapeljčane, pa tudi po

enega pogumneža iz Firenc oz. Trenta. Dobr glas seže v deveto vas, pravijo ... Olimpijada velja res za pravi »happening«, saj se nanjo tekmovalci pripravljajo že od junija, pravzaprav od takrat, ko posije nekoliko toplesje sonce. »Nekateri starši so celo počitnice uskladili tako, da bi bili danes tu prisotni,« se je posalil Mauro Vascotto, ki je za mikrofonom komentiral vsak posamezni nastop. Tekmovanje pa je v prvi vrsti zabava. Zabavo jo se udeleženci, ki si za to priložnost izmisljujejo svojevrstne skoke in se zanje včasih celo primerno našemijo, zabava pa se tudi žirija, ki so jo tokrat sestavljali večini trenerji skakanja združenja Triestina Nuoto in nekateri košarkarski asi. Sodniki res niso imeli lahkega dela, saj so morali pri vsakem skoku oceniti njegovo tehnično oz. umetniško izvedbo ter kakovost pljuska, igrivost in ironija pa sta odigrali daleč glavno vlogo. Tako da je njihova koncentracija tu pa tam pešala, saj so bila včasih dekleta v kopalkah bolj zanimiva od vodnih pljuskov ...

Vreme je bilo včeraj okrog 15. ure kot naročeno. Prvi je led razobil najmlajši tekmovalec, 4-letni Martino, ki se je v vodo pognal z metrskega roba bazena, takoj za njim pa je s trimetske deske skočila še njegova sestrica. Omeniti velja, da so bili tekmovalci razdeljeni po starosti na različne kategorije, vsak od njih pa je

V spektakularnih skokih z visokim pljuskom so se ob gibnih mladeničih izkazala tudi dekleta

KROMA

številnim kopalcem, ki so se zbrali ob robu umetnega »morskega« bazena, ponudil pravi spektakel. Najbolj kreativni so bili seveda mladi, ki so si za skok nadeli raznorazne lasulje in drese - od košarkarskega, mimo »spidermanovega«, princeskine sinje obleke ali havajskega krilca, vse do najsodobnejših filmskih mask v stilu avatar ali pirata Jacka Sparrowa. Da gre za »glamour« dogodek, pa je dokazal mladenič, ki je v vodo skočil kar v poročni obleki, z lakastimi čevlji vred.

Tudi koreografije so bile preštudirane, tako da se nismo gledalci dolgočasili, kvečemu nasprotno. Seveda se je kakovost skokov dvigala vzporedno s starostjo nastopajočih. Po uvodnih bombah skokih najmlajših, so tekmovalci postre-

ČRNA KRONIKA

Nočni tatiči v Ulici sv. Frančiška

V noči med petkom in soboto so trije mladeniči v Ulici sv. Frančiška začeli demontirati dele parkirnih mopedov. Kmalu je njihovo početje opazila gospa, ki stanevale v tamkajnjem stanovanjskem poslopju. Iz svoje sobe je zaslišala kovinski zvoki, pogledala je skozi okno in videla trojico, ki je s pomočjo raznega orodja skušala odnesti dele mopedov. Ženska je odtipkala številko 113, policisti so kmalu prihiteli in zasačili tatiče. Po pregledu osebnih dokumentov se je izkazalo, da sta dva fanta mladoletna: doletela ju je sodna prijava zaradi suma sodelovanja v poskusu tativne. Hujše so bile posledice za tretjega člena skupine, 18-letnega Tržačana z začetnicama D. M. Medtem ko so policisti prva dva pospremili k staršem, so polnoletnika odvedli v zapor. Prijavili so ga tudi zaradi kršenja predpisov o posedovanju orožja, ker je imel pri sebi vrečo, v kateri so bili izvajači, francozi in drugo tatinsko orodje.

Sprl se je s partnerko in zapustil hišni pripor

49-letni Tržačan V. K. je v petek zapustil svoje bivališče, kjer je bil v hišnem priporu. Takoj se je odprial na tržaško kvesturo, da bi se opravil v zaporniških psihiatričnih oddelkih nečloveške razmere. Trst in dežela, ki se v preteklosti veliko naredila za premagovanje takih razmer, bi lahko danes pokazala več političnega in kulturnega ponosa, je prepričan Rotelli.

Poljanka Dolhar

gli s skoki v naprej, v nazaj, s »smrtnimi« obrati, piruetami, skoki v dvoje, skoki z vzporednim brcanjem žoge, s ploskanjem in podobno. Nekateri je tremata sic zamašala desko pod nogami, drugi pa so si uvrstitev med najboljše zaigrali s tem, da so si zamašili nos ...

Zadnji je v poznih popoldanskih urah na trimetrsko desko stopil 64-letni Franco, ki si je zaslužil pravo »standing ovation«. Dogajanje v kopališču pa se je po slovesnemu nagrajevanju najboljših zavleklo do nočnih ur ob hrani na žaru, bogati loteriji in koncertu v živo Gufa in Maxina ter DJ-ev Batman in Mysteryman.

Sara Sternad

več fotografij na www.primorski.eu

DNEVI KMETIJSTVA - Prihodnji konec tedna

V Bazovici niz dogodkov pod naslovom Zgodovinarava

V sodelovanju z vaškimi organizacijami pripravljajo posvete, razstave in zabavo

Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva, ki jih tradicionalno prirejajo vse občine tržaške pokrajine, so letos kot znano »potujoči« večnevno prireditev na eni lokaciji je namreč zamenjal niz dogodkov, ki se je začel maja, zaključil pa se bo prihodnjem pomlad. Prireditev poteka letos pod gesлом Pot zemlje in vode, virov življenja.

Po mednarodnem posvetu o upravljanju in razvijanju kmetijstva na zaščitenih območjih, ki je potekal maja v Boljuncu, raznih informativnih srečanjih, pobudah, ki so bile namenjene šolarjem, in julijski prireditvi Odprte osmice, a ne samo, bodo Dnevi kmetijstva ponovno zaživeli prihodnji konec tedna.

V Bazovici bo namreč od petka do nedelje praznik Storianatura-Zgodovinarava, ki ga pripravljalni odbor prireja v sodelovanju z vaškimi organizacijami in raznimi ustanovami. Prireditelji, ki želijo spodbuditi zavestno in spoštljivo vrednotenje tradicij in okolja, so poskrbeli za bogat spored, ki predvideva tako institucionalne dogodke kot razstave, simpozije, otroške delavnice in večerno zabavo pri kalu.

Vezno nit dogajanja predstavlja projekt Pokrajine Trst, ki skuša ponovno ovrednotiti kraško gmajno. Projekt predvideva vzdrževanje biološke raznolikosti, ki je značilna za naše gmajne, pri čemer lahko zelo pomembno vlogo odigra ponovna uvedba paše. Ta je bila namreč v preteklosti prisotna tako za potrebe kmetijstva kot za ohranjanje kraške gmajne.

Projekt bodo uradno predstavili v soboto zjutraj v prostori Gospodarske zadruge v Bazovici, sledil bo ogled pašnika in odprtje tamkajšnjega zavetišča za živali. Sicer pa se bo niz Zgodovinarava začel že v petek, ko bodo v zadružni dvorani predstavili knjige Livia Poldinija in Stanka Renčlja, v Bazovskem domu pa odprli razstavo o nekdajnem življenju na vasi.

V soboto popoldne bo simpozij o kraški gmajni, na katerem bodo razni izvedenci razmišljali o njeni biološki raznolikosti, zaščitenih območjih in podobnem. Posvet bo v Gospodarski zadrugi v Ulici Ugo (l) Gruden, kot se je zapisalo na italijanskem vabilu ...

Tako v soboto kot nedeljo zjutraj bo Studijski center Melanie Klein poskrbel za najmlajše; delavnice bodo ob bazovskem kalu. Vsako uro bodo tudi vodení ogledi pašnika, v soboto ob 19. uri pa se bo začel voden nočni ogled učne poti Ressel. Predvidene so tudi predstave dresurnega jahača (v izvedbi kobilarne Lipica), ogled kmetije Vidali, vožnja s kočijo in avtobusni izlet Odkrivajmo Kras. (pd)

Na zadružnem pašniku bodo uradno odrlji tudi zavetišče za živali

ARHIVSKI POSNETEK

FOLKLORA - Na 40. izdaji prestižnega mednarodnega folklornega festivala v Prekmurju Tržaška fokorna skupina Stu ledi še enkrat uspešno gostovala v Beltincih

Minil je komaj dober mesec in Tržaška folklorna skupina Stu ledi je že spet odpotovala v Prekmurje, tokrat na 40. Mednarodni folklorni festival v Beltincu.

Na beltinski festival se je odpravila na izrecno povabilo enega izmed glavnih organizatorjev le-tega, prof. Mirka Ramovša, vrhunskega strokovnjaka na področju folklora in dolgoletnega dragocenega prijatelja in podpornika tržaške folklorne skupine.

V 40 let dolgi tradiciji je Folklorni festival v Beltincih daleč prerastel prvotni pomen mednarodnega srečanja folklornih skupin, saj je danes tudi osrednja in zaključna prireditev državnih srečanj slovenskih folklornih skupin, ki si pot do Beltincev morajo kakovostno prizoriti na raznih območjih in medobmočnih srečanjih, ki se predhodno vršijo po vsej državi.

Tržaška folklorna skupina Stu ledi je na 40. Beltinskem festivalu nastopila v soboto 24. julija na večerni prireditvi z naslovom »Za mejo«, posvečeni plesni in pesemski dedičstvu Slovencev v zamejstvu

(v Italiji, Avstriji in na Madžarskem), pod pokroviteljstvom Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter v režiji prof. Mirka Ramovša. Prireditvi sta prisostvovala tudi pristojni mi-

nister prof. Boštjan Žekš in župan Občine Beltinci Milan Kerman.

Tržaška folklorna skupina (ki je letos beležila že peto udeležbo na beltinskem festivalu) se je predstavila z dvema

tržaškima plesnima spletoma in sicer s Tržaško ohcjetjo (koreografija prof. Peter Suhadolc) in s Tržaško šagro (koreografija Stojan Petaros), Ženska pevska skupina pa je pod mentorstvom dr. Katje Lavrenčič predstavila niz tržaških ljudskih pesmi.

Poleg tržaške skupine so nastopile še Porabska folklorna skupina in pevska skupina iz Gornjega Senika (Madžarska), ženska vokalna skupina iz Škocjana in moška skupina »Bene« iz Suhe/Podjuna (avstrijska Koroška), FS DU Naklo, FS COF iz Ljubljane (ki se je prestavila z Rezijanskimi plesi) ter FS »Zagreb-Markovac« iz Zagreba (Hrvaška).

Udeležba na Folklornem festivalu v Beltincih spada brez dvoma med pomembnejše nastope vsake folklorne skupine. Zato si tržaški folkloristi stejejo v čast, da so na tem prestižnem folklornem festivalu letos nastopili že petič, saj so tudi sami postali že delček zgodovine tega festivala, kot je bilo razvidno tudi iz zelo izčrpne zgodovinske slikovne razstave, ki so jo ob tej priložnosti pripravili člani KUD Beltinci, glavnii pobudniki in že 40 let organizatorji Beltiškega festivala.

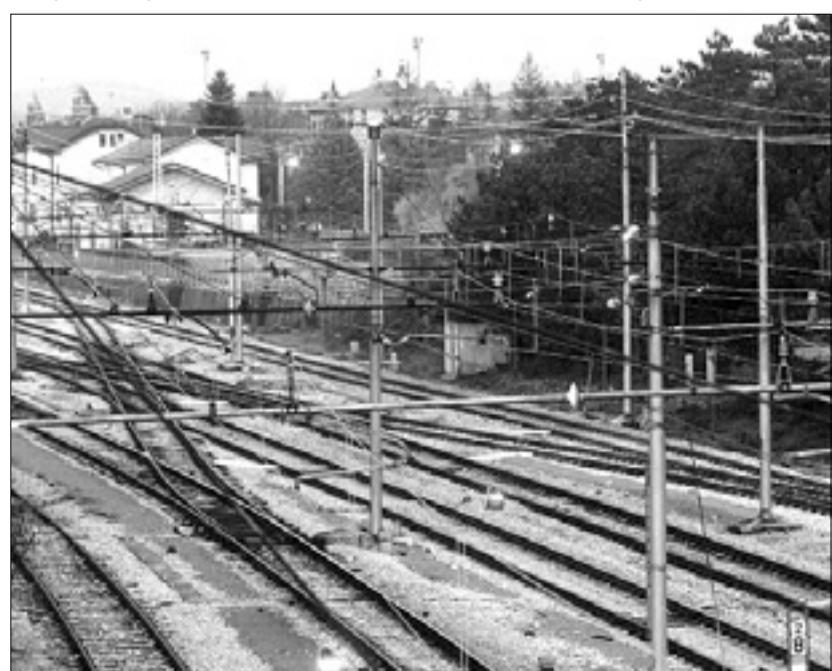
Vse se je izteklo lepo, kot po vodi, oziroma prav po vodi, saj je bilo dejavnem vreme edina negativna plat tega zadnjega nastopa v pred-poletni sezoni. Sedaj čaka člane skupine krajši poletni premor. A misel hiti že naprej, saj jih v septembru čakajo že Dan deželne ljudske noše, projekt Zlate roke ter snemanje priložnostnega DVD-ja, nastop v Hrpeljah, mednarodno srečanje Čez tri gor, čez tri dol... in verjetno še kaj. A to bo že druga sezona...

M.S.

POTNIŠKI PROMET - Pisanje britanskega dnevnika Independent

Železnica, ki ne vodi nikamor

Trst je obmejno mesto, toda edini vlak, ki vozi v Slovenijo, se ponoči ustavi na Opčinah - Podjetje Trenitalia ne podpira mednarodnih povezav

Slabo izkorisčena openska železniška postaja

V Evropi se veliko govori o hitrih železniških povezavah ter o tem, da bi bilo potrebeni potniški promet (poleg tovornega) v čim večji meri preusmeriti na železniške tire. Pogosto pa se besede zelo razlikujejo od dejaj in napovedana »železniška revolucija« je še daleč. Italija naj bi zagovarjala potenciranje železnic, trenutna slika pa sploh ni spodbudna. To ugotavlja britanski dnevnik Independent, ki katerega je najbolj zgoren primer pomanjkljivih mednarodnih povezav - Trst. Na tem koncu je namreč sistem železniških povezav celo nazadoval.

Novinar in popotnik Simon Calder v včerajšnji izdaji citira članek revije Hidden Europe (Skrita Evropa), ki omenja Trst kot obmejno mesto, v katerem se železnica v bistvu konča. »Še leta 1997 je skozi Trst vsak dan vozil vlak Simplon Express, ki je potoval iz Ženeve v Zagreb. Redna je bila tudi povezava med Benetkami in Budimpešto,« piše Calder. Vlake, ki so vozili čez italijansko-

slovensko mejo, so postopno začeli ukinjati, tako da je danes, ko meje ni več, preživel samo eksprejni vlak iz Benetk: »Vlak se sredi noči pojavi na Krasu, vozi po severnem obrobju mesta in se ustavi na železniški postaji na Opčinah.« Independent ugotavlja, da se Trst, ki ga je pisateljica Jan Morris opisala kot »naravno prestolnico naroda, ki ga ni nikjer,« zdaj nahaja tudi na železniški progi, ki ne vodi nikamor.

Mark Smith, turistični izvedenec in ustanovitelj spletnega strani Seat61.com, trdi, da se podjetje Trenitalia trudi, da bi samo sebe odrezalo od ostale Evrope. Nevidni zid med Trstom in Slovenijo ni edini primer, saj je podjetje pred kratkim ukinilo tudi železniški povezavi med Milanom in Noco ter Rimom in Noco, pa še nočni vlak iz Rima v Švico.

Ob vsem tem velja omeniti, da je Trst v italijanskem železniškem omrežju obroben in precej zanemarjen. Vsi vlaki, ki vozijo proti Zahodu, se ustavijo v Mestrah, z izjemo ene same dnevne direktne povezave z Rimom. (af)

6. FESTIVAL MORJA

ACADEMIA LIBICA INTERNAZIONALE SANTA CROCE di TRIESTE MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA KRIŽ PRI TRSTU

ZDRAVJE

ZA KRIŽ

v sodelovanju s Pokrajino Trst
v sklopu festivala

Open door.gledališča v gledališču 2010

vabita
na uprizoritev operne komedije

Il Campiello

Ermanna Wolf Ferrarija, po Carlu Goldoniju
v izvedbi udeležencev
vokalno-interpretativnih tečajev
Mednarodne Operne Akademije Križ pri Trstu
vodi m. ALEKSANDER ŠVAB

Predstave

od 1. do 4. avgusta
v parku Ljudskega doma v Križu

5. avgusta
na trgu pred županstvom v Zgoniku

Začetek vseh predstav ob 21h

Izleti

SPDT organizira od 2. do 11. septembra avtobusni izlet po Črni Gori. Povzpeli se bomo na najvišje vrhove Prokletja in Durmitorja, obiskali bomo tudi nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti. Zainteresirani pohitite z vpisom. Informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

Lekarne

Nedelja, 1. avgusta 2010

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. dell'Orologio 6, Melara - Ul. Pasteur 4/1, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Orologio 6 (040 300605), Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 6 (040 371377).

Od ponedeljka, 2.,
do sobote, 7. avgusta 2010

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Goldonijev trg 8 (040 634144), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253). Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekearne odprte

tudi od 19.30 do 20.30
Goldonijev trg 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavlje - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor San Piero 2 (040 421040). www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

TPK SIRENA

prireja tradicionalno
KARAMALADO
od 6. do 8. avgusta 2010
V PETEK, 6. avgusta:
ples z ansamblom »ALTER EGO«
V SOBOTO, 7. avgusta
in V NEDELJO, 8. avgusta:
ples z ansamblom »OLD STARS«
Odprtje kioskov ob 19.00 uri,
ples začne ob 20.30.

Čestitke

Ob rojstvu male LAJLE iz srca čestitamo mamici Elizabeti in očku Mitji ter jima zaželimo veliko srečnih in veselja polnih dni. Boris, Ester in Dajana.

Ob rojstvu male MAJE se veselimo z mamico Marijo, očkom Matijo in nonoti. Mali Maji pa želimo sončno in srečno življenje. Vsi v družini Gropajc.

Naša NINA bo jutri praznovala 4. rojstni dan. Vse najboljše ji želijo nono Fabio, nona Neva, teta Katy z Loronom.

Dobrodošla mala

Maja

Srečno preletavaj vse najbolj cvetoče in dišeče travnike novega življenja...

Srečnima staršema Matiji in Mariji iskreno čestitajo vsi nonoti in teta

Pri Gaji

se vsi veselimo s predsednikom Stanjem in Greto, ki sta postala nonota. Mamici Tjaši in očku Marcu čestitamo, predvsem pa želimo vso srečo mali

Seleni

Ob rojstvu prvorjenke

Lajle

iskreno čestitamo Elisabetti in Mitji

vsi pri AŠK Kras

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - 18.45 »Io sono l'amore« V poletni arenai 21.00 »Tra le nuvole«.

CINECITY - 15.10, 17.30, 19.50, 22.05 »Il solista«; 15.05, 17.25, 19.55, 22.05 »The box«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.05 »Predators«; 15.20, 17.35, 20.00, 22.05 »Solomon Kane«; 15.05, 17.25, 20.00, 22.10 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.15, 17.40, 19.55, 22.00 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 14.50, 17.15, 19.50, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - 16.45, 21.00 »About Elly«; 18.45 »Il concerto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The box«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Il solista«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 17.10, 19.40, 22.00 »Kot noč in dan«; 15.20, 17.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 19.20, 22.10 »Izvor«; 20.40 »Mora v ulici Brestov«; 15.40, 18.10 »Mrk«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 17.10, 19.40, 22.00 »Kot noč in dan«; 15.20, 17.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 19.20, 22.10 »Izvor«; 20.40 »Mora v ulici Brestov«; 15.40, 18.10 »Mrk«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 14.30, 21.35, 23.59 »Mrk«; 12.10, 17.00,

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRŽIČ - Črn dan na avtocesti A4

Ponoči pri Moščenicah 25 kilometrov dolga kolona

Prvič doslej sprostili prehod skozi cestninsko postajo - Romunka umrla po slabosti v avtu

V noč med petkom in včerajšnjim dnem je na odseku avtoceste A4 med Palmanovo in Moščenicami nastala rekordna 25 kilometrov dolga kolona. »V zadnjih letih nismo nikoli zabeležili tako dolge vrste avtomobilov na tem predelu avtoceste,« pravijo iz podjetja Autovie Venete in dodajo: »Da bi prepričili totalno paralizo avtoceste, smo prvič v zgodovini ob 4.30 in ob 6. uri sprostili prehod skozi cestninsko postajo pri Moščenicah. Seveda se zavademamo, da bo ta ukrep povzročil določeno ekonomsko izgubo, bil je pa nujen.«

Iz podjetja Autovie Venete navajajo dva glavna razloga za tako dolge vrste. Kot prvo avtocestna obvoznica pri Mestrah ni razredčila prometa, kot bi moral, saj je skozi njo vozilo povprečno 3.200 avtomobilov na uro. Glavni razlog za zastope pa so bili tovornjaki, ki jim je bila dovoljena vožnja med polnočjo in 7. uro. Vozniki tovornjakov so zvečer čakali na raznih počivališčih, oponočni pa so se vsi skupaj podali na pot, kar je nedvomno dodatno obremenilo ves prometni sistem, saj se je v hipu vrsta skorajda podvojila. Niti ukrepi, s katerimi je podjetje Autovie Venete nameravalo rešiti težave zaradi dolgih kolon turistov, niso izboljšali kritičnega stanja. Turisti se namreč niso odločili, da bi sledili obvozu, ki je pri izhodu v Redipulji preusmerjal vozne proti novi pokrajinski cesti za Gradež. Vožnja skozi središče Tržiča bi namreč podaljšala pot za nekaj kilometrov, nedvomno pa bi zahtevala manj časa in bi nekoliko razbremenila promet na avtocesti. Za ta obvoz so se odločili edino tisti turisti, ki poznajo tudi krajevne prometnice, večina izmed njih pa ni zapustila avtoceste.

Podjetje Autovie Venete je sicer v teh dneh prekinilo vsa vzdrževalna dela na avtocestah, kar pa ni veliko pomagalo. Tudi turisti, ki so skozi Moščenice potovali včeraj zjutraj, so morali dolgo čakači v vrsti. Ob 10.30 je bila kolona dolga 15 kilometrov, zastoji pa so se nadaljevali tudi v poldanskih urah; ob 18. uri je bila kolona

dolga šest kilometrov, zato je pa so beležili vse do poznih večernih ur. Tako ponoči kot zjutraj je v kolonah prišlo do številnih manjših trčenj med avtomobili, v katerih pa ni bilo hujših posledic za voznike in potnike. Veliko je bilo tudi posegov povrjenih mehanskih podjetij zaradi raznih okvar na avtomobilih. Okrog 17.30 je pri Redipulji 68-letno romunsko državljanko v avtomobilu obšla slabost, tako da je posredovalo osebje službe 118; ženski so skušali pomagati, vendar zanj ni bilo pomoci. Umrla je med prevozom v tržiško bolnišnico. (av)

Gost promet pri cestninski postaji pri Moščenicah (levo); pogled na razgrevno pločevino z viadukta pri San Pieru (desno)

ALTRAN

GORICA-VILEŠ - Župani iz Gorice, Moša, Šlovrenca in Gradišča

Zahtevajo izhod pri Fari

V četrtek se bodo sestali na goriškem županstvu - Med zagovorniki izhoda tudi Silvan Primosig

Župani Gorice, Moša, Šlovrenca in Gradišča se bodo sestali v prihodnjih dneh na goriškem županstvu in nato skupaj pozvali deželno vlado, naj v načrt za avtocesto Gorica-Vileš vključi tudi gradnjo izhoda v Fari. »Če spremembu ne bo povzročila zamud pri začetku gradnje avtoceste, sem prepričan, da bi jo lahko dežela brez večjih težav podprla,« je včeraj pojasnil goriški župan Ettore Romoli, med največjimi nasprotniki gradnje izhoda pa je ravno župan iz Fare Claudio Fabbro. »Za uresničitev protihrupsnih pregrad ni bilo mogoče spreminti načrta, za gradnjo novega izhoda pa bo to možno. Očitno gre za izrazito politično vprašanje,« je poudaril Fabbro, po drugi strani pa je med najbolj preprtičanimi zagovorniki gradnje novega izhoda goriški občinski svetnik Slovenske skupnosti Silvan Primosig, ki poziva tudi župane iz Brd - med njimi tu-

di števerjansko županjo Franko Pavan, naj podprejo zahtevo po gradnji izhoda v Fari.

»Briški župani, zahtevajte gradnjo avtocestnega izhoda v Fari. Brez nje ga bodo Brda še naprej težko dostopna tako za turiste kot za tovornjake in ne bodo mogla razviti svojega gospodarskega potenciala,« poudarja Primosig, ki je gradnjo izhoda pri Fari zahteval že aprila, komaj zdaj pa z napovedjo o srečanju na goriškem županstvu zgleda, da se je zadeva premaknila z mrtve točke.

»Aprila sem resolucijo v zvezi z izhodom pri Fari vložil na goriško občino; vključena je bila kot zadnja točka na razne občinske svete, tako da doslej o njej še vedno nismo razpravljali, čeprav gre za ključno vprašanje za razvoj Brd,« poudarja Primosig in pojasnjuje, da je na zadevo pred nekaj dnevi ponovno opozoril tudi deželní svetnik Demokratske stranke Giorgio Brandolin. Le-ta je razložil, da je pravni načrt za gradnjo avtoceste Gorica-Vileš predvideval izhod v Fari, ki so ga nato črtali na podlagi zahteve predsednika pokrajine Enrica Gherghette.

»Gherghetta trdi, da so trije izhodi med Vilešem in Gorico preveč, kar po mojem mnenju ne nikakor drži. IKEA si je sama uredila izhod; poleg tega bi bilo za Faro boljše, če bi imela še eno povezano z avtocesto, saj bi tako sredi vasi vozilo manj avtomobilov,« pojasnjuje Primosig in nadaljuje: »Predsednik Gherghetta je s pokrajino veliko vložil v marketing Brd in v gradnjo novih kolesarskih stez, za kar si nedvomno zasluži pohvalo. Po dru-

gi strani bi ga rad vprašal, kako bodo turisti iz bolj oddaljenih krajev sploh prišli do kolesarskih stez. Če ne bodo zgradili izhoda v Fari, to pomeni, da bodo morali vsi avtomobilisti, namejeni v Brda, voziti do štandreškega krožišča, nato pa skozi Gorico proti Brdom. Iz lastne izkušnje lahko povem, da je zelo težko nekomu razložiti, kako priti iz Štandreža do Brd. To je danes še toliko težje, saj so zaprli predor Bombi, po katerem so avtomobili vozili na Drevored 20. septembra in nato naprej proti Brdom,« opozarja Primosig, ki je prepričan, da je še vedno mogoče spreminti načrt za avtocesto Gorica-Vileš in vanj vključiti izhod pri Fari.

»Goriškega župana Ettoreja Romolije sem že svojčas pozval, naj se zavzame za spremembu načrta. Takrat mi je odgovoril, da smo morali za to poskrbeti med mandatom Vittoria Brancatia. V resnici je takratni načrt predvideval izhod pri Fari, ki so ga načrt na zahtevo Gherghette črtali,« pravi Primosig in nadaljuje: »Tudi na zasedanju Trgovinske zbornice pred dve ma mesecema sem predlagal ponovno vključitev izhoda pri Fari na načrt, to da moj predlog je bil sprejet zelo mlačno. Podžupan Fabio Gentile, ki goriško občino predstavlja v Trgovinski zbornici, me je celo napadel, češ da načrt iščem politično polemiko in da naj bi bil moj predlog v korist leve sredine in Slovencev. To seveda ni nikakor res, saj bi nov izhod pri Fari koristil vsem prebivalcem tega dela goriške pokrajine ne glede na njihov jezik in politično prepričanje.« (dr)

Nesreča na morju

V Tržiškem zalivu pri izlivu Soče je včeraj potekala obsežna iskalna akcija, med katero so iskali 37-letnega Tržičana Massima Tommasonija, ki se je zjutraj odpravil na morje s svojo barko. Alarm je dopoldne sprožila luška kapetanija; v zalivu je opazila malo belo barko, ki je plula s prižganim motorjem, na njej pa ni bilo nikogar. Iskalna akcija, pri kateri so sodelovali tudi gasilci in civilna zaščita, se je začela okrog 10. ure pod koordinacijo luške kapetanije. Ob petih plovilih so Tommasonija iskali tudi s tremi helikopteri, do večernih ur pa operacija ni privedla do nobenega rezultata.

Prikril 500.000 evrov

Goriška finančna straža je v prejšnjih dneh zaključila preiskavo, v okviru katere je razkrinkala popolnega davčnega utajevalca. Podjetnik, ki deluje na področju spletne prodaje, je državni prikril 500.000 evrov davčne osnove. Utajo so finančni stražniki odkrili po zaslugu periodičnih kontrol spleta in predvsem znane spletne strani, ki je specializirana na področju spletne nakupovanja. »Dejavnost bi bila povsem v skladu z zakonom, če bi podjetnik prijavil dohodke,« pravijo na goriškem poveljstvu finančne straže, ki je tudi ugotovila, da je podjetje, ki je prodajalo najrazličnejše artikle, uradno imelo sedež v Sloveniji, v resnici pa je delovalo v Italiji.

Konzorciju večjo vlogo

»Prav je, da je Agostinis odstopil z mesta predsednika goriškega univerzitetnega konzorcija, saj je bilo njegovo upravljanje porazno, ne sme pa biti edini grešni kozel.« Na temo goriškega univerzitetnega konzorcija, ki je trenutno brez upravnega sveta zaradi odstopa večine njegovih članov, je včeraj posegel goriški tajnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, po katerem bi si moral za slabo delovanje konzorcija prevzeti odgovornost tudi župan Ettore Romoli, ki je Agostinisa imenoval. »Konzorcij bi moral zagotovljati učinkovito koordinacijo med krajevnimi ustanovami - občino, pokrajinou, Trgovinsko zbornico in Fundacijo Goriške hranilnice - in omogočati, da bi se le-te enotno pogovarjale z univerzama in dejelo FIK. To je edini način, da predoboj predlogi našega teritorija na moči in ugledu. Mnogo let je konzorcij plodno odigraval to funkcijo, v zadnjih časih pa nikar ne,« pravi Cingolani, po katerem bi ustanove morale konzorciju zaupati večjo vlogo in pomen na področju izdelovanja projektov in predlogov, ki se tičejo razvoja univerze v Gorici. Če bi konzorcij v prihodnje imel le nalogo vsakdanega upravljanja struktur, pravi Cingolani, bi goriški univerzitetni pol nastradal, obenem pa bi sploh ne imelo smisla orhanjati upravnega sveta, saj bi vse delo lahko sam opravljal en dober funkcionar.

Goljufija na spletu

Goriška policija obvešča uporabnike interneta, naj ne odpirajo pišem elektronske pošte, katerih pošiljalci naj bi bila italijanska državna policija (»polizia di stato«). »V sporočilu je link, ki naj bi nudil povezavo s seznamom naprav »autovelox«. V resnici se s klikom na link v računalnik inštalira virus, ki »krade« informacije,« sporočajo iz goriške kvesture in vabijo uporabnike interneta, naj tovrstna sporočila elektronske pošte izbrišejo. Pravi seznam naprav za merjenje hitrosti je na voljo na spletni strani www.poliziadista.to.it.

Vabimo Vas na odprtje razstave

SONCE MIRU 2010 "Lutke sožitja"

Ponedeljek, 2. avgusta, ob 11. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass 20)

Pokrovitelj Fundacija goriške hranilnice

ŠTANDREŽ - Občina dokončno imenovala izvajalca, ki bo preuredil vaški trg

Obnovitvena dela na programu septembra

Delavci podjetja Adriacos se bodo najprej lotili območja za cerkvio, nato pa osrednjega vaškega trga

Obnova štandreškega trga se bo začela septembra. Sprva je bilo napovedano, da bo podjetje Adriacos iz Latiane odprlo gradbišče že julija, zaradi birokratskega postopka, po katerem mora med dokončnim imenovanjem in začetkom posega preteči 35 dni, pa bodo delavci v Štandrež prišli šele po avgustovskih počitnicah. »Dela smo dokončno dodelili 7. julija. Od takrat dalje je treba ostalim podjetjem, ki so se prijavila na dražbo, prepustiti 35 dni za vložitev morebitnih prizivov. Rok bo zapadel ravno okrog velikega šmarna, ko bodo delavci na dopustu, zato gradbišča ne bodo odprli pred septembrom,« je pojasnil geometer občine Marino Golob.

Načrt za obnovo štandreškega trga je izdelala naveza podjetij Asstecca iz Vidma, MP Settanta in 3S iz Savone ter Di Dato & Meninno iz Gorice. Pred cerkvijo bodo na željo krajanov uresničili osem parkirnih mest, okrog petnajst pa naj bi jih bilo na novem trgu, ki ga bodo uredili za cerkvijo. Pet parkirnih mest bo tudi v Ulici Reggimento Piemonte Reale. Projekt predvideva obnovo in razširitev pločnikov, ki bodo iz bazalta, prostor pred cerkvijo pa bodo tlakovali s ploščami iz kraškega kamna. Cestišče in razsvetjava bosta obnovljena, ob trgu bodo namestili klopi iz kovine in lesa ter uredili zelenice; bolna drevesa bodo nadomestili z lipami. Prehodi za pešce bodo iz kamnitih blokov, ki bodo dolgi po pet metrov. Med cerkvijo in igriščem ob župnijski dvorani bodo uredili prehod, ki bo povezoval trga, pešpoti pa bodo speljane tudi do osnovne šole Franca Erjavca in otroškega vrtca.

Pot v šolo bo torej za otroke varnejša. Više število parkirnih mest - osem namesto pet - bo po posegu na voljo tudi pred marketom v Ulici San Michele, kjer bodo premaknili drogovne javne razsvetljave. Po Golobovih besedah se bo gradbeno podjetje septembra najprej lotilo območja za cerkvijo, nato pa bo na vrsti glavni trg. Dela se bodo zaključila s popravilom ceste.

Gradbeno podjetje Adriacos ima osem mesecev, da poseg zaključi. V prekvalifikacijo vaškega trga v Štandrežu bo goriška občina skupno vložila približno 600.000 evrov, ki jih je prejela od dežele FIK po posredovanju pokojnega deželnega svetnika SSK Mirka Špacapana. (Ale)

Za cerkvijo, kjer se bo začel gradbeni poseg, bodo uredili nova parkirna mesta

FOTO D.R.

NOVA GORICA - Poleg Italijanov veliko Francozev in Nemcev

Tuji poletni turisti se v mestu ustavijo le za nočitev

Med obiskovalci, ki se ustavijo v TIC-u, prevladujejo predvsem mladi nahrbnikarji in kolesarski popotniki

N.N.

V Turistično informacijskem centru (TIC) na Bevkovem trgu v centru Nove Gorice so včeraj povedali, da kakšne bistvene razlike v obisku turistov v lanski in letosnji sezoni kljub zloglasni krizi pravzaprav ni oziroma beležijo celo nekoliko boljši obisk kot lani. Natančnejših podatkov o tem, koliko turistov se je pri njih zglašilo v juliju, na zadnjem dan v mesecu še niso imeli, pojasnili pa so, da predstavljajo kar 60 odstotkov vseh letosnjih obiskovalcev Italijani in to predvsem iz našim koncem precej oddaljenih krajev. Na drugem mestu so letos Francoski turisti, katerih število se je v primerjavi z lanskim letom precej povečalo, na tretjem pa Nemci.

Med obiskovalci iz ostalih držav so v TIC opozorili tudi na veliko število Avstralcev, ki se ustavijo v info centru in, tako kot vsi ostali obiskovalci sprašujejo predvsem po prenočiščih, saj je Nova Gorica še vedno zanimiva kot prenočitvena ozira premostitvena lokacija na poti med Slovenijo in Italijo, morjem in hribi, ipd. Prišleki povprašujejo predvsem po nočtvah v nizkocenovnih privatnih sobah in kampih, nekateri, predvsem italijanski gostje pa se odločajo tudi za dražjo nočitev v hotelih. Med zanimivostmi v mestu in okolici, za katere vlada največ zanimanja in si jih ogledajo številni tui, pa tudi domači turisti, so v TIC izpostavili Trg Evrope pri novogoriški železniški postaji, Frančiškanski samostan z grobnico Bourbon na Koncanjevici in Solkanski most. Med obiskovalci, ki se ustavijo v TIC-u prevladujejo predvsem mladi nahrbnikarji in kolesarski popotniki, ki se podajo v Posočje, letos pa jih je veliko namenjenih tudi preko Krasa do slovenske obale. Včeraj dopoldne je TIC na Bevkovem trgu do 12. ure obiskalo le nekaj popotnikov, študentka, ki v njem dela prele poletja, pa je pojasnila, da jih veliko več ljudi obišče med tednom kot preko vikenda. Omenila je še, da se v začetku vsakega meseca pri njih zglaši tudi veliko domaćinov, ki so se navadili na brezplačno publikacijo Kam?, v kateri so zbrana obvestila o vseh dogodkih v mestu in okolici v tekočem mesecu. Kakšnih novosti v turistični ponudbi Nove Gorice letos ni, kljub temu pa v TIC-u v avgustu pričakujejo vsaj toliko obiskovalcev kot v juliju oziroma nekoliko več predvsem na račun večjega števila italijanskih turistov, ki jim avgust še vedno pomeni dopust oz. množične nekajdnevne selitve na lepše. (nn)

Predsednika Sidra Frandoliča je presenetilo predznanje sekretarja in ministra o društvenem delovanju, zato pa so pri pomorskom društvu ponosni, da imajo v matični državi tako dovtetne sogovornike. Ob zaključku dvournega srečanja na ministrstvu so se dogovorili za nadaljnje sodelovanje, zaradi česar so seveda pri doberdobskem Sidru izredno zadovoljni. (Jari)

GORICA - Sonce miru 2010

Lutke sožitja v Kulturnem domu

Jutri ob 11. uri bo v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprtje razstave »Sonce miru 2010«. Razstava, v okviru katere bodo na ogled s podnaslovom »lutke sožitja«, je letos izrecno posvečena vsem otrokom, ki so žrtve vojnih grozot. Pri izdelavi lutk so pod strokovnim vodstvom Brede Rovšek sodelovali mali umetniki združenja za negovanje begunskega otrok »Ikar« iz Medvod pri Ljubljani.

Razstava sodi v okvir pobud, ki se bodo v dneh spomina na 65. obletnico Hirošime in Nagasakija (6. in 9. avgusta) zvrstite na Goriškem, obenem pa je tudi eden izmed členov verige mirovnih in solidarnostnih akcij, ki se skozi celo leto vrstijo v goriškem Kulturnem domu pod naslovom »Vsi drugačni, vsi enakopravni. Mir in sožitje prav gotovo sodita med najvišje vrednote sodobnega časa, in ravno v slednjem okvir sodi tudi letošnja že tradicionalna mirovna pobuda »Sonce miru 2010«, ki jo v galeriji Kulturnega doma v Gorici že petnajsto leto zapored prirejata kulturna zadružna Maja in goriški Kulturni dom, v sodelovanju s športnim združenjem Dom (Gorica), slovenskim Dijaškim domom Simon Gregorčič, posoškim Združenjem darovalcev organov ADO in Skupnsotjo Arcobaleno iz Gorice. Pokrovitelj pobude so Fundacija goriške hranilnice,

SKGZ in pokrajina Gorica. Razstava sodi tudi v okvir vzgojnih pobud za najmlajše Kulturnega doma, Dijaškega doma in zadruge Maja. Dela bodo na ogled do 25. avgusta.

DOBERDOB - Opera Operni pevci prvič na Goriškem

S Campiellom bodo nastopili 9. avgusta

Mednarodna opera akademija Sv. Križ pri Trstu, ki pod taktirko basista Aleksandra Švaba letos že tretje leto zapored pripravlja opero popestritev poletja na Tržaškem, bo letos prvič priomala tudi na Goriško. Z operno komedijo Il campiello se bodo v ponedeljek, 9. avgusta, ob 21. uri predstavili v občinskem parku v Doberdobu.

Gre za zanimivo pobudo, ki želi opero in lirično potezo približati širši publiki. Zato se pod vodstvom uveljavljenega kriškega basista Aleksandra Švaba letos že tretje leto zapored zahtevnejša glasbena zvrst, kakršna je opera, predstavlja v sproščenem okviru poletnih večerov na odprttem. Leta 2008 so pevci na noge postavili Mozartovo Figarovo svatbo, v lanskem letu pa Puccinijevo Gianni Schicchi. Akademija je v tem času postala prava odskočna deska za številne mlade obetavnne pevce iz našega in širšega območja.

Novost letošnje opere Il Campiello izpod peresa Ermanna Wolfa Ferrarija je gostovanje Švabovih pevcev na goriškem Krasu. V Doberdobu se bodo - kot rečeno - predstavili v občinskem parku v ponedeljek, 9. avgusta; v primeru slabega vremena bodo pevci nastopili dan kasneje, v torek, 10. avgusta, ob 21. uri na istem kraju. Med soorganizatorji doberdobske ponovitve opere je tudi SKD Hrast. (ač)

GRADEŽ - Nesreča

63-letni voznik hudo ranjen

Včeraj zjutraj je na pokrajinski cesti št. 19 med Gradežem in Tržičem prišlo do hude prometne nesreče. V trčenju med dvema osebnima avtomobiloma, do katerega je prišlo ob 6.45, sta bili ranjeni dve osebi. Hujše poškodbe je utрpel 63-letni Gianfranco Da Pinguente iz Ogleja, ki so ga prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje.

63-letnik je v zgodnjih jutranjih urah nabiral vabe za ribolov na bregu Soče. Okrog 6.45 se je z avtomobilom napotil proti domu. Na pokrajinsko cesto št. 19 je s stranske ceste pripeljal v bližini kampov, pri tem pa je vanj silovito trčil avtomobil, ki je pripeljal iz Gradeža. Ob rešilni službi 118 so na kraju posredovali karabinjerji, ki bodo preučili dinamiko nesreče. 63-letnika so prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje na spinalnem oddelku, voznika drugega avtomobila pa so z rešilnim avtomobilom prepeljali v bolnišnico v Tržič.

DOBERDOB

Sidro pri Žekšu

Predstavniki pomorskega društva Sidra iz Doberdoba so se prejšnji ponedeljek mudili v Ljubljani, kjer so se na ministerstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu srečali s sekretarjem Rudijem Merljakom in ministrom Boštjanom Žekšem. Doberdobska delegacija je poleg predsednika Marka Frandoliča sestavljalo še nekaj društvenih odbornikov, ki so gostiteljem spregovorili o delovanju pomorskoga društva, ki si prizadeva za ovrednotenje doberdobskega teritorija ob kanalu Lokovac.

Doberdobci so orisali tudi cilje in načrte društva, v zvezi s katerimi sta jih sekretar in minister svetovala, naj vzpostavijo sodelovanje med slovenskimi in italijanskimi društvimi ter naj uporabijo internet za nudjenje informacij o morju in plovbi društvenim članom in drugim ljubiteljem navtike. Poleg tega je sekretar svetoval odbornikom Sidra, naj s pripravo evropskih projektov poskrbijo za dodaten razvoj društvenih dejavnosti. Sam minister Žekš pa je poudaril zanimanje Republike Slovenije za zamejska društva, ki skrbijo za ohranjanje slovenskega jezika in kulture v Italiji. Med pogovorom so člani Sidra omenili tudi svoj novi logistični sedež v Novi Vasi, kjer bodo potekala srečanja in tečaji ter kjer bo imel sedež informacijski center, ki bo na razpolago tudi slovenskim državljanom, ki pljujejo v italijanskih teritorialnih vodah.

Predsednika Sidra Frandoliča je presenetilo predznanje sekretarja in ministra o društvenem delovanju, zato pa so pri pomorskom društvu ponosni, da imajo v matični državi tako dovtetne sogovornike. Ob zaključku dvournega srečanja na ministrstvu so se dogovorili za nadaljnje sodelovanje, zaradi česar so seveda pri doberdobskem Sidru izredno zadovoljni. (Jari)

GORICA - Sinoči vrhunec 29. mednarodnega filmskega festivala Sergio Amidei

»Soul Kitchen« dobitnik nagrade za najboljši scenarij

Boleče odjeknila vest o smrti scenaristke Suso Cecchi D'Amico - Trideseta izvedba bo »francosko obarvana«

Levo ngrajeni režiser Fatih Akin; prizor iz filma »Soul Kitchen« (desno)

BUMBACA

»Nagrado prejme film, v katerem se zabavno pisanje združuje s pogledom na sodobno Evropo, ki ni nikoli banalen. Z vrtoglavim zaporedjem junakov in dogodkov, ki so uprizorjeni z veliko bistromnostjo in opazovalnim duhom, priovede film o multietnični družbi, ki se hitro spreminja.« S to utemeljitvijo je žirija 29. izvedbe festivala za nagrado Sergio Amidei dodelila mednarodno priznanje za najboljši scenarij filmu »Soul Kitchen«, komediji nemško-turškega režisera Fatih Akin, ki skozi hrano, glasbo in hedonizem opisuje pot družbene emanzipacije in sočasnega iskanja lastnih korenin.

Hamburske dogodivščine grškega kuharja Zinosa, ki so režiserju Akinu na 66. Beneškem festivalu že prinesle posebno nagrado žirije, so si v Gorici priborile prvo mesto v izboru desetih zanimivih filmov, ki so ga sestavljali še »Cosmonauta«, »Dieci Inverni«, »Happy Family«, »Mine vaganti«, »La nostra vita«, »La prima cosa bella«, »L'uomo che verrà«, »Perdona e dimentica« in »Welcome«. Pred množično publiko, ki se je zbrala v parku Coronini Cronberg, so sinoči izročili nagrado za najboljši scenarij Flaminu Zadri, ki je bil koproducent nemškega filma skupaj s Fabienneom Vonierom, Albertom Fannijem in Paolom Columbom. Nagrada za najboljši prvenec je prejel Valerio Mieli za film »Dieci inverni«.

Slovenski večer je zaznamoval spomin na slavno italijansko scenaristko Suso Cecchi D'Amico, ki je umrla včeraj v Rimu v starosti 96 let. Scenaristka, ki je svoji dolgoletni karieri med drugim sodelovala z Viscontijem, Rossellinijem, Antonionijem in Monicellijem, je bila dolgo let

članica žirije goriškega festivala Amidei. »Suso je bila prijateljica, ki se je spominjam z veliko ljubezni. Festivalu Amidei je bila zelo blizu, vedno nas je podpirala z njenimi. Že več kot 15 let smo sestanke žirije prirejali na njenem domu v Rimu, kamor sem prvič šel z Darkom Bratino,« je povedal direktor festivala Beppe Longo, ki je sinoči v parku Coronini predlagal minuto molka. O vlogi, ki jo je D'Amicova odigrala pri razvoju italijanskega filma, je spregovoril predsednik združenja Amidei, poznavalec sedmih umetnosti in bivši senator Nereo Battello, ki je z Longom v imenu festivalske ekipe in mesta Gorica tudi poslal sožalje družini scenaristke. V spomin na D'Amicovo bodo danes ob 18. uri v Kinemaxu priredili projekcijo dokumentarca »SUSO: Conversazioni con Margherita D'Amico«, ki ga je zrežiral Luca Zingaretti.

Letošnji festival se bo zaključil s projekcijo filma »Il concerto« Raduja Mihailanu, ki bo na ogled drevi ob 21. uri v parku Coronini. »29. izvedba je bila še uspešnejša od lanske. Gostili smo 150 študentov, profesorjev in drugih obiskovalcev iz celotne Italije, ob večernih projekcijah pa so veliko zanimali vzbudile tudi druge pobude. Nagrada se je spremenila v pravi festival,« je komentiral Longo, ki že razmišlja o prihodnjem letu: »30. izvedba festivala, o kateri smo se v petek začeli pogovarjati z odgovornim za kulturo na francoskem veleposlaništvu v Italiji Massimom Saidelom, bo francosko obarvana. Leta 2011 bo namreč ob nagradi dopolnil 30 let tudi film Françoisa Truffauta »La femme d'à côté«. Ponovno pa nameravamo v Gorico povabiti režiserja Pedra Almodovarja.« (Ale)

GORICA - Do 29. avgusta

Mediateka na počitnicah

Srečanje z Enricom Nascimbenijem

Poletne počitnice se jutri pričenajo tudi za novo pokrajinsko mediateko Ugo Casiraglihi v Hiši filma na goriškem Travniku, ki bo zaprta do 29. avgusta. Mediateko so slovensko odprli 10. junija, od takrat pa je zbrala že 160 članov, ki si lahko izposodijo filme, prebirajo filmske revije in knjige, uporabljajo računalnike.

V prvih petdesetih dneh delovanja so si mediateko ogledali številni obiskovalci, zlasti študentje, ki so nove prostore vzljubili in jih uporabljajo za ogled filmov in za študij. Prvi obiskovalci še najbolj cenijo možnost izposojanja filmov na dvd nosilcu. Vsačko si lahko izposodi dva dvd-ja za obdobje sedmih dni. Mediateka je že goстила tudi razne predstavitve avtorjev in knjig. 20. julija se je goriški publiku predstavil novinar in pesnik Enrico Nascimbeni. Številnemu občinstvu je predstavil zbirko poezij »Non poesie - L'amore ai tempi di MySpace«, njegove poezije pa so prebirali Gabriella Gabrielli, Alberto Princis in Pierluigi Pintar.

V zadnjih dneh je bila mediateka tudi eno izmed prizorišč letošnje nagrade Sergio Amidei, tako da so jo obiskali številni filmlarji, ki so bili nad njenim ponudbo navdušeni. Mediateka bo ponovno odprta s 30. avgustom; takrat jo bo mogoče obiskati od pondeljka do petka med 15. in 19. uro.

GORICA - Arrigo Canci s knjigo v rokah nagovarja mimoidoče

Piše za dušo in knjige prodaja na ulici

»Prav daje zmagovalcem in poražencem - Vsak ima pravico povedati svojo resnico, po izreku, da ima vsaka medalja dve plati«

Tudi knjiga je blago, ki se mora prodati, kjerkoli že, ali v knjigarni, ali na cesti. Prejšnji dan me je pod pekočim soncem v Garibaldijevi ulici v Gorici ogovoril moški s knjigo v roki. Izdal sem jo v samozaložbi, je rekel. Obravnava kaos, v katerem živimo, in brezperspektivnost, ki je pred nami. Zagovarjam obnašanje »fai da te«.

Od kod prihajate, sem ga vprašal, in on mi odgovoril, da je Furlan, ki piše v italijanščini. Dovolj zanimiv odgovor, da sem se z njim zapletel v pogovor. Živi v kraju Magnano di Riviera, bližu Čente.

Ko je izvedel, kakšen je moj jezik, me je vprašal, če vem, kaj pomeni beseda »krajen«. V dolinah, ki se v Alpe zajedajo v julijskem predgorju, je zelo prisotna. Opredeljuje etnično ozemlje, je dejal.

Arrigo Canci, tako se imenuje sogovornik, je po svoje zanimiva osebnost. V Milianu je postal gradbeni tehnik. Z velikimi milanskimi grad-

benimi podjetji je sodeloval pri potresni obnovi 1976. leta v Furlaniji. Po opravljenih delih se je s temi podjetji preselil v Tunizijo in Alžir, kjer je delal do upokojitve. Vrnil se je v svoj rojstni kraj, si zgradil lepo vilo. In se lotil pisanja. Piše v skladu s svojo tehnološko izobrazbo. O vsem, kar je danes mogoče videti na televiziji, ali prebrati v tisku. Odgovori na obravnavana vprašanja? Tako, tako...

Ko sem prelepel ponujeno knjigo, ki sem jo tudi kupil (napisal mi je celo posvetilo), sem imel občutek, kot da v Hyde Parku v Londonu poslušam govorce, ki stopijo na oder in priponujejo, karkoli se jim zljubi. Vsak svojo zgodbo. Tu je v enem zaobjetih veliko zgodb. Pisec je dobro poučen o stvareh. Da bi se prijele, bi bila potrebna akcija. Morda pa to niti ni njegov namen. Lotil se je prav vseh problemov, ki jih prima naš vsakdan, celo duhovnih vrednot.

S tem nočem podcenjevati vsebine knjige, avtorjeve razgledanosti in

Arrigo Canci

FOTO G.V.
Potipal me je, če sem za 9. korpus ali za Osoppo. Odgovoril sem mu, da sem v tistih krajih pred tolikimi leti spoznal furlanskega duhovnika iz Gorjanov (Montenars), ki je bil, skupno s partizanskim komandantom Lizerom Andreom, na nekem shodu partizanske organizacije VZP-ANPI.

Oh, veste, je pripomnil, domačini v kraju Neme so posebne sorte. Njihovi partizani so ubili nemškega oficira in so zato iz maščevanja Nemci začeli te vasi. Ko je bil sprejet zakon o ugotavljanju alkoholne stopnje v krvi, so pred karabinjersko postajo razbijali steklenice. Zato morajo sedaj bolj pogosto pihati, kot bi sicer.

Njegova knjiga je napisana v tem slogu. Prav daje zmagovalcem in poražencem. Vsak ima pravico povedati svojo resnico, po izreku, da ima vsaka medalja dve plati. V pisaju in prodaji lastnega izdelka je našel dober način samopotrjevanja. Piše za dušo in prodaja za užitek, ki mu ga daje stik z ljudmi. Našel je svojo nišo. (g.v.)

GORICA - Tečaj

Kadrovali snovalce evropskih projektov

Zaključil se je tečaj za evropojektiranje, ki sta ga priredili občina Gorica in dežela FJK v sodelovanju z agencijo Informest. Tečaj z imenom »Comunità aperta« je bil namenjen petnajstim študentom do tridesetege leta starosti z dobrim znanjem angleškega jezika, ki so že opravili univerzitetno diplomo prve stopnje.

»S tem projektom smo želeli dati možnost mladim, da spoznajo evropojektiranje, saj goriški teritorij nujno zahteva kadre s tovrstnimi kompetenčami,« je povedal občinski odbornik za vprašanja mladih Stefano Ceretta in dodal: »Gorica je namreč prostor, kjer so mednarodni projekti v sodelovanju s Slovenijo na dnevnu redu, tako da je potrebno vedeti, kako se pripravljajo in vlagajo prošnje za prispevke Evropske unije. Tečaj evropojektiranja je bodočim kadrom nudil ravnomerni omenjene kompetence.«

»V dveh mesecih lekcij so se študentje soočili s praktičnimi problemi, čeprav je seveda za pripravo evropskih projektov potrebna tudi solidna teoretična podlaga,« je povedala direktorka agencije Informest Sandra Hodža.

»Vesel sem, da sem pri mladih opazil veliko željo po kooperaciji in mednarodnem sodelovanju, saj je to nujno za nekoga, ki se želi zaposliti na področju evropojektiranja. Omenjena stroka predstavlja za goriški prostor velik potencial, saj Evropska unija s finančnimi prispevki vsako leto nagrajuje resne in konkretne projekte, ki lahko pripomorejo k razvoju obmejnega teritorija. V prihodnjih letih bi žeeli tečaj dodatno obogatiti. Največja želja je ta, da bi dobo tečaja podaljšali na tri leta, tako da bi si študentje nabrali čim več izkušenj. Jasno pa se zavedamo, da bo nekaj takega težko izvedljivo, saj se iz leta v leto v šolstvu pojavljajo vse večje ekonomske težave,« je zaključil odgovorni za projekt »Comunità aperta« Saverio d'Eredità. (av.)

Z jutrišnjim dnem Kapljice kulture

V ljudskem vrtu v Gorici se jutri ob 21. uri začenjajo Kapljice kulture, ki bodo mesto poživile do 5. avgusta. Večježično kulturno prireditev prireja ZSKD v sodelovanju z goriško pokrajinsko upravo in pokroviteljstvom SKGZ in občine Gorica. V

petek, 6. avgusta, se bodo Kapljice presele v spominski park na Korzo Italia, kjer bo mirovniški večer v sodelovanju s skupnostjo Arcobaleno. Kapljice kulture so lahi vsak večer priklicale lepo število radovednežev. Ustvarjalci so na zanimiv, svež in duhovit način, vsak v svojem jeziku - italijanščini, slovenščini, furlanščini in nemščini - predstavili raznovrstni program; s kolažem prepletajočih se nastopov plesalk,

pevcev, pesnikov, glasbenikov so tkali niti med sosedji na kulturno mešanem območju. Jutri bodo udeleženci Kapljice kulture poslušali nežen zvok citer, gledali mlade plesalke, občudovali mlade pevke in spoznali umetnost fotografije.

Vsi, ki bi radi darovali svojo kapljico kulture, lahko pokličejo na telefonski številki 0481-531495 ali 327-0955538. V primeru dežja prireditev odpade.

GAS POLETJE Antioksidanti zmagovalci

Septembra Severina in Šank Rock

Na območju nekdanjega mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba, kjer vse od 11. junija poteka niz dogodkov pod naslovom Gas poletje 2010, se je v petek zaključil natečaj mladih glasbenih skupin Mladi brez meja.

V finalu sta nastopili slovenska zasedba Antioksidanti, ki prihaja z ajdovskega konca, in italijanska oz. goriška glasbena skupina Black Pope. Zmaga in glavna nagrada - snemanje lastne CD plošče, je šla Antioksidantom. Po zaključku natečaja je na prizorišču Gas poletja pred 500 do 600-glavo množičo nastopila še znana slovenska skupina Dan D. Organizatorji so pričakovali vsaj enkrat več ljudi, po besedah Tadeja Cijana iz društva Gas Vrtejba pa je za slab obisk najverjetnejne krivo muhasto vreme oziroma napoved in dopusti ter dejstvo, da se v tem času na različnih koncih, tudi v bližini, dogaja celo vrsta podobnih festivalov in prireditev. V okviru Gas poletja bo pestro in zanimivo vse do 10. septembra, ko se bo poletno dogajanje zaključilo s koncertom Severine in skupine Šank Rock. (nn)

Poslovni oglasi

KOMERCIALNO PODJETJE V GORICI išče uradnika/uradnico z vozniškim dovoljenjem. Curriculum poslati na

imp_exp2010@hotmail.it

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. San Michele 57
AGIP- Ul. Trieste 179

TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar

KRMIN
OMV- Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE

SHELL- Drev. Trieste 60/a, na državni cesti 351

RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47

MARIAN
OMV- Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN

AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS

API- Ul. del Castelliere 50

Pevma v cvetju

V okviru vaške zavetnice sv. Ane so v Pevme tudi letos priredili natečaj »V domaćem vrtu cvetijo«. Nanj se je prijavilo 46 domaćinov iz Pevme, Štmavra in z Oslavja, ki gojijo ljubezen do cvetja. Komisija, ki so jo sestavljale Francesca Saher, Martina Cumin, Betty Marussi, Sonja Bensa in Mirjam Radinji, ni imela lahkega dela, saj so bili vsi cvetlični kotički zelo lepi. Na koncu so

članice žirije nagrado za najlepši cvet podelile Antonu Sosolu iz Pevme, za kompozicijo cvetja Jolandi Feri iz Štmavra, za najlepše okrašeni balkon pa Lauri Feri iz Pevme in Elici Pintar iz Štmavra. Nagrado za žametni cvet je dalje prejela Bogdana Beucar iz Pevme, za poletni cvet, poln žarkov in sonca, pa Silva Beucar. Natečaj je že šesto leto zapored priredil rajonski svet, ki sta mu tehnično pomagali zagotovila Irenka Ferlat in Maurizio Corsi.

Koncerti

NOTE V MESTU 2010: v četrtek, 5. avgusta, ob 20.30 bosta v cerkvi Sv. Ivana v Gorici nastopila violinist Stefano Semprini in pianist Corrado Gulin; v soboto, 7. avgusta, ob 20.30 v parku Palace Attems v Podgori koncert skupine Ensemble Jazz. Nastopajo: L. Ranalletta, P. Gregoric, G. Cardarola, E. Dreas in R. Chiarion.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da so od 26. julija na oglašni deski pokrajinskega šolskega urada, ul. Rismundo št. 6 v Gorici, objavljene začasne pokrajinske lestvice za skleneve pogodb za nedoločen/določen čas. Omenjene lestvice bodo objavlje-

ne tudi na spletnem mestu Deželnega šolskega urada www.scuola.fvg.it. Ugovori so možni v roku petih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na urad za slovenske šole pri Pokrajinskem šolskem uradu v Gorici.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo prvi avtobus za piknik in izlet na Koprsko danes, 1. avgusta, odpeljal ob 8.

uri s trga Medaglie d'oro v Gorici, na

to postanki pri Pevmskem mostu-vagi,

v Podgori pri športni palaci in v

Štandrežu pri cerkvi. Drugi avtobus

bo odpeljal ob 8.15 iz Sovodenj pri le-

karni in nato pri cerkvi, na Vrhу, Po-

ljanah in v Doberdalu pri cerkvi. Oba

avtobusa bosta skupaj odpeljala iz Do-

berdoba. Priporočamo točnost.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta zaradi dopusta od 2. do 8. avgusta ter od 16. do 22. avgusta.

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasniki ima najraje...« od 2. do 13. avgusta med 8. in 14. uro v otroškem vrtcu v Doberdalu; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

tmedia

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA – GORICA, ul. Malta, 6

Sporoča, da bo od 1.8. do 31.8.2010 urad v Gorici zaprt.

Brezplačna št.
800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski
E-pošta: oglaši@tmedia.it
Faks: 0481 32844

Osmrtnice, sožalja, čestitke, oglase v okvirčku in male oglase (proti plačilu)

Naročila sprejemamo le po telefonu, faksu ali elektronski pošti, s sledečim urnikom:
od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00
sobota od 10.00 do 13.00

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke:
ime, priimek, naslov, telefonsko številko plačnika,
davčno številko naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

SPDG organizira 15. in 16. avgusta nezahtevno ekskurzijo na Črno prst in Rodico. Informacije in prijave Marta (0481-22164).

Čestitke

V torek, 27. julija, je v Jamljah slavila 80. rojstni dan ALMA PERNARČIČ SEMOLIČ. Ob tej priložnosti ji želite vse najboljše hči Marija in sin Pepi z družinama.

Jasmin Kocjančič je povila Kristjanu Miklušu prvorjenčka DOMNA. Iskrene čestitke z najboljšimi željami jima izrekajo Kulturni dom v Gorici, kulturna zadruga Maja in številni goriški prijatelji.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, UL. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROVEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, UL. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, UL. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kino

GORICA
KINEMA: zaprto do 19. avgusta.

DANES V TRŽUČU: Dvorana 1: 20.00 - 22.00 »City Island«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.40 - 21.50 »Toy Story 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Il solista«.

Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Solomon Kane«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.10 »The Box«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMA: Dvorana 1: 20.00 - 22.00 »City Island«.

Dvorana 2: 18.30 - 20.30 »Toy Story 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Il solista«.

Dvorana 4: 19.50 - 22.00 »Solomon Kane«.

Dvorana 5: 20.00 - 22.10 »The Box«.

Obvestila

OBČINA SOVODNJE OB SOČI sporoča, da bodo občinski uradi zaprati ob ponedeljkih popoldan do konca avgusta. Poleti bodo uradi odprtji po naslednjih urnikih: matični urad in tajništvo ob ponedeljku do petka od 8. ure do 9.30 in od 12. ure do 13.30, ob sredah tudi popoldne od 16. do 18. ure. Protokol je odprt od ponedeljka do petka od 8.30 do 9.30 in od 12.30 do 13.30. Tehnični urad je odprt ob ponedeljkih in ob petkih od 12. do 13. ure in ob sredah od 16. ure do 17.30. Občinska policija je prisotna ob ponedeljku do petka od 8. do 9. ure. Socialna delavnica je prisotna vsak petek od 11. do 12. ure, davčna služba pa vsak torek od 10. ure do 10.30.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta zaradi dopusta od 2. do 8. avgusta ter od 16. do 22. avgusta.

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasniki ima najraje...« od 2. do 13. avgusta med 8. in 14. uro v otroškem vrtcu v Doberdalu; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51/int zaradi počitnic zaprt od 2. do 31. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL bo do 3. septembra odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure, za dopust bo zaprta med 9. in 20. avgustom.

ASZ MLADOST v sodelovanju z ZSŠDI organizira za otroke od 6. do 13. leta starosti Nogometni kamp, ki bo potekal od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdalu. Vodiči ga bodo specifični nogometni trenerji. Vpisovanje in informacije na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali e-mail: erimic65@tiscali.it.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ bo zaprta zaradi dopusta do 24. avgusta.

LETNIKI 1960 Z GORIŠKE organiziramo dne 9. oktobra celodnevni izlet. Informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah na tel. št. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-0703958 (Mirjam).

MLADINSKI DOM v Gorici bo zaprta zaradi dopusta do 31. avgusta. Od 6. do 10. septembra dopoldne bo v domu potekala priprava petošolcev na vstop v srednjo šolo. Vpis in informacije na tel. št. 328-3155040 ali 0481-536455.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo do konca avgusta v popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprti.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik:

od pon

SVOBODA TISKA POD UDAROM

Novinarsko delo pod grožnjami in pritiski

DUŠAN KALC

Kaj je novinarski poklic in kakšen bi moral biti, da bi na kar se da popoln način zadostil potrebi po čim bolj izcrpni in objektivni informaciji? Kaj je svoboda tiska in v kakšni meri jo upoštevajo in tolerirajo v današnjem, tako v razvitem, kot v bolj zaoštalem svetu? Kje se konča svoboda in se začenja cenzura (ali še kaj hujšega) in kje se konča cenzura in se začne avtocenzura?

Ta in podobna vprašanja me vse bolj zaposlujejo, odkar me je upokojitev razbremenila neposrednih novinarskih odgovornosti in se lahko bolj od daleč ozrem takoj nazaj v leta, ko smo strurno vihteli peresa, prepričani, da strežemo manjšinski skupnosti in njenim hrepenjenjem po ohranitvi, rasti in uveljavitvi, kot naprej, v vse to, kar počne mlajši novinarski rod, prav tako zaverovan v plemenito novinarsko poslanstvo v okviru te iste skupnosti, pa tudi v širšem smislu.

Povsem jasnega odgovora ni. Tu pa tam ga zasenčijo drobni pomisliki, kot da bi glas vesti iz globin dojemanja stvarnosti rahlo preglasil zavest o dobrih in poštenih načerih. Včasih je bilo treba (in je še treba) tu pa tam kakšni zadeti pogledati skozi prste, da bi ne preveč ogrozili ugleda te ali one manjšinske organizacije ali ustanove in s tem oskodovali ugled in interesov cele manjšine. Svoboda se pač neizbežno okrne, ko mora novinarsko pero slediti črtovju neke interese skupnosti, pa naj gre za velike finančne in gospodarske koncerne, za politične stranke ali za navadno narodnostno skupnost (še ogroženo povrh).

Sicer pa gre iskati prave odgovore na

omenjena vprašanja v širših kontekstih, bolj kot v skromni manjšinski razsežnosti. Novinarstvo je seveda lahko dobro ali slabo, vendar kadar ni svobode, je lahko le slabo, kot bi rekel Albert Camus. In takšnega (slabega) novinarstva je kar nekaj v svetu. Pravzaprav ga je vedno več. Iz podatkov raznih mednarodnih organizacij, ki se ukvarjajo z vprašanjimi svobode tiska, kot sta na primer Reporters Sans Frontières (Novinarji brez meja) in ameriška Freedom House, je razvidno, da je svoboda medijev po svetu že osmo leto zaporedno nazadovala. Neodvisno novinarstvo, ki se je začelo po padcu Berlinskega zidu krepko razvijati, je v teh zadnjih letih ne le prekinilo svojo rast, temveč marsikje pod silo raznih pritiskov celo spremeni smer ter se nemočno predalo volji močnih oblasti. Zabeležili so vse več groženj in napadov na novinarje. V letu 2009 jih je organizacija Reporters Sans Frontières naštel 1456, medtem ko so jih leto prej zabeležili le 929. Število cenzuriranih medijev je v lanskem letu naraslo s 353 na 570. Povečalo se je tudi število ugrabljenih novinarjev (v letu 2009 je bilo 33 primerov) in potrojilo se je število aretiranih blogerjev (151), kar potrjuje, da so razne, zlasti autoritarne vlade predvidele in izvedle ostre kazni za uporabnike interneta, ki je postal v zadnjem desetletju pravi motor demokratičnega razvoja in skrajno moteče sredstvo za razne centre oblasti.

Najhujše pri tej ofenzivi proti svobodi poročanja pa je dejstvo, da se ob grožnjah neizprosno veča število primerov, ko se najhujše grožnje uresničijo, ali z drugimi besedami, v letu 2009 je bilo po svetu ubitih 76 novinarjev, kar je za 26 odstotkov več kot le-

to prej. Letos so do konca junija našeli osemnajst umorjenih novinarjev. Številke so še bolj vznemirljive, če računamo, da je bilo od leta 1992 med opravljanjem dela ubitih kar 811 novinarjev. Od tega jih je samo iraški pekel terjal 142.

Nekatera njihova imena blestijo v siju splošnega sočutja in zgražanja in se bodo vtisnila v učne knjige kot zgled rodovom, ki jim bo morda še kaj do tega, da bi pod pravopromesnice poskušali doseči, da bi postal svet boljši. Pri tem mislimo na primer na ameriškega novinarja Daniela Pearlja, ki ga je leta 2002 v Pakistangu ugrabila in nato zverinsko umorila islamska ekstremistična skupina, ker je razkrival skrivnostne odnose med Al Kaido in pakistanskimi tajnimi službami, na russki novinarji Ano Politovsko in Natalijo Estemirovo, ki sta si upali vreči rokavico v izvornemu carju Putinu in njegovu umazani češčenski vojni, ali na španskega reporterja Christiana Povedo, ki je septembra lani v San Salvadorju padel pod kroglama zločinske združbe maras, ker si je drznil posvetiti v mračne meandre njenih razbojniških poslov z mafiji.

Mnogo pa je takih, ki so širi javnosti neznanici, a so se prav tako pogumno zavzemali, da bi prevladala resnica in se uveljavljala svoboda poročanja in ta pogum prav tako placiči z življenjem. To so bili ljudje, ki so želeli dati popolnejši smisel svojemu poklicu, ki so ljubili resnico in ki jim je bilo poklicno dostojanstvo pomembnejše od nečimnrega in udobnega, a bednega prilagajanja volji mafotov.

Njihov zgled bi moral nekaj veljati. Žal pa mu, kot kaže, sledi vse manj ljudi. Mor-

da tudi zato, ker se nasilje, pritiski in grožnje, kot rečeno, iz leta v leto stopnjujejo. Težnja vsake oblasti, pa naj bo upravna, politična, gospodarska ali kriminalna, je ta, da ohranja svoje pozicije in utrije svojo moč. Za doseg teh ciljev pa najprej izvaja pritisk nad sredstvi javnega obveščanja, da jih lahko manipulira po mili volji. Od novinarjev dejanško terja, da ne opravljajo svojega poklica kot je treba, da ne razmišljajo samostojno, da se pohlevno uklonijo volji nekega, ki sedi na višjem stolu, kajti kdor dobro in poslovenopravlja svoje delo, tvega marsikaj, ce lo življenje.

Najbolj značilno za padec verodostojnosti, svobodoljubja in resnicoljubja v novinarstvu ter posledično za razmah pritiskov je bilo dogajanje, ki je sledilo tragičnemu newjorškemu 11. septembrju. Večina ameriških medijev je bila pripravljena nekritično sprejeti cenzuro (in avtocenzuro), ki jo je narekovala obsesivna zaskrbljenoza za nacionalno varnost zaradi terorističnih napadov. Koraki do neskončnih in krvavih „preventivnih“ vojn v Afganistanu in Iraku so bili tako kraši, saj so jih tudi sredstva javnega obveščanja pomagala pripraviti pot.

Tedaj se je začelo tudi pomikanje ZDA navzdol po svetovni lestvici o spoštovanju svobode tiska, ki jo vsako leto izdelajo organizaciji Reporters Sans Frontières in Freedom House. S 23. mesta je tedaj zdrhnila na 53. mesto in njenemu zgledu je sledilo veliko drugih držav, začenši z njenimi vojnimi veznicami. Danes so stvari, vsaj kar zadeva ZDA, nekoliko drugače. Z nobelovim nagradjencem za mir Obama so se le odprla nekoliko drugačna obzorja in čeprav žal, spričo dobro naoljenega tradicionalnega kapitalističnega kolesja gospodarskih interesov in apetitov, ne gre pričakovati kdove kakšne revolucije, so se le pokazali znaki večje občutljivosti za pravice in demokratične odnose, za socialne potrebe in tudi za večjo svobo do informacije. Med drugim je Obama pred kratkim podpisal zakon, ki nalaga State Departmentu, da v svoje vsakoletno poročilo o človekovih pravicah po svetu doda tudi poročilo o položaju svobode tiska v posameznih državah. Ni naključje, da so se ZDA tudi zato po zadnjem poročilu Freedom House spet povzpeli visoko po lestvici s štiridesetega na dvajseto mesto.

Kako pa je z drugimi državami? Zaenkrat ni videti, da bi sledile Obamovemu zgledu. V splošnem se razmere, kot že rečeno, slabšajo, tako v razvitem svetu kot v državah v razvoju. Pomenljiv primer predstavlja Izrael, ki je po zadnjih vojaški, vsespolnega gneva in zgražanja deležni operaciji »Tajeni svinec« v Gazi pritisnil tudi na medije in tako zdrhnil na lestvici s 47. na 93. mesto, daleč za nekaterimi arabskimi državami, kot sta na primer Kuwait in Libanon.

Med države, ki so postale v zadnjem času na podlagi poročila Freedom House le »delno svobodne« na področju informiranja, se uvršča tudi Italija s svojim 72. mestom in zadnjim v EU. Sicer pa za preverjanje resnosti, verodostojnosti, resnicoljubja, poguma in kakovosti novinarskega informiranja ni boljše telovadnice kot je današnja Italija. Tudi novinarstvo je namreč okužil berlusconizem kot perverzna zmes populizma, ščitnega ozikh interesov premožnejših slojev, povezovanja s kriminalnimi združbami, preziranja sodstva in pravice, kulturne dekadence in, kar je še najbolj značilno, nadziranja in hromitve sredstev javnega obveščanja. Vse, kar je v nasprotju s temi elementi, je treba odpraviti, začenši s svobodo tiska, kot najbolj zgovorno priča zakonski osnutek o prisluškovanjih.

Kar ne postori v škodo svobode poročanja Berlusconi s svojo armado plačanih kimačev in ritoliznikov, postori mafija v sicer bolj grobi obliki. V zadnjih štiridesetih letih je v Italiji padlo pod svincem kriminalnih združenj, ki se često, ne pozabimo (), rada družijo s političnimi in upravnimi združenji, enajst novinarjev, medtem ko si grožnje sledijo kot na tekočem traku. Grozilna pisma in ustrahovalne krogle so dokaj pogost pojav, kar je okusilo veliko znanih (Santoro, Ruotolo) in manj znanih novinarjev. Mnogi se lahko premikajo le s policijskim spremstvom (glej Roberto Saviano in Rosaria Copacchione, ki sta se s svojim pisanjem hudo zamerila kamori, ali pa novinar Espresso Li-

rio Abbate, ki že leta razkriva skrivnosti italijanske mafije).

Ob takih pritiskih, po eni strani s političnim ali denarnim podkupovanjem, po drugi pa z grožnjami, postane novinarski poklic res trd in nehvalezen posel, ki mu mnogi niso kos. Večina se raje podpredi znani frazi »tengo famiglia«, s pošastjo se spopadejo redki. Teh pa bi bilo prav gotovo več, če bi jim bila v tej družbi zagotovljena večja varnost in sploh večje razumevanje širše javnosti, ki ga je sedaj bore malo in ki ga sedanja desničarska oblast ne zna in noče izkazovati.

V to razmišljanje o svobodi me je pravzaprav napotilo nedavno srečanje s starim prijateljem novinarjem, s katerim sem se sprijateljil v letih rimskega dopisništva. Ime mu je Alberto Spampinato in je trenutno »kvirinalist« za tiskovno agencijo ANSA, kar pomeni, da spremlja predsednika Napolitana na vsakem koraku, kar se je zgodilo tudi ob nedavnem srečanju treh predsednikov v Trstu in omogočilo, da sva se po dvajsetih letih spet objela in izmenila veliko misli, zlasti o novinarskem poklicu, o katerem sva veliko razpravljala že v rimskih letih. Ko sem se takrat kot dopisnik Primorskega dnevnika klatil po znamenitem »transatlantiku« Montecitoria, je bil Spampinato še dopisnik levičarskega dnevnika L’Ora di Palermo, ki je kmalu nato nehal izhajati.

Pri njemu me je že takrat očaral njen pogled na italijansko (in sicilsko) politično in družbeno stvarnost ter na novinarski poklic. Njegovo poklicno izbiro ter sploh vso njegovo življenjsko pot je globoko zaznamovala smrt starejšega brata Giovannija, ki ga je leta 1972 umorila siciljska mafija. Bil je dopisnik dnevnika L’Ora di Palermo in je raziskoval ozadje umora nekega premožnega podjetnika iz Raguse, hkrati pa je razvopalal čudne povezave med mafijo in neofašističnimi elementi, ki so razprodli svojo mrežo do Sicilije ter do ameriške vojaške baze v Sigonelli. Njegovo vztrajno vrtanje v skrivnosti obsežnega protizakonitega vrenja na jugozahodu otoka ga je stalno živiljenje. Brat Alberto je tedaj študiral inženirstvo na univerzi na normalki v Pisu. Študij mu je zelo ležal, zanj je bil nadarjen in odpiral mu je široke obetavne poklicne poti, toda po bratovem pogrebu se ni več vrnil v Piso. Preusmeril se je v Palermo, potkal na vrata časopisa, za katerega je dopisoval brat Giovanni ter sklenil, da bo nadaljeval njegovo delo. Časopis ga je sicer poslal za dopisnika v Rim, kjer se je dokončno nastanil in kjer je še danes zaposlen kot kvirinalist. To mu je onemogočilo, da bi se kot novinar posvetil razkrivanju hudo delstev mafije, zato pa je del svojih energij v teh zadnjih letih posvetil pomoči novinarjem, ki jih mafija in z njim takšni ali drugačni centri oblasti ustrahujejo. V okviru vse-državnega vodstva sindikata novinarjev FNSI, katerega je član, je ustanovil in vodi Stalni observatorij »Ossigeno per l’informazione« (Kisik za informacijo) za pomoč preganjanju novinarjem in za zaščito novinarskih vesti pred nasiljem.

»Kot potrebuje človekovo telo kisik, ker ga poživilja in hkrati uničuje smrtonosne mikroorganizme, kot je na primer tetanus, tako potrebuje kisik tudi informacijsko telo, ker preprečuje, da bi se razvil tetanus, ki ga zlasti na jugu Italije predstavlja mafija,« pravi Spampinato in se med drugim sklicuje na trditve nekdanjega Blairovega ministra Andrew Mcintosh, avtorja poročila Spoštovanje za svobodo medijev, ki ga je januarja letos osvojila parlamentarna skupščina Svetova Evrope, da predstavlja grožnje novinarjem najbolj škodljivo kršitev svobode tiska.

V Italiji Mcintoshovo poročilo ni imelo ustreznega odmeva, kar še dodatno priča o vse bednejšemu položaju italijanskega tiska, ki mu vlada odreka sleherni kančki kisika. Spampinato mi je ob tem zaupal, da se tudi z mjegevom observatorijem stvari pojmanijo po polje počasi zaradi splošnega nerazumevanja in indiferentnosti in da ga tu pa tam popade malodusje, da bi vse skupaj poslal k vragu. Vendar kljub vsemu vztraja. In to nam je lahko za zgled.

Zelim mu, da bi v tem svojem, morda nekoliko donkihotskem boju proti ravnodušnosti in za večje dostojanstvo novinarskega poklica ter uveljavitev svobode informiranja, uspel.

Klavdij Palčič (F. KROMA) bo v kratkem slavlj 70 let, že 50 pa se posveča likovni umetnosti; izbor njegovih novejših del

DVOJNI JUBILEJ

Klavdij Palčič, zapisan umetnosti

JASNA MERKU

Petdeset let predanosti likovnemu ustvarjanju pomeni umetniku gotovo veliko več od praznovanja okroglih sedemdeset. Bogate izkušnje na različnih likovnih področjih in ustvarjanja se dejansko spajajo, prepletajo, dopolnjujejo. Vsako likovno delo, ki ga je Klavdij Palčič ustvaril, odseva celovitega človeka, v sleherni sliki, kipu, risbi, sceni, kustumih in ilustracijah se zrcali njegovo podobžljvanje sveta, njegove emocije, razmišljanja ter izjemne likovne veštine: tako prijene kot priučene. Njegov stilno prepoznaven likovni nagovor je kompleksen in ponuja raznотore možnosti razbiranja. V razgovoru s Klavdijem Palčičem sem se osredotočila predvsem na sam ustvarjalni proces, na pristop do ustvarjanja, na osnovno vodilo, ki spremlja in povezuje likovni razvoj v času.

S kakšnim pristopom se lotiš ustvarjanja, kako se tvoj navdih udejanja, kako ti doživljavaš in spremiščaš proces, ki te vodi od osnovne zamisli do konkretno urednictve umetniškega dela?

Ustvarjalni proces je vedno vezan na oblikovanje določene likovne govorce glede na čas. V mojih časih ni bila paleta edino sredstvo, ki smo ga imeli na voljo. V časih, ko sem se formiral, je izbruhnil informel. Vsak material ima lahko svojo materično vrednost, strukturo. Šel sem skozi različne faze. Na začetku mi je bilo do tega, da si pridobim določeno spremnost, sposobnost v tradicionalnem smislu. Ko sem kot študent jemal v posev vse, kar smo poznali iz zgodovine umetnosti, sem pristopil realistično. S časom pa in že ob srečanju s Černigojem, če si pre-

več realistično risal, je rekel: »To nesi mamiči, katehetu!«. Preziral je pridnost, navduševal pa se je nad originalnostjo, spremnostjo. Sprva sem imel določene pomisleke, tuhatal sem, da je talent človeka nekaj, kar se lahko razvije v sposobnost. Fantazijska spremnost gotovo ni dovolj. Za umetniško angažiranost je potreben talent, ki ga otrok že lahko odkriva v sebi in ima pri tem veliko veselje. Tudi jaz sem mislil, da ni vseeno, kako to narediš. Ko je Černigoj učil risanje, je bilo težko priti do živega, navduševel se je predvsem nad tveganjem. S časom pa sem spoznal, da je za svežino in skladnost potrebno nekaj več kot pridnost.

Kakšna so bila leta, ki jih omenjaš na likovnem področju? Kaj te je prav v teh letih, ko si se izoblikoval najbolj prevzelo?

V tistih letih pa se je pojavilo eksperimentiranje. Kar je bilo takrat ospredju, je bilo predvsem drzno iskanje vseh različnih možnosti: od action paintinga, do materialnega slikarstva, optical arta in vseh tistih izumov, ki so bili takrat aktualni. Iz tega je nastala moja prva ustvarjalna faza, ki me je prepričala, da sem si začrtal pot, kaj naj bi bil, ko bom zrasel. Prvi uspehi v širšem krogu so bili vezani na galerijo La Cavana, to je bila referenčna točka v našem mestu, kjer je bilo avantgardno dogajanje vezano tudi na glasbo v okviru Arte Viva. Že v tistem času sem poskušal približati avtoreferenčnost. Slikarstvo, ki je bilo dominantno v tistih letih, je videlo v ospredju osebnosti, kot so Burri, Dubuffet, Tapies, Fautrier, Pollock. Vsí ti poskuši so aktualizirali govorico same in njeno sporocilnost. Iskal sem način, kako bi se dalo, kar smo doživljali na področju umetnosti, po-

Rojen v Trstu leta 1940. Maturiral je na znanstvenem liceju F. Prešeren, kjer ga je učil risanje Avgust Černigoj in se je nato med študijem politični ved na tržaški univerzi usmeril v Benetke na umetnostni licej, kjer je leta 1964 diplomiral. V 60. letih je kot član avantgardne skupine Raccordose-Arte Viva sodeloval skupaj z Lillian Caraian, Brunom Chersiclo, Enzom Cognom, Mielo Reino in Ninom Perizijem; v tem obdobju je poučeval risanje in umetnostno zgodovino v slovenskih šolah na Tržaškem in v Gorici. V 70. letih je ustanovil oblikovalski studio Graficenter pri Založništvu tržaškega tiska, ki ga je vodil vse do upokojitve. Leta 1984 je prejel nagrado iz Prešernovega sklada za dosežke na področju slikarstva in scenografije. Leta 2001 mu je tržaški muzej Revoltella priredil obsežno antološko razstavo, ob kateri je izšla tudi monografija s teksti Zorana Kržišnika in Tonija Tognata. Muzejska zbirka hrani tudi Palčičeva dela. Leta 2003 pa je izšla druga monografija pri založbi Pigmalion s strokovnim tekstrom Nelide Nemec.

Razstavlja od leta 1960, samostojno se je predstavil v Italiji, Sloveniji in drugih evropskih državah; med številnimi skupinskimi razstavami gre omeniti udeležbo na razstavah skupine Raccordose-Arte Viva, na številnih edicijah Mednarodnega ljubljanskega grafičnega biennala, na rimske Quartiere, razstavi Mladih italijanskih grafikov v Madridu, Slovenskih grafikov na Holandskem, na Intartu ter na Biennalu grafike v Krakowu.

Sodeloval je na številnih mednarodnih umetniških simpozijih. Ukvarya se s slikarstvom, grafiko, scenografijo, kostumografijo, ilustracijo in grafičnim oblikovanjem. Pripravil je scene in kostume za Slovensko stalno gledališče in tržaško operno gledališče Verdi, za Drama, Cankarjev dom in Mestno gledališče v Ljubljani, za gledališče La Fenice v Benetkah ter za Teater an der Wien na Dunaju.

da je v realnosti človek del naravne danosti in se ujame ob novih odkritijih, v storjih, protezah, s katerimi se človek opremja skozi zgodovino. Od tod tudi mitologija. Npr. Ikarus, ki se je spremenil v nekaj drugega. Krila niso le nekaj naturalističnega, kar nam ta podoba sugerira, a smo prišli do letal: instrumentov za uničevanje. V približevanju naravi smo vnesli hudo protislovje in ustvarili tudi to, kar lahko predstavlja naše uničenje.

Kako je nakazan vidik problematike sodobnega človeka navzoč v tvojih likovnih delih?

Povrnil bi se lahko k atomski nevar-

nosti, dogajanju na Kubi, vendar tudi sama institucionalna struktura, zakoni, v katere smo vpeti, tudi to je naš proizvod, ki nas lahko povzdigne, obenem pa lahko povzroča veliko utesnjenost človeka. V naslednjih fazah je zato človek bolj prisoten v mojih delih. V detaljih ne iščem mimetizma, nočem ponarejati sveta, a so del mojega slikarskega polja, v katerega vnašam, kar me zamika. Izkaže se velika odprtost v vsaki kontaminaciji. Slikarska praksa vnaša v slikarsko polje vse intuicije, ki jih čutim v sebi in tudi oziranje na preteklost, stratifikacija časa, ki se ji ne morem in nočem odpovedati. Citati so sklicevanja na to, kar že poznamo. Želim, da postane to nekaj na novo izrečenega. Vse skupaj se kaže v mojih nagibih in željah. Skozi to teče rdeča nit, kot bi delal eno in isto sliko. To ni nobena moja iznajdba. O vsakem ustvarjalcu lahko nekaj rečeš, da si ustvariš vtis, ko vidiš več del.

Kako je ta dvojnost berljiva iz posameznih umetniških del?

Opoziti je dvojnost: človek kot naravna danost, on kot njegovo bistvo in vse kar čuti v sebi, element zavedanja samega sebe. Po drugi strani pa stroj, vse kar je umetno, narejeno in kar je človek zgradil in je dvorenzo. Pošasti izhajajo iz mitologije, iz antike: pol človek-pol žival, to postane nekaj pošastnega. Tako so stroji ustvarili novo dimenzijo. Naša aktualnost na marsikaterem področju se vrti okoli dimenzije človeka z interenco.

V mojih slikah je dosti rezov, črt, ki ne morejo biti naravne in odražajo umetna poseganja. Kar sem povedal ni iz mojih slik berljivo, tega se branim, a je le svet ustvarjen iz likovnih prvin, ki posreduje to sugestijo gledalcu, da prepozna poleg likovnih prvin tudi to, kar sam poзна.

Likovna prehajanja

Prehajanja: sam naslov niza razstav namiguje na večplastnost Palčičevega likovnega nagovora in v duhu koheizje teh različnih in kompleksnih dejavnikov gre celoten njegov opus razbrati. Ustvarjalno delo tega razpresentativnega predstavnika našega kulturnega prostora ponuja obenem doživet vpogled v presek pol stoletja dogajanja in to še posebej zaradi vpetosti v prostor in čas našega biti.

Projekt Prehajanja

Organizator:
Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Pokrovitelji:
Občina Trst, Pokrajina Trst, Avtonomna Dežela Furlanija Julijska krajina

Finančna podpora:
Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, Finančna družba KB 1909, Nova Ljubljanska banka, podružnica Trst

Likovna prehajanja

Trst, dvorana Sala del Giubileo od 30. julija do 17. avgusta
Čedad, cerkev sv. Marije bičarjev od 19. novembra do 12. decembra, s KD Ivan Trinko

Prehajanja En plen air

Trst na prostem, veliki plakati na različnih lokacijah, izbor desetih risb, od 2. avgusta

Odrska prehajanja

Trst, Narodni dom, od 24. septembra, z društvom za umetnost KONS

Pripovedna prehajanja

Gorica, Kulturni dom, od 22. novembra

V celotnem Palčičevem opusu opažamo značilne prvine, ki označujejo njegov likovni temperament izrazitih kontrastov in obenem dosleden oblikovni in vsebinski razvoj občutene tematike ujetosti sodobnega človeka.

Ta dualnost, ki jo umetnik prvenstveno pripisuje soočanju človeka z danostjo narave v iskanju novih, alternativnih poti in je zato dvorenzo, odraža istočasno vzdušje šestdesetih let, ko je na mednarodnem prioritihu pod vplivom preobrata avantgarde prišlo do razcepa tudi na področju likovne umetnosti v zasledovanju figurativnosti ali abstrakcije. Klavdij Palčič je zbral pot raziskovanja in eksperimentiranja, bil veskozi drzen v svojih likovnih izbirah, a znatnaj določenih parametrov, ki mu dovoljujejo, da ohranja vez z evropsko in krajevno kulturno dediščino.

Predan slikarstu se v tej zvrsti najbolje prepoznavata in preko le te prihaja najzgornejše do izraza razsežnost njegove izpovedne globine. Dejanjsko so slikarski elementi prisotni tudi v ostalih zvrsteh, katerim se posveča, celo v prelepih bronastih kipcih, če zavzamemo stališče, da je osnova prvina slikarske izpovedi prav svetloba, oziroma barva.

Njegovo lahko opredelimo kot kontaminirano slikarstvo, saj svetloba sobiva ob kleni risarski nastavitev detajlov figure in reliefnih materičnih prvinam. Kontaminacija pa je obenem tudi osrednji motiv njegove sporocilnosti, mišljeno tako v smislu likovnega pristopa kot v smislu vsebinskega razmišljanja.

Palčič je še kot otrok izredno rad risal in veliko svojega časa vložil v upodabljanje po opazovanju. To mu je dovoljevalo po eni strani izostrebiti likovnega čuta, smisla za organski vidik prisoten v naravi, po drugi ga je prav kontemplacija narave usmerila k razmišljanju o poseganju človeka v to okolje in vsem, kar je to neslutene prineslo. Še tako blisko-vito iznesešena poteza nosi v sebi izjemno vitalnost in izpričuje popolno obvladovanje risarskega polja v vseh možnih razsežnostih.

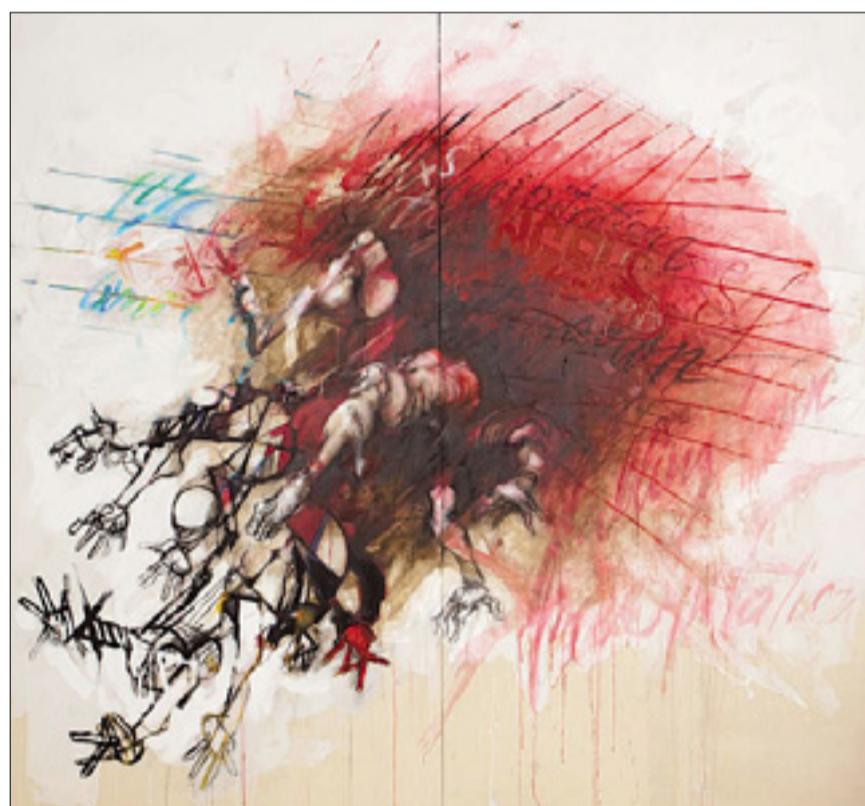
Informel in raznotrdne možnosti eksperimentiranja izraznosti materialov je pustil tudi svojo sled na platnu, v materičnih reliefnih izstopanjih, kolažnih elementih, kovinah, tkaninah, embalažah, izpraskanih plastičnih materičnih barvnih nanosov. To so detajli, ki izkazujejo čutnost in drzno prestopajo omejen prostor slike, da bi bolj odločno navozarjali gledalca, predvsem pa se ujeli v celovitost likovnega prehajanja.

Ob tako močnem spletu kontrastov občutimo dramatičnost, pretečo nevarnost, ogroženost, apokaliptično vizijsko človeštva. Svet mitov razkriva ta globoka eksistencialna vprašanja preko simbolnih upodobitev: Tudi tu gre za pošasti, ki ne pripadajo realnemu svetu in poosebljajo določeno življensko problematiko, človeške sibkosti in vrline.

Klavdij Palčič je v razprtih krilih Ikarusa uvidel nemoč uresničitve idealov in slikarsko zelo dramatično prikazal sprevrženost usode.

Svet mitov je še posebej zaživel s ciklom bronastih kipov manjšega formata, kjer mogočna razprtja krila Pegaza, s svojim poetičnim navdihom, hrepenijo po svobodi, medtem ko nas Sibile, posredovalke ženske modrosti in miline, emblematično nagovarjajo.

Ce je ciklus prebodenega telesa bolj dramatično prikazal borbo človeka za obstoj, so kipi prečiščeni vsake tematnosti, lirično izpovedni, intimno doživeti in polni vitalnosti.

Velika kovinska ura pred železniško postajo v Bologni je že 30 let ustavljena in kaže 10.25.

To je ura, ob kateri je 2. avgusta 1980 eksplodirala bomba. Nobenega dvoma ni, da so teroristi hoteli povzročiti morijo, saj so eksplozivno telo (šlo je za okoli 25 kilogramov trolila in mešanice drugih eksplozivov) postavili v čakalnico drugega razreda postaje, ki je eno od ključnih vozlič italijanskega železniškega omrežja.

Napad so udejanjili v času počitnic, ko so se ljudje odpravljali na dopust, zdomci pa se vračali v domače kraje, vlaki in postaje so bili zaradi tega zelo obljudeni.

Silovita eksplozija je ubila 85 ljudi, 218 pa jih je ranila, eno krilo železniške postaje je bilo povsem uničeno. Sprva so reševalci menili, da je razdejanje povzročilo uhajanje plina in da je šlo za nesrečo, vendar je bilo že nekaj ur po atentatu jasno, da ne gre za nesrečo, ampak za nameren napad na Bologno. Okoli 15. ure so strokovnjaki občinskega podjetja za plin izključili možnost uhajanja plina, nekaj ur potem so v čakalnici 2. razreda odkrili krater bombe. Kljub temu pa so bili predstavniki vlade tisti dan v svojih izjavah zelo previdni, nihče ni hotel takoj potrditi, da gre za nameren atentat in ne za nesrečo. Izjema je bil samo takratni predsednik republike Sandro Pertini, ki je po obisku v Bologni ocenil, da gre za najhujše kriminalno dejanje, ki ga je doživelja država. Pertini je bil tudi edini vsedržavni politik, ki mu udeleženci pogreba na glavnem trgu v Bologni niso živili.

Tožilstvo iz Bologne, ki je vodilo preiskavo, je takoj začelo iskati storilce v neofašističnih prevratniških organizacijah. Zasuk v preiskavi pa je bilo pričanje kriminalca Massima Sparatta, po katerem naj bi mu pripadnik neofašistične teroristične organizacije Nar Valerio Fioravanti (ki je bil tudi priznan televizijski igralec) zaupal, da je sodeloval pri atentatu. Fioravanti je bil takrat že v zaporu, saj so ga kabinjerji aretirali 5. februarja 1981 po oboroženem spopadu v predmestju Padove. 5. marca istega leta pa je bila med spodletelimi poskusom ropa aretirana Francesca Mambro, ki je skupaj s Foravantijem vodila teroristično skupino. Po petih procesih sta bila obsojeni na dosmrtno ječo kot materialna storilca podlegla bombnega napada.

Delo preiskovalcev iz Bologne pa ni bilo tako enostavno, kot bi lahko izhajalo iz navedenega. Pripadniki obveščevalnih služb in tajne lože P2 so jih ves čas skušali zavajati in spraviti na stranski tir, kot kaže med drugim dejstvo, da so bili zaradi tega tudi obsojeni. Dokončno sodbo je kasacijsko sodišče izreklo 23. novembra 1995. Fioravanti in Mambro sta bila obsojena na dosmrtni zapor zaradi sodelovanja pri atentatu, medtem ko so bili zaradi poskusa zavajanja sodnikov obsojeni na zaporne kazni veliki mojster lože P2 Licio Gelli (10 let), poslovni broker in sodelavec obveščevalne službe Francesco Pazienza (10 let), častnika obveščevalne službe Sismi Giuseppe Belmonte (podpolkovnik, 7 let in 11 mesecev) in Pietro Musumeci (general, 8 let in 5 mesecev). 11. aprila 2007 pa je kasacijsko sodišče obsodilo na 30 let zapora zaradi sodelovanja pri pokolu skrajneža Luigijsa Ciavardinija, ki leta 1980 ni bil še polnoleten.

Vsi so vsekakor že na prostosti, vključno z Mambrovim in Fioravantijem, katerima je sodišče (kot tudi mnogim pripadnikom rdečih brigad) najprej odobrilo režim polzaprora, nato pa suspendiralo prestajanje kazni.

Gelli in člani lože P2 so ves čas trdili, da atentat na železniško postajo v Bologni ni bil delo italijanskih neofašističnih skrajnežev, ampak da je treba storilce iskati v tujini. Najprej je prevladovala teza, da je bil napad povezan s sestrelitvijo letala Itavie nad Ustico. Sestrelitev letala naj bi bila opomin, bombni napad na železniško postajo v Bologni pa maščevanje Libije, ker naj bi Italija in Malta s spoznam, ki je bil podpisani 2. avgusta 1980, oškodovali takratne Gadafijeve naftne posle. Zagovornik te teze je bil podsekretar v zunanjem ministru Giuseppe Zamberletti, ki je bil v sredini sedemdesetih let izrednji vladni komisar za odpravo posledic potresa v Furlaniji.

Nato pa je prišla na dan domneva, da je treba storilce atentata iskat med somišljeniki mednarodnega terorista Carlosa, ki je dolgo let sodeloval s Palestinci. Carlos naj bi organiziral atentat v Bologni na zahtevo Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, ki naj bi se hotela maščevati Italiji, ker je aretirala njihovega predstavnika Abuja Anzeha Saleha in zaplenila nekaj rakometalcev, ki jih je maneraval poslati gverilcem svoje organizacije. Še posebej naj bi bil za or-

ganizacijo bombnega napada osumljjen terorist nemškega rodu Thomas Kram, ki se je v začetku avgusta 1980 mudil v Bologni. Ta teza je bila razvita v parlamentarni preiskovalni komisiji, ki se je ukvarjala z zadevo Mitrokin (Gre za gradivo, ki naj bi ga vsteno prepisoval arhivar Vasilij Nikitič Mitrokin sovjetske obveščevalne službe KGB in ga nato, po begu za zahod, izročil britanski obveščevalni službi). Tezo so odločno zagovarjali večinski desnosredinski predstavniki v komisiji, medtem ko je bila po mnenju manjšinskih levosredinskih predstavnikov iz trte izvita in ni bila osnovana na nobenem stvarnem dokazu.

Eden od zagovornikov mednarodne sledi je tudi nekdanji predsednik republike Francesco Cossiga. Leta 1980 je bil Cossiga predsednik vlade in je med svojim poročilom parlamentu atentat v Bologni ožigosal kot neofašistični pokol, dobrih deset let potem, ko je bil na Kvirinalu, pa se je premislil in postal eden od vnetih zagovornikov nedolžnosti Fioravantija in Mambrove. Novinarju Riccardu Bocchi, ki je leta 2007 objavil knjigo *Tutta un'altra strage*, je Cossiga dejal, da ga je o nedolžnosti Fioravantija in Mambrove prepričala pripadnica »rdečih brigad« Anna Laura Braghetti, ki je med drugim sodelovala pri ugrabivbi Alda Mora. »Veliko bolj verjamem rdečim teroristom kot pa sodnikom, ker so rdeči teroristi veliko resnejši,« je povedal Cossiga, ki ni hotel upoštavati novinarjevega ugovora, da njeovo prepričanje temelji samo na nedokazani izjavi neke teroristke.

Domnevo, da je bil atentat na železniški postaji delo Carlosa in njegovih somišljenikov sedaj zagovarja tudi nekdanji sodnik Rosario Priore, ki je dolgo let raziskoval sestrelitev letala nad Ustico. Prav v teh dneh naj bi izšla na to temo Priorejeva knjiga.

Možnost mednarodne sledi baje raziskuje tudi tožilstvo v Bologni. Šef tožilstva Roberto Alfonso je v izjavi za javnost ob 30-letnici napada poudaril, da bo tožilstvo nadaljevalo z delom, dokler ne bodo pojasnjene vse okoliščine poboja na železniški postaji.

Mednarodna sled pa se zdi povsem neosnovana predsednik združenja svojcev žrtev Paolo Bolognesiju. Po njegovem mnenju ni bilo doslej nobenega dokaza, ki bi potrjeval utemeljenost mednarodne sledi. Veliko bolj zanimive so po njegovem mnenju novosti, ki prihajajo postopno na dan v Brescii na procesu o pokolu na tamkajšnjem Trgu della Loggia in ki vodijo v neofašistične krogne in tiste, ki so jih podpirali. Dodatna poglobitev tej smeri bi lahko bila po Bolognesijevi oceni veliko bolj obetavna. Obenem pa, je prepričan predsednik združenja svojcev, je tudi treba tudi odpraviti vse ovire, vse tiste državne tajnosti, ki so doslej preprečile, da bi preiskovalci lahko prišli na sled tistim, ki so načrt o bombnem napadu na postaji v Bologni dejansko zasnovali.

Letošnja spominska svečanost v Bologni bo zasnovana nekoliko drugače kot v prejšnjih letih. Predvsem tokrat na velikem trgu ne bo vladnih predstavnikov, ampak bosta zbrane nagovorili dve ženski Camilla Andreini in Rosella Zuffa, ki sta se rodili leta 1980. Na ta način se združenje in izredna komisarka Anna Maria Cancelieri, ki vodi občino po odstopu župana Flavia Delbona, skušata izogniti življanju, s katerim so udeleženci spominskih svečanosti vsako leto sprejeli predstavnike vlade. Predstavnik vlade pa naj bi spregovoril v občinskem svetu. »Upam, da bomo tokrat dobili tiste odgovore, ki jih že tri deset let zmanj zahtevamo,« je dejal Bolognesi.

Verjetno pa bo tudi tokrat razčaran, saj nič ne kaže, da bi si sedanja vlada zelo prizadevala, da bi bilo končno pojasnjeno tudi zakulisje bombnega napada, ki je pred 30 leti zahteval 85 človeških življenj. Kot si zato, da bi prišla resnica na dan, niso veliko prizadevale ostale vlade, niti levosredinske, ki so vodile Italijo v obdobju 1996-2001 in 2006-2008. Najbrž so sile, ki iskanju resnice nasprotujejo, še preveč močne, da bi lahko prišlo do pozitivnih razpletov, pa tudi zavzemanje ljudi za resnico je v sedanjih kriznih razmerah in po dolgih desetletjih brezuspešnih bojev nekoliko opešalo.

2. AVGUSTA 1980 JE BOMBA NA POSTAJI UBILA 85 LJUDI

30 let po moriji ozadje atentata v Bologni še vedno nepojasnjeno

VOJMIROV TAVČAR

Gospod predsednik republike, vraćamo se na ta trg, kjer smo pred trupli drugih žrtev poudarili, da se poboja na brzcu Italicus ne sme nikoli več ponoviti. Žalosti in jezi nas dejstvo, da smo navzlic boju našega naroda za demokracijo priče še večji in bolj krvavi moriji. Žalujemo zaradi žrtev zločina, ki bo zaradi svoje podlosti trajno zapisan v zavesti našega naroda in v zgodovini. [...] Kakšen je bil cilj storilcev? Povzročiti paniko in šibiti demokracijo, da bi jo lahko zadušili? Premakniti politično os v državi na stališča slepe konservativnosti? Ali pa izvazi nasilno reakcijo, da bi ustvarili pogoje za represijo? [...] Dojeti moramo cilje in logiko storilcev, če se hočemo uspešno boriti proti njim [...] Nihče naj ne trdi, da je bil atentat delo osamljene skupine bremzumnevez.

Scenarij poboja 2. avgusta je bil že preiskušen na brzcu Italicus (4. avgusta 1974 je bombna eksplozija na brzovlaku Italicus na postaji San Benedetto Val di Sambro blizu Bologne ubila 12 ljudi, 48 pa jih ranila, op. ur.): isto mesto, isto železniško vozlišče, isto počitniško obdobje, ko so postaje in vlaki natrpani s potniki.

Po mogočnih ljudskih demonstrijah leta 1974 je kazalo, da se je

fašistični terorizem potuhnil in se umaknil. Ali je naključje, da se zopet vrača na plan prej z manj opaznimi nastopi, ki so bili prezrti, nato pa z vsem svojim morilskim zagonom v obdobju, ko je bolj šibko drugačno prevratniško rovarjenje? Gre za zelo zaskrbljujoča vendar neizbežna vprašanja [...] V igri je veliko: napadeni so ustava, zavzemanje delovnih ljudi za bolj pravično družbo, pričakovanja mladih, potreba ljudi in politike po spremembah. Borili se bomo, da nam ta perspektiva ne bo preprečena. [...] Gospod predsednik, zaradi bolečine ne bomo molčali. Ta razmesarjena trupla zahtevajo pravico, brez katere za to Republiko ni rešitev. Zahtevajo, naj bodo storilci odkriti in kaznovani, zahlevajo naj bo poražen poskus prevrata urejene demokracije [...] Tako danes izražamo svoje trpkou upanje in pozivamo vse, naj se borijo, da bo življenje prevladalo nad smrtno, napredek nad reakcijo, svoboda nad tiranstvom.«

Tako je povedal 6. avgusta 1980 med pogrebno svečanostjo na osrednjem mestnem trgu župan Bologne Renato Zangheri. Lepo bi bilo, ko bi ob branju njegovih besed lahko ugotovili, da so zastarele in so samo pričevanje o nekem preteklem dogajanju, da skratka sodijo v polpreteklo zgodovino. A žal ni tako, tiste Zangherijeve besede, ki so bile izrečene pred 30

Na slikah: pod naslovom množična manifestacija Kataloncev v soboto, 10. julija; spodaj desno dvojezični napisi v Cardiffu

ENOTRANSKA RAZGLASITEV NEODVISNOSTI NI V NASPROTJU Z MEDNARODNIM PRAVOM

Razsodba o Kosovu spodbudila separatistična gibanja v Španiji

BOJAN BREZIGAR

Prav nobeno presenečenje ni, da je razsodbi mednarodnega sodišča v Haagu, ki je razsodilo, da razglasitev neodvisnosti Kosova ni v skladu z mednarodnim pravom, ki, kot znano, vsebuje tudi načelo pravice do samoodločbe narodov, sledila vrsta komentarjev velikih manjšin v Evropi, tistih, ki si bolj ali manj odkrito prizadevajo za večjo obliko avtonomije in morda tudi za dosego samostojne države.

Prvi med temi so Katalonci, ki so v juliju z veliko manifestacijo pokazali, da želijo sami odločati o svoji usodi, ker se razglasajo za nacijo, kar jim je španško ustavno sodišče odreklo. Vodilna katalonska spletna stran VilaWeb je članek o razsodbi naslovila z besedami: Razsodba o enostranski razglasitvi neodvisnosti Kosova odpira vrata novim evropskim državam. Članek je sicer zelo informativen in avtor se v njem sploh ni

nanašal na Katalonijo; je tudi korekten, ker daje besedo tudi tistim, ki s to razsodbo ne soglašajo, vendar že naslov jasno kaže, kam meri avtor.

Uvodoma članek poudarja, da je haaško sodišče najpomembnejši pravni organ Združenih narodov in dodaja, da odzivi na razsodbo dajejo upati, da bodo Združene države Amerike in Evropska unija potrdila popolno podporo »mladi balkanski državi«. Komentator tu

Valižanska vlada pred pomembno odločitvijo Bo valižanščina postala drugi uradni jezik?

Medstrankarski odbor valižanske skupštine je po večmesečnem delu sestavljal poročilo, na osnovi katerega naj bi oblikovali nov zakon o jeziku, za odobritev katerega se je še pred časom obvezala koalicija, ki jo v Walesu sestavljajo laburisti in valižanska manjšinska stranka Plaid Cymru. V dokumentu so zapisali, da mora novi zakon jasno določiti, da imata oba jezika, angleščina in valižanščina, status uradnih jezikov v regiji.

V poročilu, ki je dolgo 188 strani, so kot prvo točko poudarili prav zahtevno po uradnosti jezika. Predsednica osrednje valižanske nevladne organizacije Cymdeithas yr Iaith Gymraeg (Društvo za valižanski jezik) Menna Machreth je v zvezi s tem dejala, da so v valižanski vladni vsi, razen ministra za izročilo Aluna Ffrena Jonesa prepričani, da v novem zakonu ne sme biti določila o uradnosti valižanskega jezika. »To poročilo pa je izbilo sodu dno in postavilo vladu pred odločitev, kateri se je doslej izogibala z bujno retoriko,« je poudarila in dodala: »Sedaj mora vla-

da odločati in če se ne bo odločila pravilno, bo zavezala mlinski kamen okoli vrata svojega ministra Aluna Ffrena Jonesa.«

V poročilu je zapisano, da je določilo o enakem statusu obh jezikov nujno potrebno. »Tako določilo bi okrepilo vlogo jezika, spodbujalo bi rabo jezika ob uradnih priložnostih in v javnosti in bi pri številnih prebivalcih Wales vzbudilo zavest, da valižanski jezik ni podrejen angleščini. Zares verjamemo, da je treba pri narodu, ki govori dva jezika, oba jezika obravnavati enakopravno,« so med drugim zapisali. Ob tem so tudi predlagali besedilo člena, ki naj bi določal to enakopravnost. Glasil bi se: »Angleščina in valižanščina sta uradna jezika Walesa ter imata enako veljavnost in enak status.«

Prav tako poročilo vsebuje zahtevno po zelo jasnih določilih, ki zadevajo podjetja, ki oskrbujejo prebivalstvo s plinom, telefonskimi storitvami in električno; vsa ta podjetja bi morala zagotoviti dvojezične storitve, sicer bi bila podvržena sankcijam.

Vodja skupine laburistov v valižanskem parlamentu Val Lloyd pa je v zvezi s to zahtevo dejal, da mora biti predlog utemeljen z dejstvom, da gre za zakonodajo, katere namen je promocija valižanskega jezika, pri čemer je potrebna tudi dobra volja tistih, ki valižanščine ne govorijo. Iz tega bi lahko razumeli, da laburisti s predlogom uradnosti valižanščine ne soglašajo, kar pomeni, da v parlamentu predlog ne bo sprejet.

Poročilo tudi določa, da bodo sedanji Odbor za valižanski jezik (Welsh Language Board) zamenjali s komisarjem, ki bo skrbel za uveljavljanje in razvoj jezika. Vendar je Macrethova s predlaganim nezadovoljna, saj pravi, da se ljudje sprašujejo, v čem se bo stanje spremeni, če v zakonu ne bo ukrepa o uradnosti jezika. »Če zakon ne bo vseboval jasnih ukrepov, bodo ljudje ocenili, da gremo celo na slabše,« je dejala.

Celo medstrankarski odbor je namreč skeptičen glede vsebine novega zakona; po eni strani je poudaril, da je

ocenjuje, da je razsodba sodišča pomembna predvsem glede na dejstvo, da sodniki niso ugovarjali dejstvu, da je bila razglasitev neodvisnosti enostranska, ampak so nekatere ugovore vezali bolj na ozračje nasilja, ki je označevalo odnose v regiji. Enostranska razglasitev neodvisnosti torej ni v nasprotju z mednarodnim pravom. »Po tej razsodbi upamo, da bodo sedaj številne države priznale neodvisnost Kosova, ki ji v nasprotju z mednarodnim pravom nista glede na dejstvo, da so jo razglasili enostransko. Razsodba je hud poraz za Srbijo, ki je zahtevala, da bi enostransko razglasitev neodvisnosti Kosova razglasili za nezakonito,« poudarja komentator spletnega portala Vilaweb.

Seveda avtor članka ne prikriva dejstva, da je odločitev sodišča naletela na različne odzive; da so predstavniki Kosova nad njo navdušeni in da so voditelji Srbije nezadovoljni ter poudarjajo, da Srbija ne bo nikoli priznala neodvisnosti Kosova. Opozarja pa, da je podpredsednik Združenih držav Amerike Joe Biden predsednika Srbije Borisa Tadića že seznanil z odločitvijo, da bodo ZDA podpirale »demokratično in svobodno republiko Kosovo« ter se bodo zavzemali za njegovo suverenost in ozemeljsko celovitost, Srbija pa je pozval, naj si konstruktivno prizadeva za rešitev odprtih vprašanj s Kosovom. Že prej pa je državna sekretarka Hillary Clinton napovedala, da bo povabila države, ki tega še niso storile, naj priznajo Kosovo.

Tudi Evropska unija ima enako stališče. Visoka predstavnica za zunanjopolitično Catherine Ashton je dejala, da se z razsodbo začenja novo obdobje in »da je treba sedaj gledati v prihodnost. Dodala je, da je prihodnost Srbije in Kosova v Evropski uniji. »Dobrososedski odnosi, regionalno sodelovanje in dialog so temeljna načela, na katerih temelji Evropska unija, ki je sedaj pripravljena, da posreduje za dialog med Prištino in Beogradom,« je dejala Ashtonova. In nazadnje VilaWeb omenja še stališče predsednika Evropskega parlamenta Jerzija Buzeka, ki je dejal, da je treba spoštovati razsodbo mednarodnega sodišča in je izrazil upanje, da bi razsodba omogočila začetek dialoga med Srbijo in Kosovom in ne bi bila povod za podaljševanje sporov.

Ob koncu avtor članka navaja še stališči Španije in Rusije: glede Španije navaja, da je napovedala, da bo spoštovala razsodbo mednarodnega sodišča, s katero se začenja novo poglavje, ki terja pogled v prihodnost; vendar Španija vztraja, da ne bo priznala Kosova, čeprav soglaša s stališčem EU, da je mesto vseh držav Balkana v Evropski uniji. Rusija pa, ki jo avtor navaja kot zgodovinsko zavetnika Galicije, prav v Santiago, kjer se je zbral na desetisočje romarjev, predstavniki galicijskih strank in organizacij zahtevali odobritev novega statuta, ki bi tudi Galicijcem priznal, da so nacija. O zahtevo podpirajo tudi socialisti, ki so v Galiciji opozicijska stranka.

Medtem pa se politični odnosi v Kataloniji zaostrujejo. Vse tri katalonske stranke ocenjujejo, da je premier Zapatero izgubil kredibilnost in ne verjamajo njegovi obljubi, da bo ponovno preučil katalonski statut in preveril možnosti, da obide odločitev ustavnega sodišča, ki je zavrnilo določilo, da so Katalonci nacija, češ da je v Španiji nacija samo ena, to je španska. Sicer pa so politični odnosi v Kataloniji že itak zelo razumljani, saj bodo jeseni deželne volitve.

cestavljen z zornega kota Katalonije; kljub navajanju obeh zornih kotov se namreč avtor izrecno zaustavlja pri tistih delih (in v nekaterih primerih posameznih stavkih) razsodbe, ki bi jih lahko Katalonija uporabila za zagovaranje morebitne razglasitve neodvisnosti.

Sicer pa je razsodba pomembna tudi z vidika razmišljanja strokovnjakov mednarodnega prava. Indijski profesor Joshua Castellino, avtor strokovne knjige o samoodločbi narodov, je pred dve letoma na mednarodnem kongresu pravnikov v Lizboni na izrecno vprašanje o pravici narodov do samoodločbe dejal, da države niso te pravice uzakonile s samomorilskimi nameni in da je mogoče to pravico nesporno priznati Palestincem in Kurdom. Kosova ni navepel, čeprav se je vprašanje nanašalo prav na Kosovo, saj je konferenca potekala nekaj mesecev po osamosvojitvi Kosova. Sedanja odločitev mednarodnega sodišča predstavlja torej pomemben korak naprej pri razumevanju načela samoodločbe in na to se očitno opirajo Katalonci.

Sicer pa so katalonska prizadevanja v zadnjih dneh podprli nekateri evropski politiki. Tako so poslanci manjšinskih strank (valižanske Plaid Cymru, Škotske nacionalne stranke in predstavnik Cornwalla) ter Zelenih v britanskem parlamentu s poslanskim vprašanjem opozorili, da je več kot milijon Kataloncev na demonstraciji zahteval priznanje več pravic Kataloniji in podarili, da verjamejo, da je Katalonija nacija, na koncu pa izražajo prepričanje, da je treba Kataloncem omogočiti, da sami odločajo o svoji usodi.

Ker pa v Španiji ne živijo samo Katalonci, je treba omeniti tudi odziv poslancev baskovske nacionalne stranke PNV Aitorja Estabana, ki je v pogovoru za britansko radiotelevizijsko hišo BBC dejal, da po tej razsodbi Španija ne more več vztrajati na stališču, da mednarodno pravo Baskom ne dopušča, da se ločijo od Španije in se kot samostojna država članica vključijo v Evropsko unijo. »Mislim, da smo to stališče že presegli in to je dobra novica za nas,« je še dodal baskovski poslanec.

Svoj lonček so pristavili tudi v Galiciji, kjer so v nedeljo, na dan sv. Jakoba, kateremu je namenjena božja pot Santiago de Compostela in ga častijo kot zavetnika Galicije, prav v Santiago, kjer se je zbral na desetisočje romarjev, predstavniki galicijskih strank in organizacij zahtevali odobritev novega statuta, ki bi tudi Galicijcem priznal, da so nacija. O zahtevo podpirajo tudi socialisti, ki so v Galiciji opozicijska stranka.

Medtem pa se politični odnosi v Kataloniji zaostrujejo. Vse tri katalonske stranke ocenjujejo, da je premier Zapatero izgubil kredibilnost in ne verjamajo njegovi obljubi, da bo ponovno preučil katalonski statut in preveril možnosti, da obide odločitev ustavnega sodišča, ki je zavrnilo določilo, da so Katalonci nacija, češ da je v Španiji nacija samo ena, to je španska. Sicer pa so politični odnosi v Kataloniji že itak zelo razumljani, saj bodo jeseni deželne volitve.

Srednja in Severna Evropa sta glede na število porabnikov in njihovo relativno visoko kupno moč lahko izredno zanimivi za privabljanje obiskovalcev v naše kraje, ki so privlačni ne le zaradi svoje edinstvene visoko kakovostne vinske ponudbe temveč tudi in za mnoge predvsem zaradi izredno bogate kulturne dediščine in krajinske lepote. (Fotografija je posneta v vinski kleti Benjamina Zidariča

KROMA)

POTREBNA JE PRILAGODITEV SODOBNIM TRENDOM

Vinarstvo v vrtincu gospodarskih dogajanj

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE V SODELOVANJU Z ZKB

Pred kratkim je bil kongres Italijanskega združenja enologov (Assoenologi), iz katerega je izšla kritična slika italijanskega vinarstva v letu 2009.

Preteklo leto je bilo, vsaj kar zadeva domači trg, precej zaskrbljujoče. Nadaljeval se je padec porabe vina, saj se je povprečna količina na osebo znižala na doslej najnižjo ravni (43 litrov), medtem ko je še pred štirimi desetletji presegala 100 litrov. Po mnenju poznavalcev notranjega tržišča pa se bo ta količina v bližnjih prihodnosti še zmanjšala in pada na 40 litrov. Vzroka temu sta predvsem dva: strog nadzor na cestah, ki močno pogojuje voznike pri uživanju vina, ter nemalokrat neuskajene cene, predvsem stekleničnih vin, ki so v restavracijah, vsaj tako trdi omenjeno združenje, tudi do petkrat višje kot pri proizvajalcu. Vsled tega, pravi združenje Assoenologi, da imajo nekatere restavracije »več zasluga od kleti kot od jedi«, kar v številnih primerih nedvomno drži. Potrebeni so torej daljnovidnejši posagi, da pripomorejo k vzpostavitvi ravnovesja, ki bi zagotovilo vsem dejavnikom, ki sestavljajo vinsko tržno verigo, pravičen delež prihodkov.

Boljša je slika pri izvozu italijanskega vina, kjer so podatki, kar zadeva količino, precej zadovoljivi, manj pa tisti o vrednosti izvoza. Ko zarec je torej na pol poln na pol prazen, a, če upoštevamo svetovni

trend vinskega trga, ki nosi negativen predznak, so italijanski vinarji lahko razmeroma zadovoljni in z zmernim optimizmom gledajo v bodočnost.

V letu 2009 je izvoz italijanskega vina porastel za 6,2% in dosegel skoraj 20 milijonov hl, kar je do sedaj najvišja izvožena letna količina. Žal pa je vsled padca cen vina na mednarodnem trgu in porasta izvoženega cenjenega namiznega vina, vrednost izvoza zmanjšala za 6,1%, kar pa je, glede na sedanje gospodarsko stanje, razmeroma zadovoljivo.

Toda tudi iz težav se lahko učimo. Kriza je namreč dala proizvajalcem novega elana in jih prepričala, da mora biti pristop do potencialnih kupcev-uvoznikov vina neposrednejši kot do danes. Uvozniki in bodoči porabniki vina morajo spoznati kraje od koder prihaja proizvod, da imajo točno in popolno sliko o celotnem dogajanju, ki spremlja proizvodnjo uvoženega vina. Napa Valley je v ta namen znašla privabiti 40 milijonov obiskovalcev. Mislimo, da niso razne italijanske dežele, med katerimi tudi naša, ter v okviru nje tudi tržaška pokrajina, nič manj zanimive in za mnoge »vinske« turiste, predvsem pa hitreje dosegljive kot daljna Kalifornija.

Srednja in Severna Evropa sta glede na število porabnikov in nji-

hovo visoko kupno moč lahko izredno zanimivi za privabljanje obiskovalcev v naše kraje, ki so privlačni ne le zaradi svoje edinstvene visoko kakovostne vinske ponudbe temveč tudi in za mnoge predvsem zaradi izredno bogate kulturne dediščine in krajinske lepote. Za ovaj trend je pri nas že opazen in ga naši vinarji s svojimi kakovostnimi stekleničnimi vini uspešno usmerjajo tudi pri domači ponudbi, kjer je tradicionalno prevladovala poraba namiznih vin. Za osvajanje novih trgov, tako v državi kot inozemstvu, pa mora visoko kakovost naših vin spremljati prodorna promocija, za kar pa so po našem mnenju zadolžene predvsem Dežela in druge krajevne ustanove.

Ta trend je pri nas že opazen in ga naši vinarji s svojimi kakovostnimi stekleničnimi vini uspešno usmerjajo tudi pri domači ponudbi, kjer je tradicionalno prevladovala poraba namiznih vin. Za osvajanje novih trgov, tako v državi kot inozemstvu, pa mora visoko kakovost naših vin spremljati prodorna promocija, za kar pa so po našem mnenju zadolžene predvsem Dežela in druge krajevne ustanove.

NESPODBUDNI PODATKI

V evropskem kmetijstvu vse manj zaposlenih

Podatki o zaposlenih v kmetijstvu v državah, novih in starih, ki sestavljajo EU, nam povedo, da se njihovo število neustavljivo manjša. Če primerjamo podatke iz leta 2009 s tistimi iz leta 2010, opazimo, da se je v omenjenem obdobju število kmetov skrčilo za 24,9%, tako da zaposluje danes kmetijstvo v EU le 11.223.000, kar pomeni, da je v slabih desetih letih opustilo delo na kmetiji 3,7 milijonov zaposlenih, ki so se ukvarjali izključno s kmetijstvom. V kmetijsko pomembnejših državah Franciji, Italiji in Španiji je bil padec manjši, saj se je ustavljal na -16,6% v prvih državah, v naslednjih dveh pa na -15,9% oziroma -17,5%. Na osnovi teh statistik se je ob koncu leta 2009 ukvarjalo v Italiji s kmetijstvom le še 1.164.000 oseb.

Padec števila zaposlenih v primarnem sektorju pa ni zmanjšal proizvodne sposobnosti evropskega kmetijstva, saj je obseg kmetijske proizvodnje v omenjenem obdobju celo porastel za 4%. To pa pomeni, da se je znatno povečala storilnost na delovno enoto (+20% v starih članicah Eu, do 60% pa v novih), kar potrjuje vitalnost in napredek evropskega kmetijstva iz proizvodnega zornega kota. Žal pa ni tako, če gledamo na kmetijsko dejavnost skozi prizmo dohodkov. Slednji so se kljub porastu proizvodnje ob znaten nižjem številu zaposlenih skrčili povprečno za 11,6%, v Italiji pa celo za 20,6%. Ta padec pa ni bil enakomeren. Največji je bil v skupini držav (Madžarski, Irski, Nemčiji), ki zajema tudi Italijo. Na dlani je, da nosijo kmetje veliko breme zaradi tržne neuverjenosti. Dejstvo, da se dohodki nižajo ob rastoti storilnosti zaposlenih, nam jasno pove, da gre to pripisati neuskajenosti cen kmetijskih pridelkov na kmetiji, ki se ne prilagajajo rastočim stroškom ter se njihova višina določa mimo volje kmetijskih proizvajalcev in brez upoštevanja pridelovalnih stroškov.

Strokovna služba KZ v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila meseca avgusta

SADNI VRT – Tudi v sadnem vrtu obdelujemo ali kosimo. Sedaj pobiramo marelice, breskve, slive, fige ter zgodnje sorte jabolk in hrušk. Na splošno velja, da sadje pobiramo ob lepem in suhem vremenu, še najbolje zjutraj, a po junijski rosi. Zreli sedeži so večkrat tarča ptic, os in drugih škodljivcev. Koristno je zato pred zrelostjo plodov pokriti drevo z mrežo. Proti pticem pomaga tudi to, da postavimo na veje stare CD-je ali pa bleščecce trakov.

Od polovice avgusta naprej vse do polovice septembra je čas za cepljenje na speče oko.

ZELENJADNI VRT – V tem času pobiramo številne pridelke, med katerimi paradižnik, jajčivec, papriko, bučke, solato, radič, baziliko, peteršilj, krompir in druge.

Še vedno zalivamo in odstranjujemo plevel, posebno v primeru mladih, komaj sajenih rastlinic. Paradižniku še vedno odstranjujemo zalistnike in pozujemo k opori, pa čeprav je rastlina nekoliko že upočasnila svojo rast. Delno že suhe spodnje liste je najbolje odstraniti.

V prvi polovici avgusta sezemo posebne sorte rdečega radiča, v drugi polovici meseca pa lahko že sezemo motovilec, špinaco, tržaški radič in rukolo. Ves mesec je čas za sejanje jesenskih sort solate in peteršilja. Presajamo nekatere kapusnice, nekatere sorte rdečega radiča, endivijo, sladki komarček in sadimo jagode.

Pred setvijo in po njej obilno zalijem, da ne bo zemlja pretopla. Dobro je, da sejani prostor osenčimo. Pozneje bomo rastlinice le počasi privadili na sonce. Sejano površino pokrijemo z vrečevino ali pajčevinastim vlaknem. Rastline nato pogosto zalivamo.

Na mladih kapusnicah se lahko v tem času pojavi kapusni belin. Rastline škropimo s priprikavi na podlagi Bacillus thuringiensis takoj, ko opazimo prve gojenice.

OKRASNI VRT – Okrasne rastline v tem času redno zalivamo in gnojimo, predvsem tiste, ki še cvetijo, kot na primer pelargonije. Redno odstranjujemo odcevle cvetove in suhe liste. V primeru hude vrčine zavarujemo pelargonije in stalno pazimo, da imajo vedno dovolj vlage. Pazimo, da ne močimo listov, da se ne bi širila rja. V tem primeru poškropimo z bakrovimi priprikavi.

V avgustu je čas, da pelargonije razmnožujemo s podtaknjenci. Z ostrim nožem odrežemo vejico enoletnih poganjnikov, oziroma tistih, ki še niso cveteli. To storimo tik pod členkom. Zemlja za pripravo sadik naj bo peščena. Postavimo jih v polsenčen, topel prostor, da se čimprej vkoreninijo.

Magda Šturmán

Robert Guédiguian je prejel nagrado za življensko delo na festivalu Sergio Amidei v Gorici (Bumbaca); film »L'Armée du crime« je posvetil zgodbi dvaindvajsetih pariških partizanov tujega rodu, ki so jih Nemci ustrelili februarja leta 1944

ROBERT GUÉDIGUAN

Jezikovna »égalité« in proletarci brez razredne zavesti

DANJEL RADETIČ

Režiser in scenarist Robert Guédiguian, letošnji prejemnik nagrade Sergio Amidei za življensko delo, je velik poznavalec francoske družbe, njenih težav in protislovij. Svoje filme je v glavnem posvetil življenju preprostih ljudi, proletarcev in priseljencev, pri čemer je posebno pozornost namenil vprašanju integracije novih priseljev v francosko družbo. Zaradi festivala Amidei se je v Gorici mudil tri dni; med obiskom ga je posebno navdušila nova pokrajinska mediateka Ugo Casiragi v Hiši filma na Travniku, ki po njegovih besedah lahko odigra zelo pomembno vlogo pri širjenju filmske kulture.

Verjetno ste opazili, da je Gorica večkulturno mesto, saj jo bogati več jezikov in kulturi. V tem je verjetno podobna Marseillu, kjer ste se rodili.

Seveda. Večkulturnost nedvomno zaznamuje tako Gorico kot Marseille, kjer od vedno sobivajo številni narodi. Zaradi tega se je v Marseillu večkulturnost uveljavila kot ena izmed glavnih značilnosti mesta, sploh pa je presla tudi v zavest njegovih prebivalcev. Dandanes so vsa velika mesta večkulturna, toda v večini primorov večkulturnost ni ena izmed njihovih zgodovinskih lastnosti. V Parizu so do 18. stoletja živel sami Parižani, medtem ko je Marseille že od njegove ustanovitve v 11. stoletju zaznamovala mešanica raznih narodov iz vsega Sredozemlja. Zelo malo mest ima tako večkulturno preteklost, morda le še New York in Rio de Janeiro.

Je torej večkulturnost za Francijo vrednota?

V glavnem mislim, da je. Na celi črti

zagovarjam prepletanje kulturnih in jezikovnih izročil, zato pa odločno nasprotujem vsem idejam, ki temelijo na čistosti. Na države oz. na njihove voditelje, ki imajo kot vrednotno čistost ali pa »grandeur« - veličino, je treba gledati z veliko mero zaskrbljenosti.

Kdaj priseljenc postane Francoz?

To je veliko bolj problematično kot pred leti, ko so se skušali novi prišleki čim hitreje integrirati v družbo. Že dolga leta sem kritičen do francoskih vlad - tako levicarskih kot desničarskih, ki niso sposobni reševati težav, vezanih na priseljevanje. Zadeva »sans papiers« je sramotna za demokratično državo, zato pa številni priseljenci misljijo, da je Francija gostoljubna dežela. Tudi sam bi rad, da bi bilo tako, a v resnicu danes, kot tudi nekoč, priseljencev nihče ne sprejema z odprtimi rokami. V filmu sem zato opozoril, da so tujci med drugo svetovno vojno kot prvi poprijeli za orožje in se uprli nemškim okupatorjem. To so storili, da bi branili Francijo; seveda, ne državo v njeni teritorialni razsežnosti, pač pa, da bi branili Francijo kot idejo, Francijo kot domovino revolucije, ki je uzakonila, da so vsi državljanji enaki. V resnicu je takratne upornike dočakala zelo kruta usoda; borili so se za Francijo, potem pa so jih arretirali in mučili ravno Francozi, ki so sodelovali z nemškimi okupatorji in dejansko izdali svojo državo.

Poleg tega, da Francija neuspešno rešuje težave s priseljenci, zelo ostro nasprotuje tudi uveljavljanju manjšinskih in regionalnih jezikov, kot so baskovščina, katalonščina, okcitanski in drugi. Zakaj?

Za nasprotovanjem manjšinskim in regionalnim jezikom stojijo zakoreninjeni zgodovinski razlogi. Francija je najbolj centralizirana država na svetu, in to že od 12. stoletja. Pariz se je takoj uveljal kot glavno mesto države in popularna obvladal ostale pokrajine, ki so mu bile politično in upravno povsem podrejene. Državna prestolnica ni bila nikjer drugje takoj močnejša od ostalih mest, francoska revolucija pa je še dodatno podkrepila nasprotovanje regionalnim jezikom in avtonomiji posameznih pokrajin. Privrženci republike so bili prepričani, da morajo vsi državljanji govoriti isti jezik, tudi na tem je temeljila »égalité« - enakost, ki je pred-

stavlja skupaj s svobodo - »liberté« - in bratstvom - »fraternité« teoretični temelj revolucije. Okrog te zadeve se v zadnjih časih v Franciji veliko govori, saj gre za zapleteno vprašanje: republika mora ostati enotna ali pa lahko dopusti svojim regijam določeno mero avtonomije, ki predvideva tudi ovrednotenje krajevne kulturne in jezikovne dediščine. Po mojem prepričanju bi republika preživelata tudi, če bi malce popustila, če bi omogočila krajevnim je-

zicom, da se ponovno uveljavilo. Govoriti dva jezika je nedvomno boljše kot enega samega.

Francoska identiteta je torej v krizi?

Seveda. Zaradi vseh omenjenih razlogov: vrednote republike, revolucije, državnega centralizma in jezikovne enotnosti se »spopadajo« s priseljevanjem ter s ponovnim odkrivanjem krajevnih posebnosti in jezikov.

Vi ste večji del svojih filmov posvetili proletariatu. Kako živijo danes proletarci? Se je njihov položaj izboljšal glede na obdobje pred petdesetimi leti, ko ste odrasčali v proletarski četrти L'Estaque v Marseillu?

Proletarci so iz čisto materialnega vidika nedvomno na boljšem, intelektualno gledano pa se je njihov položaj izredno poslabšal. Razredne zavesti enostavno nimajo več, izgubila se je, kar delodajalc izkoriščajo za krčenje delavskih pravic.

Engelsov in Marxov poziv »Proletarci vseh dežel, združite se!« torej ni več aktualen?

Nikakor ni. To pa povzroča občutek izgubljenosti, individualne in skupinske nevrose. Kot sem dejal, proletarci živijo boljše kot nekoč, toda je veliko bolje imeti manj materialnih dobrin in več zavesti o svojem statusu.

So priseljenci novi proletarci?

Nedvomno. Priseljenci so posledica največje revščine, po drugi strani pa je v družbi vse bolj razširjen še en pojav. Posmislite na primer podjetja France Telecom, čigar zaposleni prejemajo zelo nizke plače. Gre torej za proletarce, ki se svojega proletarskega statusa ne zavedajo. Res na delo ne hodijo v »trližu«, pač pa v beli srajci s krvato, kljub temu pa so izkorisčani, slabo plačani in pod stalnim nadzorom. Ni naključje, da so v tem podjetju beležili takoj visoko število samomorov.

V vašem zadnjem filmu »L'Armée du crime« so priseljenci glavni protagonisti pariškega odporništva. Kaj ste z izbiro te tematike hoteli sporočiti gledalcem?

Poudariti želim, da film temelji na zgodovinskih dejstvih. V Francijo so se številni tujci preselili, ker so bili v svojih državah preganjani zaradi političnih načel, zaradi vere ali jezika. Prepričani so bili, da je Francija domovina revolucije, da je država, kjer so svoboda, bratstvo in enakost glavna načela. Glejte, še danes številni priseljenci misljijo, da je Francija gostoljubna dežela. Tudi sam bi rad, da bi bilo tako, a v resnicu danes, kot tudi nekoč, priseljencev nihče ne sprejema z odprtimi rokami. V filmu sem zato opozoril, da so tujci med drugo svetovno vojno kot prvi poprijeli za orožje in se uprli nemškim okupatorjem. To so storili, da bi branili Francijo; seveda, ne državo v njeni teritorialni razsežnosti, pač pa, da bi branili Francijo kot idejo, Francijo kot domovino revolucije, ki je uzakonila, da so vsi državljanji enaki. V resnicu je takratne upornike dočakala zelo kruta usoda; borili so se za Francijo, potem pa so jih arretirali in mučili ravno Francozi, ki so sodelovali z nemškimi okupatorji in dejansko izdali svojo državo.

Kako je francoska javnost sprejeva film?

Zelo dobro. Mediji so po predstavitvi na lanskem festivalu v Cannesu o njem poročali v superlativih, tudi obisk v kinodvoranah je bil zelo dober. Film je sprožil razpravo o priseljencih in njihovi vlo-

gi v družbi; zelo sem zadovoljen, da smo izpeljali tudi veliko delavnic z mladimi in s šolami.

S filmom ste opozarjali tudi na vrednote odporništva, ki s časom tonejo v pozabo.

To je že nekaj načrtrega, zato pa se mu moramo upreti. Odbor francoskega odporništva je za povojo obdobje predvideval velike socialne spremembe, zato pa so ga državni aparati ovirali; načrtne so skruli izbrisati dedičino odporništva, k sreči pa jim tega ni uspelo popolnoma storiti.

Robert Guédiguian se je rodil leta 1953 v Marseillu; njegov oče je bil po rodu iz Armenije, mati je bila Nemka. Odrasčal je v delavskem predmestju L'Estaque, nedaleč od pristanišča. »L'Estaque je najbolj komunistična mestna četrt Marseilla,« pojasnjuje Guédiguian, ki je univerzitetni študij opravil v Parizu, kjer se je svetu filma približal po zaslugu režisera Renéja Féreta. Guédiguian je večino svojih filmov posnel v Marseillu in jih posvetil proletarjem, malim ljudem in priseljenecem. »To je moj svet; zanj živim in delam, saj mi je omogočil študiranje na univerzi in zato bom vedno njegov zavornik. Prepričan sem, da intelektualci in umetniki morajo biti glasniki malih ljudi, ki se iz dneva v dan borijo za preživetje,« poudarja Guédiguian.

Svoj prvi film »Dernier état« je režiral leta 1980, večji uspeh pa je doživel kmaj leta 1997 s filmom »Marius et Jeanette«, ki je posvečen ljubezenski zgodbi med paznikom opuščene cementtarne in materjo samohranilko dveh otrok. Leta 2000 je režiral film »A l'Attaque«, v katerem pripoveduje zgodbo delavcev, ki se uprejo globalizaciji. Iz istega leta je tudi film »La ville est tranquille«, ki je posvečen le navidezno mirnemu Marseillu. V filmu »Le Promeneur du Champ de Mars« iz leta 2005 je mojstrsko opisal zadnje obdobje življenja francoskega predsednika Françoisa Mitterranda, medtem ko se je leta 2007 s filmom »Le Voyage en Arménie« vrnil v Armenijo, domovino svojega očeta. Zadnji Guédiguianov film »L'Armée du crime« so predpremiero za Italijo prevajali ravno na festivalu Amidei. Njegovi protagonisti so francoski partizani tujega rodu. Skupino mladih komunistov in upornikov, večinoma Judov, ki so se v Francijo preselili iz Italije, Poljske, Španije, Romunije, Madžarske in drugih evropskih držav, v okupiranem Parizu vodi armenski pesnik Missak Manouchian, ki ga skupaj z enaindvajsetimi soborci aretirajo leta 1944. Njihovo usmrnitev Nemci uporabijo v propagandne namene, saj želijo preprečiti širjenje osvobodilnega gibanja, sploh pa »čistokrvne« Francoze svarijo pred tujci, ki v državo vnašajo nemir.

Film »L'Armée du crime« v Italiji še nima distributerja, njegova predstavitev na festivalu Amidei pa naj bi prispevala ravno k temu, da naj bi ga čim prej dobil. Za ljubitelje sedme umetnosti je nekaj Guédiguianovih filmov na razpolago v novi pokrajinski mediateki na goriškem Travniku.

Št. 212

Pregled letnega delovanja (1)

Sezona 2009-2010 je potekala v znamenju že uveljavljenih tradicionalnih prireditv in nekaj projektov večjega obsega za članice in širšo javnost, s katerimi je ZSKD dodatno pridobila na vidljivosti in odmevnosti na teritoriju in med članicami.

Prioritetni cilj je bil ohraniti projekte in dejavnosti, ki krepijo odnose s članstvom, vključevanje mladih ter sodelovanje v deželnem in čezmejnem merilu. Posebej gre podudariti, da si je odbor prizadeval ohraniti isti obseg delovanja z minimalnimi sredstvi, kar ni bila lahka naloga. Tudi projekti, ki jih je odlikovala dobra organizacija in velika odmevnost, so bili izvedeni z minimalnimi sredstvi in so sloneli v glavnem na prostovoljnem delu članstva. Za našo ljubiteljsko kulturno mrežo je torej, kljub vsem težavam, uspešna in pisana kulturna sezona.

ZSKD združuje v tržaški, goriški in videmski pokrajini enainosemdeset društev in skupin, katerih delovanje podpirajo in usklajujejo trije operativni sedeži na dveh medsebojno povezanih nivojih:

- dejavnost, ki je namenjena članicam (povezovanje in usklajevanje kulturne dejavnosti in mreže članic na teritoriju, nudenje organizacijskih, svetovalskih, mentorских, upravnih uslug in storitev pri raznih dejavnostih, ipd.);
- dejavnost, ki jo ZSKD uresničuje kot kulturni dejavnik (realizacija večjih kulturnih dogodkov deželnega, čezmejnega in mednarodnega obsega na vseh področjih delovanja, promocija izobraževalnih dejavnosti v smeri kadrovanja kulturnih organizatorjev in ustvarjalcev; prirejanje pobud v sodelovanju s sorodnimi organizacijami tako v Italiji kot drugimi manjšinskim središči, širjenje kulturnega izročila Slovencev, spodbujanje kulturne izmenjave s Slovenijo ter s slovenskimi in drugimi manjšinami).

Zborovska in instrumentalna glasba

- Glasbena posvetovalnica za zborovodje, dirigente in korepetitorje daje na razpolago bogat notni arhiv za pevske zbole in pihalne orkestre ter organizira seminarje, posvetne in individualne konzultacije – celoletna dejavnost
- Koncert nagrajenih skladb natečaja za zborovske skladbe Ignacij Ota »Moji zemlji« 7. marca 2010 v Miljah v okviru mednarodne zborovske revije Primorska poje
- Ustanovitev mešanega mladinskega zbara v sodelovanju z Glasbeno matico in SKD Gabrie na Goriškem v oktobru
- Deželna revija šolskih in otroških pevskih zborov »Primavera di voci« USCI s pokrajinskimi koncerti in zaključno gala predstavljivo zmagovalcev v Trstu aprila 2010 – udeležba in organizacija koncerta v režiji ZSKD
- 6. revija moških vokalnih skupin in zborov FANTJE POJEJO NA VASI Bazovica 29. maja 2010 v organizaciji SKD in MVS Lipa s sodelovanjem ZSKD
- 25-letnica SLPZ Doberdob z mednarodnim pevskim srečanjem 22. maja 2010 v Zgoniku
- Koncert ŽPZ KOMBINAT iz Ljubljane 5. septembra 2009 v Bazovici – v sodelovanju z lokalnimi organizacijami in društvi
- 9. revija mladih pevcev MeMLPZ Trst 14. maja 2010 v Trstu – sodeluje ZSKD in GM
- Zborovska revija VIŠARJE POJEJO 2010 – mednarodna udeležba pevskih zborov – Višarje 24. junija 2010
- Božična zborovska revija Alpe-Jadran NATIVITAS 2009-10 – pet koncertov v režiji ZSKD, zborov dolinske občine, PZ J. Gallus, SKD F. Grbec, PZ T. Čok, DSMO K. Ferluga

Udeležba zborov in glasbenih skupin na revijah, festivalih, prireditvah

- Revija pevskih zborov CORI IN FESTA v kraju Sacile (PN) 20.9.2009 – PZ Tončka Čok
- Revija OPZ in MPZ Naša pomlad – udeležba OPZ Fran Venturini - marec 2010
- Združena zbra Skala-Jezero iz Gabrij in Doberdoba – kulturna izmenjava z lokalnim zborom in počastitev spomina na padle Slovence na Sardiniji 21.-26. maja 2010
- Zborovska revija VENEZIA IN CORO junija 2010 – PZ Matajur
- 41. Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, 19.-20. junij 2010 – za ZSKD ŽVS »Danica« iz Vrha pri Sovodnjah
- Gostovanje MoPZ Tabor, MePZ I. Gruden, MoPZ F. Venturini in MePZ Slovenec – Slavec na srečanju »Pevski zbori kresni noči« 26. junija 2010 v Škocjanu

Udeležba zborov in godb na tekmovanjih

- Udeležba in odlične uvrstitev OPZ Fran Venturini, MoPZ Kraški dom in ŽVS Jezero na deželnem tekmovanju PZ Corovivo oktobra 2009 v kraju Pasiano di Portenone v organizaciji USCI FJK
- OPZ Venturini na tekmovanju otroških in mladinskih zborov v kraju Malcesine 2010
- 30. TEKMOVANJE SLOVENSKIH GODB – 23. maja 2010 v Vidmu-Dobrepolju – tekmovala sta PO Ricmanje z osvojitvijo srebrne plakete in GD Prosek in z osvojitvijo zlate plakete
- Vsedržavno zborovsko tekmovanje v Vittoriu Venetu od 28. do 30. maja 2010: DPZ Kraški Slavček – prva nagrada v kategoriji, OPZ F. Venturini – tretja nagrada v kategoriji in MePZ J. Gallus

Kulturni dogodki in projekti deželnega, čezmejnega in mednarodnega obsega

- 16. revija kraških pihalnih godb – koncerta v Sežani in na Opčinah – januar 2010 – nastop šestih čezmejnih orkestrov
- 6. Mednarodni glasbeni laboratorij INTERCAMPUS 11.-17. julija 2010 v Kopru s koncertoma 16. julija v Piranu in 17. julija v Miljah
- 12. POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v Gornjem Tarbiu 23.-28. avgusta 2010
- 40. MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA Vuzenica 2010 22.-28. avgusta 2010
- Čezmejna revija Primorska poje 2010 – 6 koncertov v režiji ZSKD: Milje, Boljunc, Jamlje, Števerjan, Bazovica, Zavarh v marcu/aprili/septembru 2010
- Podelitev nagrad 4. NATEČAJA ZA ZBOROVSKE SKLADBE IGNACIJA OTA v Narodnem domu v Trstu – 20. novembra 2009, nagrajeni Aljoša Tavčar, Maurizio Marchesich, Andrej Makor, nastop MPZ Tončka Čok
- KNJIŽNI SEJEM ZSKD IN ČLANIC v Gorici ob evropskem dnevu knjige 25. septembra 2009
- Mednarodni natečaj poezije SLEDI-TRACCE – razpis spomladni 2010 v okviru projekta Povsem pesem v sodelovanju s SKD Rojanski Krpan
- Pesniški reading – evropski dan poezije 21. marca 2010 TRST-GORICA-KOBARDI
- REVJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN »Do svobodnega gibja« – Trst, 19. junija 2010 z udeležbo štirinajstih skupin iz FJK in Slovenije
- Sodelovanje pri osrednji proslavi ob dnevu slovenske kulture 2010 v režiji gledališke šole Studioart
- Projekti državne prostovoljne civilne službe 2009-10 »Brezmejno« v Gorici in »Med narodi in kulturami v Trstu«
- Predstavitev ZSKD v ZKO v Točki v Novi Gorici 3. decembra 2009
- Okrogla miza Umetnost in ilegal v sredini plamenov XX. Stoletja – Tina, Toio in Ivan – Narodni dom v Trstu 14. maja 2010
- Projekt o Lojzetu Spacalu v sodelovanju z Občino Milje 2010
- KAPLJICE KULTURE – večvrstna prireditev v štirih jezikih v Ljudskem vrtu na Korzu v Gorici z nastopom številnih skupin iz FJK in Slovenije od 2. do 6. avgusta 2010
- NARIŠI NOV DAN – proti odvisnostim s pozitivno samopodobo maja 2010 v Kulturnem domu v Gorici – v sodelovanju z SKGZ, šolami in lokalnimi društvami

agenda

MEDNARODNI NATEČAJ POEZIE »SLEDI-TRACCE«

Zveza slovenskih kulturnih društev razpisuje Mednarodni natečaj poezije "SLEDI-TRACCE" 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodejovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dojeti do 31. avgusta 2010. Razpisni pogoji so na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV

prireja v nedeljo, 12. septembra 2010, ob 80. obljetnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na bazoviški gmajni. Poleg združenih mešanih pevskih zborov bo ob priliku nastopal mladinski priložnostni pevski zbor pod vodstvom Alekandrine Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. Vaje združenih mešanih pevskih zborov in mladinskega pevskega zpora bodo 2.9., 3.9., 8.9., 9.9. in 10.9. ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Letos bodo združeni mešani pevski zbori zapeli pesmi Žrtvam, Vstajenje Primorske in Lipa. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE VUZENICA-PORABLJE-KOROŠKA-ITALIJA!!!

Ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na jubiljena praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Med pobude ob priložnosti bo tudi Slovenski večer ob 40-letnici KLKM Vuzenica z odprtjem likovne razstave. Udeleženci bodo prejeli jubiljeni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Türk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE v Gornjem Tarbiju od 23.8. do 28.8.2010

Obveščamo, da je zbor udeležencev Poletnih ustvarjalnih delavnic ZSKD v pondeljek, 23.8. ob 7.45 na Trgu Oberdan v Trstu, ob 8.40 na parkirišču restavracije »da Tommaso« v Gabrijah (GO). Delavnice se zaključijo v soboto, 28.8., ko bo ob 11. uri zaključna prireditev za starše.

Seminariji in izobraževalne pobude

- Informativni in formativni ciklus za skupine mladih prostovoljev – celoletni deželni projekt
- Strokovni tečaj za odbornike in člane društev v Trstu in Gorici – september/oktober 2009
- Delavnice za usposabljanje mentorjev društvenih gledaliških skupin v Špetru – november 2009

KAPLJICE KULTURE V GORICI OD 2. DO 6. 8. 2010

Tudi letos ZSKD organizira Kapljice Kulture od 2. do 6. avgusta 2010 v Gorici, v Ljudskem vrtu od 21. ure dalje. Poješ, plešeš, recitarš? Si posnel zanimiv film? Si izkušen fotograf? Pridi in se nam pridruži. Tvoj nastop ne sme trajati več kot 5 minut. Daruj mestu svojo Kapljico Kulture!

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,

e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,

e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,

e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,

e-pošta rejija@zskd.org

www.zskd.eu

KOMENTAR Veter oplemenitil nagajevanje

Na barcelonskem nabrežju stoji visok steber, s katerega v daljavo gleda Krištof Kolumb. Nekaj podobnega je v Londonu, kjer na visokem stebru stoji admiral Nelson. Čeprav je med obema zgodovinski časovni razmah kakih 300 let, sta bila oba predstavnika velikih ciljev in načrtov svetovne razsežnosti. Nelson je zmago v Trafalgarsku dosegel v dobri meri, ker je pravilno ocenil pogoj vetrov, ki je omogočil učinkovito manevriranje njegovih ladij. Krištof Kolumb nastopa na vseh močnih risbah, kovancih, znamkah itd. Skoraj vedno se ob njegovem liku pojavljajo tudi tri ladje z napetimi jadri.

Prav na ta jadra se je zaledal umetnik, ki je opremil prostor za nagajevanje prvih treh. Nekje na sredini tribune je v Barceloni vetrar vedno dovolj. Čim zastave, ki so zvezane zgoraj in spodaj, spustijo kvíško, se te naprejo kot jadra na Kolumbovih karavelah. Rus originalna zamisel, ki po kakovosti sledi pogruntavščini Kitajcev, ki so na OI v Pekingu v vrhnji del drogov za zastave vgradili ventilatorje, ki so ob nagajevanju zastave primerno raztegnili in povečali slovesnost trenutka.

Če se je opremilevalec prostora za nagajevanje izkazal, se ni nekdo v tekmovalni arenici. Očitno je pravilno računal, da se bo skok s palico končal zelo pozno in ga svetlobne razmere ne bodo ovirale. Ni pa pomislil, da se je tekmovanje začelo precej bolj zgodaj. V prvem delu zaleta so imeli skakalci sonec točno v oči, v drugem pa so se nenadoma znašli v senci, kar je motilo njihovo zbranost in točnost izvajanja.

Ker smo pri skoku s palico, je umestno omeniti, da je prav na včerajšnji dan, torej 31. julija leta 1994 Sergej Bubka postavil še vedno veljavni rekord 6,14 m. Skakal je v Sestriersu pri nadmorski višini 2038 metrov. Rekord je dosegel v megli, vendar v prvem poskusu. Za nagrado se je odpeljal v ferrariju.

Nekaj je bilo včeraj tudi sentimentalnosti. Istočasno sta nastopala Andreas Thordlsson, ki je metal kopje in Christina Vukičević (Norvežanka s srbskimi koreninami), ki je nastopila v finalu teka na 100 m ovire. Thordlsson je zapustil prostor ob izmetišču in si približe ogledal tek svoje partnerice. Podobno je nekoč bilo na OI v Helsinkih. Emil Zatopek je osvojal zlato v teku na 5000 metrov, žena Dana pa je istočasno metalala kopje, kjer je tudi zmagala. V Barceloni se ni izšlo z dvema zmagama, dogodek pa je le obogatil dogajanje izrednega evropskega prvenstva, ki je ponovno na ravni človeka.

Bruno Križman

ATLETIKA - Evropsko prvenstvo v Barceloni

Britanski dan in dve novi medalji za Italijo

Koprčanka Snežana Rodič odlična šesta v troskoku

Francoz Renaud Lavillenie je s palico skočil najvišje (5,85 m). Italijan Giuseppe Gibilisco se je uvrstil na nevhaležno 4. mesto (5,75)

ANSA

BARCELONA - Britanske kolajne, bron in srebro Italijank in odlično 6. mesto Koprčanke Snežane Rodič. Tako bi lahko na kratko opisali včerajšnji predzadnji dan EP v Barceloni. Britanka Jessica Ennis je v Barceloni v sedmeroboju zmagała in s 6823 točkami dosegla najboljši izid sezone na svetu. Na programu predzadnjega dne EP je bilo skupaj 11 končnih odločitev, v prvi izmed njih, v maratonu, je zmagała Zivile Balciunaite iz Litve (2:31:14) pred Rusinjo Nailjo Julianovo (2:32:15) in Italijanko Anna Incerti (2:32:48). »Azzurri« oziroma »azzurre« so včeraj osvojile še eno medaljo, peto na letošnjem EP. V troskoku je sicilska atletinja Simona La Mantia osvojila srebro, potem ko je skočila 14,56 metra. Koprčanka Snežana Rodič pa je zasedla šesto mesto (14,32 m). Koprčanka z dekljuškim priimkom Vukmirović je med letoma 2006 in 2007 zaradi materinstva prekinila kariero in ima z nekdanjim slovenskim nogometnim reprezentantom Alekandrom Rodičem hčerko Laro.

BIATLON Jakov Fak vendarle za Slovenijo?

LJUBLJANA - Po poročanju spletnega portala www.hrt.hr naj bi hrvaški biatlonec Jakov Fak v prihodnje le nastopal za slovensko izbrano vrsto. Fak, ki je na lanskih olimpijskih igrah v Vancouveru osvojil bronasto kolajno, je že vrsto let treniral s slovensko reprezentanco pod takirko Uroša Velepca, zdaj pa se je odločil, da oblecne tudi slovenski dres. Fak je sicer pred časom zanimal, da bo v prihodnje nastopal za Slovenijo in dejal, da še naprej ostaja hrvaški reprezentant, ki bo treniral skupaj s slovensko ekipo. Zdaj pa si je 23-letni biatlonec premislil in bo v prihodnje branil slovenske barve.

BARCELONA - Mehniški nogometni Rafael Marquez ni več član katalonske Barcelone. Vodstvo španskih prvakov se je z mehiškim reprezentantom sporazumno razšlo in predcasno prekinilo do leta 2012 veljavno pogodbo. Marquez naj bi se zdaj odpravil za moštvenim kolegom Francozom Thierryjem Henryjem v ZDA k ekipi Red Bulls New York.

REAL MADRID - Vodstvo madridskega Realja je potrdilo, da je nemški reprezentant Sami Khedira ranje uradno podpisal pogodbo. Dogovor je sklenjen za pet let, odškodnina za zdaj že nekdanjega člena nemškega VfB Stuttgarta pa naj bi znašala 14 milijonov evrov.

PRVAKI - Francoska nogometna reprezentanca do 19 let je v domačem Caenu osvojila naslov evropskih prvakov, potem ko je v finalu z 2:1 premagala Španijo.

Pri moških pa se je kolajni približal Giuseppe Gibilisco, ki je s palico skočil 5,75. Kot tretjeuvrščeni Poljak Czerwinski.

Britanski dan s tremi zlatimi medaljami sta dopolnil David Greene s prvim mestom na 400 m z ovirami (48,12) in prvak na 5000 m Mo Farah (13:31,18).

Slednji je po slavi na 10.000 m osvojil drugi evropski naslov. Andrej Miknevič iz Belorusije je bil najboljši v suvanju krogla (21,01 m), Poljak Marcin Lewandowski na 800 m (1:47,07), Francozinja Myriam Soumare na 200 m (22,32), njen rojak Renaud Lavillenie v skoku s palico (5,85), na 100 m ovire se je slavila Turkinja Nevin Yanit (12,63), v metu kopja Andreas Thorkildsen (88,37), v troskoku pa Ukrajinka Olga Saladuha (14,81 m).

Po dnevnevnem tekmovanju mnogo boj se je najbolj veselil Ennisova, svetovna prvakinja. Dolgo se je borila z olimpijsko zmagovalko iz Pekingja ukrajinko Natalijo Dobrinsko, ki je s 6778 točkami osvojila srebro, bron pa je pripadel Nemki Jennifer Oeser

(6683). Z nekaterimi svojimi dosežki, ki jih je zmogla na olimpijskem stadionu iz leta 1992, bi bila visoko tudi v posamičnih nastopih. Tako je na 100 m ovire tekla 12,95 sekunde, v daljino pa je skočila 6,43 m.

Thorkildsen je z ubranjenim naslovom znova dokazal, da mu na velikih tekmalah v zadnjem obdobju ni nikje kos v metu kopja. Olimpijskemu zmagovalcu v svetovnem prvakovi se je presenetljivo najbolj približal Nemec Matthias de Zordo, ki je zaostal za dobrege pol metre (87,81 m), tretji pa je bil Finec Tero Pitkämäki (86,67 m), ki se ga je že »prijet naziv« večno drugi.

Vse štore slovenske štafe se niso uvrstile v finale, Daneja Grandovec pa je bila v maratonu 35. (3:07:51). V zgodovino se je kot najstarejša udeleženka EP vpisala 50-letna Merlene Ottey, slovenska državljanica jamajškega rodu, ki ima 29 odličij z velikih tekmovanj. Z drugim najboljšim časom se je v finale uvrstila italijanska ženska štafeta 4X400 m.

FORMULA 1 - VN Madžarske Vettel najhitrejši v kvalifikacijah

BUDIMPEŠTA - Dirkača Red Bulla sta blestela na včerajšnjih kvalifikacijah za današnjo veliko nagrado Madžarske (ob 14.00 Rai 1). Prvo mesto je na dirkališču Hungaroring osvojil Nemec Sebastian Vettel (na posnetku ANSA), drugo pa Avstralc Mark Webber. Iz druge vrste bosta startala dirkača Ferraria: tretjeuvrščeni Španec Fernando Alonso in četrtouvrščeni Brazilec Felipe Massa.

Britanec Lewis Hamilton (McLaren), trenutno vodilni v skupnem seštevku svetovnega prvenstva v formuli 1, bo današnjo dirko začel s petega startnega mesta, tik ob njem pa Nemec Nico Rosberg (Mercedes).

Izidi kvalifikacij: 1. vrsta: 1. Sebastian Vettel (Nem/Red Bull) 1:18,773; 2. Mark Webber (AUS/Red Bull) 1:19,184; 2. vrsta: 3. Fernando Alonso (Špa/Ferrari) 1:19,987; 4. Felipe Massa (Bra/Ferrari) 1:20,331; 3. vrsta: 5. Lewis Hamilton (GB/McLaren) 1:20,499; 6. Nico Rosberg (Nem/Mercedes) 1:21,082.

STRELJANJE - SP

Italijanu zlato, Debevec ni v formi

MÜNCHEN - Na strelskem svetovnem prvenstvu so podeli pri komplet odličij, najbolj žalhtno kolajno pa je prejel Italijan Niccolo Campriani (702,5/599), ki je slavil z zračno puško. Na tekmi so nastopili trije slovenski strelci. Najbolj se je izkazal Željko Moičevič, ki je v konkurenči 128 strelcev s 594 krogli zasedel 21. mesto. Robert Markoja (591) je osvojil 46., Rajmond Debevec (589) pa 58. mesto. V ekipni konkurenči je zlato odličje osvojila Kitajska, srebrno Rusija (obe 1787), bronasto Italija (1782), Slovenija pa je v konkurenči 29 držav zasedla deveto mesto (1774).

Najmlajši zmagovalec relja po Finski

JYVASKYLA - Finec Jari-Matti Latvala (Ford Focus) je zmagoval relja po Finski, osme dirke svetovnega prvenstva. Po 19 hitrostnih preizkušnjah se je Latvala veselil svoje četrte zmage v karieri, saj je uspešno ubranil napad Citroenovih dirkačev, Francozov Sebastiena Ogierja na drugem in branilca naslova Sebastiana Loeba na tretjem mestu. Ogier je na drugem mestu zaostal za 10,1 sekunde za Latvalo, ki je pri 25 letih postal najmlajši zmagovalec relja po Finski. Tretji je bil Loeb.

SUPERBIKE - Danes v Silverstonu ob 13.00 in ob 16.30 (La7 in Eurosport).

CROATIA OPEN - Potito Storace se je v Umagu uvrstil v finale mednarodnega Atp turnirja Croatia Open, z nagradnim skladom 450 tisoč evrov. V polfinalu je premagal Argentinca Chela (6:7, 6:3, 6:2). V današnjem finalu bo igral proti Ferreru, ki je s 6:4 in 6:2 premagal Seppija.

NOGOMET - Prijateljske tekme: Milan - Arsenal 1:1 (Chamakh; Pato), Roma - Bordeaux 1:1 (Brighi; Wendel), Udinese - Sanvitese 2:1, Triestina - San Paolo Padova 3:2; **1. SNL**: Luko Koper - Triglav 1:1, Primorje - Domžale 0:0, Celje - Velenje 5:1; danes: Maribor - Hit Gorica, Olimpija - Nafta.

KOLESARSTVO - Španec Sanchez (Caisse d'Epargne) je zmagovalc včerajšnje kolesarske dirke in San Sebastianu, ki steje za točke ProToura. Drugo mesto je osvojil Kazahstanec Vinokurov (Astana), tretje pa Španec Sastre (Cervelo). Gorazd Štangelj (Astana) je zasedel 59. mesto.

JADRANJE - Čupina jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti pred mladinskim EP

Drugje jadrajo, ko je pri nas plovba prepovedana

Svetovno prvenstvo v Haagu v olimpijskem razredu 470 priložnost za primerjavo z ostalimi

Razmere, v katerih bi kapitani je v naši bližini prepovedale plovbo, so bile kulisa letošnjega članskega svetovnega prvenstva v olimpijskem razredu 470, ki se je pred kratkim zaključilo v Haagu na Nizozemskem. Močan veter in tok (kar so pričakovali) ter izrazit val (ki nekoliko presenetil tudi organizatorje) so bili ob tekmovalcih glavni protagonisti tekmovanja. Med udeležencima sta se s tachočimi jadralci na svetu in v zahtevnih vremenskih razmerah spopadala tudi mlada Čupina jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti. Mlada posadka, ki bo sicer še dve leti nastopala tudi v mladinski konkurenči, se je v Haag sicer podala brez večjih pričakovanj, saj je bila v prvem delu jadralne sezone v ospredju matura.

Brez prave fizične priprave in z minimalnim številom regat na tem nivoju sta Simon in Jaš imela več težav predvsem v neugodnih vremenskih razmerah – po kvalifikacijah sta bila 48., zaključila pa sta na 68. mestu. Svoje nastope med jadralno smetano sta namreč začela prepričljivo: v vetrovnih razmerah, ki jih imata najraje – srednje lahek veter, sta bila še do konca drugega dne kvalifikacij v stiku z najboljšimi in v boju za zlato skupino. S kančkom sreče bi jima preboj med 40 najboljših posadk mogoče tudi uspel, a vendar so organizatorji odločili, da tekmovalce razvrstijo v finalne skupine na podlagi petih namenst predvidenih šestih regat. Na stopu sta varovanca trenerja Matjaž Antonaza tako nadaljevala v srebrni skupini, kamor sta se uvrstila kot trejta najboljša mladinca. Pred njima sta vselej ostali angleška in francoska posadka, ki sta bili konkurenčni tudi v močnem vetru, ki je prevladal v zadnjih dneh. Obe mladinski posadki – Saxton/Kohler (16.) in Bouvet/Mion (24.) – sta tačas stopničko više od Simona in Jaša: tudi na račun šolskih obveznosti sta Angleži in Francozovi v nasprotju z Simonom in Jašem veliko vrniti v Haaga sta Simon in Jaš sama trenirala teden dni v Sesljanu, zdaj pa pilita kondicijo z italijansko reprezentanco na Gardskem jezeru. Od 12. avgusta ju čaka mladinsko evropsko prvenstvo v La Rochelle, kjer bosta branili bron iz lanskega tekmovanja na Blatnem jezeru. V Francijo bo ekipa Čupe odpotovala z dvema slovenskima posadkama zaradi racionalizacije stroškov. Še vedno pa je vprašljiv nastop na svetovnem mladinskem prvenstvu, ki bo letos v Katarju. Stroške si sesljanski klub ne more privoščiti, zato bo ključna odločitev jadralne zvezne.

Veronika Sossa

Da sta sicer Simon in Jaš sicer še pred dolgo potjo, kaže podatek, da ima najboljših 10 posadk na svetovnem prvenstvu v povprečju med 28 in 34 let, Simon in Jaš pa sta šele dopolnila 19 let. Nezanemarljivi pa so tudi finančni pogoji večine ostalih posadk. Če sta moralna jadralca Čupe, potem ko sta v nevihti raztrgala novo prednje jadro, uporabljati starega (kar je delno vplivalo na njihovo predstavo), imajo vse ostale posadke na voljo več novih parov jader najboljše (japonske) kvalitete. Če se večina ostalih posadk lahko po regatah namesti v hotel, kjer dobi že pripravljen obrok, pa je Čupina ekipa morala po napornem dnevu še poskrbeti za topel obrok. S tem se sicer trener in jadralca ne obremenjujejo, razlike pa ostajajo na dlani.

Po vrnitvi iz Haaga sta Simon in Jaš sama trenirala teden dni v Sesljanu, zdaj pa pilita kondicijo z italijansko reprezentanco na Gardskem jezeru. Od 12. avgusta ju čaka mladinsko evropsko prvenstvo v La Rochelle, kjer bosta branili bron iz lanskega tekmovanja na Blatnem jezeru. V Francijo bo ekipa Čupe odpotovala z dvema slovenskima posadkama zaradi racionalizacije stroškov. Še vedno pa je vprašljiv nastop na svetovnem mladinskem prvenstvu, ki bo letos v Katarju. Stroške si sesljanski klub ne more privoščiti, zato bo ključna odločitev jadralne zvezne.

Veronika Sossa

Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta letos prvič nastopila na svetovnem članskem prvenstvu. V Haagu sta med najboljšimi osvojila 68. mesto. Od 12. avgusta pa bosta merila moči v mladinski konkurenči v francoskem La Rochelle, kjer bosta branili bron iz lanskega tekmovanja na Blatnem jezeru

KROMA

OBČNI ZBOR - Leto dni po hudi krizi Pri ŠZ Bor so kljub težavam optimisti

Pri športnem združenju Bor, kot smo slišali na torkovem rednem občnem zboru tržaškega društva, je situacija še vedno kritična, ampak še zdavnaj ne tako dramatična kot pred letom dni, ko je širšo javnost presenetil nepreklicni odstop članov dotedanega glavnega odbora. Predsednik Igor Kocijančič je bil v svojem posegu oster do prejšnje uprave. Novi odbor je moral od lanskega septembra v glavnem plačevati stare dolgove in pridobiti prepotrebno likvidnost za najnujnejše posege pri nekaterih športnih objektih, smo razbrali iz predsedniškega poročila. »Klub temu je novi odbor skušal začrtati nekaj smernic za prihodnost,« je dejal Kocijančič. »Razvojni načrt predvideva pridobitev možnosti večanja in širitve zgodovinskega objekta v smeri velike dvoran, s težnjo po pridobitvi še nekaj dodatnih prostorov z namenom slaćilnic in uradov, ki jih ob sedanjih prezasičenosti krvavo potrebujejo za spodborno delovanje klubov in sekcij. Podobno razmišljamo tudi v smislu morebitne širitve na 'južni strani' kar bi omogočilo izrazito povečanje prostorov KD Škamperle in male dvorane,« je dejal predsednik ŠZ Bor in dodal, da bo zdaj treba počakati razplet urbanističnega načrta.

Igor Kocijančič

KROMA

ta tržaške občine. V nadaljevanju je Kocijančič potarnal, češ da se ŠZ Bor še vedno ubada s težavami z lastništvom športnega objekta 1. maj. Center je v lasti ne-premičinske družbe SIS, v kateri ima poleg Bora svoj delež še KD Slavko Škamperle, Tržaška Matica in v manjši meri nek zasebnik. »Zdi se mi prav, da naše člane seznamimo z informacijo, da smo ob prisanku ostalih solastnikov poverili družbi Dom nalogo za izdelavo predloga, na osnovi katerega bi ustrezno in dokončno rešili vprašanje lastništva, ki drugače, na osnovi obstoječe zakonodaje, nalaga obema subjektoma nepotrebna formalna in finančna bremena, za katera tratimo preveliko časa, energije in denarja,« je poudaril Kocijančič, ki je svoj poseg zaključil optimistično: »Klub navedenim težavam se malokatera organizacija s toliko množičnostjo in vitalnostjo, predvsem če govorimo o prisotnosti Slovencev v mestu, o integraciji z večinskim narodom, o skrbi za slovenski jezik ter o nudjenju splošnih in specifičnih storitev za športno, tekmovalno, rekreacijsko in terapevtsko dejavnost.« Nazadnje je Borov predsednik še dodal, bi moral biti ŠZ Bor in stadion 1. maj, navezujoč se na smernice obeh krovnih organizacij v zvezi s prisotnostjo Slovencev v mestnem jedru, ena od prioritet slovenske manjšine. (jng)

A.Š. MLADOST v sodelovanju z ZŠSD organizira »Nogometni kamp« od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču Doberdoba, za otroke od 6. do 13. leta starosti. Vodili bodo specifični trenerji za nogometnika in vratnika. Zadnji dan Vas čaka presenečenje. Informacije in vpis na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali na erimic65@tiscali.it.

A.Š. CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZŠSD organizira Poletni intenzivni plesni teden od 23. do 27. avgusta in/ali od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OS Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-759763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com.

ZŠSD obvešča, da deluje urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom (8.00 - 14.00).

MALI NOGOMET - Turnir 3:3 ŠD Breg Oljka Vanganel v Dolini znova premočna

V športnem centru Silvano Klabian v Dolini se je v petek zvečer končal že tradicionalni malonogometni turnir 3:3, ki ga je organiziral ŠD Breg. Nastopilo je 12 ekip. V finalu so pokal za najboljšo ekipo dvignili igralci moštva Oljka Vanganel (na sliki spodaj, igralci na desni strani), s katerim je igral tudi nekdanji Bregov turnir in novi trener Sovodenj Davor Vitulič. »Oljkarji« so slavili zmago tudi lahi. Z 12:6 pa so bili boljši od ekipe »Krateve u kntive«. Na 3. mesto sta se »ex-aequo« uvrstili »Cisti x sempre« in »Živ Tekšas«.

TENIS - Turnir ITF Paola Cigui klonila šele v finalu

Na ženskem turnirju ITF Gardone Val Trompia, z nagradnim skladom 10 tisoč dolarjev, je gajevka Paola Cigui (635. na jakostni lestvici) v polfinalu premagala Chiaro Mendo in se tako uvrstila v finale, v katerem pa je izgubila (6:0, 6:2) proti močnejši igralki Alice Moroni (510. na lestvici). Že jutri bo Cigueva nastopila na turnirju v kraju Monteroni D'Arbia, z nagradnim skladom 25.000 dolarjev.

Lokostrelka Zarje 2. na DP

Lokostrelka barske Zarje, 15-letna Sara Detela, ki jo trenira Moreno Granzotto, je na državnem mladinskem prvenstvu v poljskem lokostrelstvu v kraju Stroncone pri Terniju, osvojila odlično 2. mesto v kategoriji naraščajnic. Zbrala je 324 točk. Prvouvrščena je zbrala 26 točk več. V finalu je nastopila 12 tekmovalk iz cele Italije.

Optimisti Čupe in Sirene so si izborili mesto na DP

Deset optimistov Čupe in Sirene si je letos priborilo pravico za nastop na državnih prvenstvih. Na državnem prvenstvu junioresov pa nastopil samo član Sirene Max Zuliani. Z najboljšimi starejšimi jadralci v razredu optimist bo merit moči od 31. avgusta do 3. septembra v Marsali. Kadeti pa bodo na državnem prvenstvu tekmovali od 5. do 7. septembra prav tako v Marsali. Pravico do nastopa na državnem prvenstvu kadetov si je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kadeti letnika 1999 in 2000) nastopili Jana Germani (Čupa), Peter Marzo Magno in Nicolas Starc (Sicena). V drugi jakostni skupini kadetov pa bosta tekmovala jadralca Čupe Sebastian Cettul in Mattia Costantin za pokal »Coppa Cadetti«. Na državnem prvenstvu je priborilo sedem jadralcev Čupe in dva jadralca Sirene. Med najboljšimi kadeti bodo za pokal »del Presidente« (kad

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mileje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Zs murja u mržju... Špagači s kaparocli

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dokumentarec: Bogdan Grom, režija: Damjan Kozole; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.20 20.40 Variete: Da da da

7.00 Nan.: 14° Distretto

7.40 Nan.: Lady Cop

8.30 Nan.: La casa del guardaboschi

9.10 Nan.: L'ispettore Derrick

10.00 Aktualno: Linea verde orizzonti estate

10.30 Aktualno: A Sua immagine

10.55 Sv. maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde estate

13.10 13.40, 15.45 Šport: Pole position

13.30 Dnevnik, sledi Focus

14.00 Avtomobilizem: VN Madžarske

16.30 Dnevnik L.I.S.

16.35 Nan.: Heartland

17.15 Film: La nave dei sogni - Botswana (dram., Nemčija, '08, i. S. Bartmann, S. Juergen, U. Del Mestre, i. S. Rauch)

18.50 Kviz: Reazione a catena

20.00 Dnevnik in športne vesti

21.20 Nan.: Il commissario Manara

23.20 Dok.: Speciale Tg1 - Documentari

0.25 Dnevnik in vremenska napoved

0.50 Aktualno: Applausi

Rai Due

6.00 Aktualno: Made in TV

6.15 Aktualno: Tg2 Storie - I racconti della settimana

7.00 Nan.: Freddie

7.40 Nan.: Le cose che amo di te

8.00 9.00, 13.00, 20.30, 1.00 Dnevnik

8.20 Nan.: La complicata vita di Christine

9.05 Variete: Tutti con Phineas and Ferb

9.45 Dnevnik L.I.S.

9.50 18.10 Šport: Numero uno

10.00 Avtomobilizem: GP2

11.30 19.25, 21.05 Barcelona: EP v atletiki

13.30 Aktualno: Tg2 Motori

13.40 Vremenska napoved

13.45 Film: La libreria del mistero - Piccoli semplici indizi (krim., ZDA, '06, r. D.S. Cass, i. K. Martin)

15.10 Film: Un delitto da milioni di dollari (krim., Kan./ZDA, '05, r. J. Ciccoritti, i. P. Montgomery)

16.40 Variete: Stracult pillole

17.15 Dok.: Abissi

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.30 Nan.: Squadra speciale Lipsia

22.05 Film: Funeral party (kom., Nem./VB/ZDA, '07, r. F. Oz, i. P. Dinklage, A. Tudyk)

23.40 Šport: La domenica sportiva estate

1.20 Aktualno: Sorgente di vita

1.50 Almanah in vremenska napoved

Rai Tre

6.00 2.00 Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

7.00 Aspettando È domenica papà

8.30 Aktualno: Mamme in blog

8.40 È domenica papà

10.00 Barcelona: EP v atletiki

11.30 Dok.: Geo magazin

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.10 Aktualno: Tg3 Agenda del mondo

12.25 1.20 Aktualno: Telecamere

12.55 Dok.: Correva l'anno - Incontri fatali: Hitler e Rohm, un'ambigua amicizia

13.50 Aktualno: Verba Volant

14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.15 Dnevnik

14.30 Film: Filofax - Un'agenda che vale un tesoro (kom., ZDA, '90, r. A. Hiller, i. J. Beluschi, C. Grodin)

15.00 Dnevnik L.I.S.

16.15 Film: Sapore di mare (kom., It., '83, r. C. Vanzina, i. J. Cala)

17.50 Dok.: Kilimangiaro album

18.10 Nan.: Squadra Speciale Vienna

- 18.55** 0.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 20.00** Variete: Blob
- 20.20** Aktualno: Pronto Elisir
- 21.00** Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro
- 23.10** Deželni dnevnik
- 23.25** Film: L'ospite inatteso (dram., ZDA, '07, r. T. McCarthy, i. R. Jenkins)

- 0.40** Film: Dal tramonto all'alba (srh., ZDA, '96, r. R. Rodriguez)

Tele 4

- 6.25** Dnevnik: Pregled tiska
- 7.05** Nan.: Sei forte maestro
- 9.20** Dok.: Artezip
- 9.25** Dok.: Vite dei santi - San Riccardo Pampuri
- 10.00** Sv. maša
- 11.00** 13.30 Aktualno: Pianeta mare
- 11.30** Dnevnik
- 12.00** Aktualno: Melaverde
- 14.00** Aktualno: Donnaventura
- 14.50** Šport: Nogometna tekma Milan - Olympique Lione
- 16.40** Film: Ci risiamo, vero provvidenza? (western, It., '73, i. T. Milian, G. Palmer)
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.35** Film: Il commissario Cordier (det., Fr., '94)
- 21.30** Film: Black Rain - Pioggia sporca (det., ZDA, '89, r. R. Scott, i. M. Douglas, A. Garcia)
- 23.55** Film: Action Jackson (det., ZDA, '87, i. C. Weathers, C.T. Nelson)
- 1.50** Nočni dnevnik - Pregled tiska

Rete 4

- 7.00** Klavirski koncert
- 8.30** Variete: Mukko Pallino
- 9.40** Aktualno: Rotocalco Adnkronos
- 10.35** Aktualno: Saul 2000 - Ripartire da Damasco
- 11.35** Šport: Super Sea
- 12.00** Angelus
- 12.25** Dok.: La grande storia
- 13.15** Aktualno: Qui Tolmezzo
- 13.35** Variete: Expo' Mittel School
- 14.10** Variete: Camper magazine
- 14.35** Variete: Campagna amica
- 15.00** Lirika: Tancredi
- 18.00** Risanke
- 19.30** Nan.: Detective per amore
- 21.00** Koncert: Mille voci 2010
- 23.00** Film: La sfida del Boys Klub (kom.)
- 0.30** Glasb.: Voci dal ghetto
- 1.35** Film: Un apprezzato professionista (dram., '72, r. G. DeSantis, i. L. Capolicchio)

Canale 5

- 6.00** Pregled tiska
- 7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
- 9.05** Nan.: Finalmente arriva Kalle
- 11.00** Aktualno: Forum
- 13.00** 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 13.40** Aktualno: Giffoni Film Festival
- 13.45** Nan.: L'onore e il rispetto
- 16.00** Nan.: Piper
- 18.00** Film: Laguna Blu (pust., ZDA, '80, r. R. Kleiser, i. B. Shields, C. Atkins)
- 19.00** 22.15, 0.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 20.40** Aktualno: Bikini
- 21.15** Film: Quando meno te lo aspetti (kom., ZDA, '04, r. G. Marshall, i. K. Hudson, J. Corbett)
- 23.40** Film: Best Friends (triler, Kan., '05, r. M. Scott, i. M. Gallagher, C. Mink)
- 1.30** Nočni dnevnik in Pregled tiska

Italia 1

- 6.35** Nan.: I Robinson
- 7.00** Nan.: Ned - Scuola di sopravvivenza
- 7.40** Risanke
- 10.50** Nan.: Malcolm
- 11.25** Nan.: Knight rider
- 12.25** 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 13.00** Šport: Grand Prix
- 13.55** Film: Doc Hollywood - Dottore in carriera (kom., ZDA, '91, r. M.C. Jones, i. M.J. Fox)
- 14.50** 17.00, 20.25, 22.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 16.05** Film: Il segreto del mio successo (kom., ZDA, '87, r. H. Ross, i. M.J. Fox)
- 19.00** Nan.: Tutto in famiglia
- 19.30** Film: Scuola di polizia 3 - Tutto da rifare (kom., ZDA, '86, r. J. Parisi, i. S. Guttenberg)
- 21.10** Film: Star Wars episodio IV: Una nuova speranza (fant., ZDA, '77, r. G. Lucas, i. M. Hamill, H. Ford)

23.50 Nan.: Eli Stone

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti

Slovenija 1

- 7.00** Ris. nan.: Živ Žav - Talebarski
- 9.20** Šport špas - oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.)
- 9.55** Nedeljska maša, prenos iz Kort
- 11.00** Ozare (pon.)
- 11.05** Primorska znamenja
- 12.00** Ljudje in zemlja - Oddaja Tv Maribor
- 13.00** 17.00, 18.55, 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti Števerjan 2010, 2. del (pon.)
- 14.30** Na lepeše
- 14.55** Prvi in drugi (pon.)
- 15.20** Film: Živiljenje kot v filmu
- 17.20** Dok. film: Mesto na robu (pon.)
- 18.05** Kratki igralni film: Moja sestra Tina (pon.)
- 18.25** Risanke
- 19.20** Zrcalo tedna
- 19.50** Gledamo naprej
- 20.05** Film: Pozabljeni zaklad
- 21.35** Žrebanje lota
- 21.45** Intervju: Ivan Sivec
- 22.00** Dok. film: Špaltna ekspres
- 23.05** Film: Sesuti Harry (pon.)
- 0.40** Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 01.08.1992 (pon.)
- 1.05** Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

- 6.30** 0.35 Zabavni infokanal
- 7.30** Skozi čas
- 7.40** Iz arhiva TVS: Tv Dnevnik 01.08.1992
- 8.05** 30. srečanje tamburašev in mandolinistov Slovenije
- 8.40** Film: Špicparkejc (pon.)
- 10.05** 19.30 Barcelona: EP v atletiki, maraton (M), prenos
- 12.35** Med valovi - oddaja Tv Koper
- 13.05** Alpe-Donava-Jadran (pon.)
- 13.35** Dok. odd.: Mount Everest (pon.)
- 14.35** Športna odd.: Plavaj zdaj! (pon.)
- 14.50** Zimski spomini: Vancouver 2010, smučarski skoki - srednja skakalnica, posnetek
- 16.20** Vrhunci SP v nogometu: Gana - Nemčija in Slovaška - Italija, posnetek
- 22.10** Film: Obiskovalci in Ameriki (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti

- 14.10** Euronews
- 14.30** Glasb. odd.: In orbita
- 15.00** Arhivski posnetki športnih prenosov
- 16.30** Folkfest 2008
- 17.00** Srečanje z...
- 18.00** Ljudje in zemlja
- 19.00** 22.15, 0.05 Vsedanes - Tv dnevnik
- 19.25** Šport
- 19.30** Barcelona: EP v atletiki, neposredni prenos
- 22.30** Levant
- 22.345** Alpe Jadran
- 23.15** Koncert
- 0.20** Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 15.00** Kmetijska oddaja
- 16.00** Kasaške dirke
- 17.00** Razgledovanja (pon.)
- 17.30** Hrana in vino, izbrani recepti (pon.)
- 18.30** Duhočna misel (pon.)
- 18.45** Tedenski pregled (pon.)
- 19.00** Mavrica pogledov (pon.)
- 19.45** Pravljica
- 20.00** Celovečerni film: Pasji vojaki, akcijska grozljivka
- 21.45** Pod drobnogledom (pon.)
- 22.45** Splitski festival 2010
- 0.00** Videostrandi

RADIO

RADIO TRST A

- 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tedenik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Polke in valčki iz domače zakladnice; 10.35 Otoški kotiček; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabočna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Z naših prireditvev: Koncert v okviru 12. Festivalski kitarne Kras, sledi Glasba za vsakogar; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Glasba za vsakogar; 17.30 Sen valčka; 18.30 Poletne melodije; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 7.25 Odprtje in napoved programov; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jurtranj; 9.00, 19.50 Kronika; 9.10 Pregled prireditvev; 9.45 Nedeljski zmenki; 10.30 Poročila, osmrtnice; 10.40 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje: pogovor z župnikom Zorkom Bajcem; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du je?; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih: Svetovno nogometno prvenstvo - JAR; 15.30 DIO; 17.30 Napoved vremena in cestne razmere; 18.15 Koperground, predstavitev festivala; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Dober dan RC; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.20, 14.40 Pesem tedna; 8.28, 12.28, 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 9.00-9

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Kingston - Hotel modro nebo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 2
15.00 Nan.: Capri
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 23.35 Dnevnik
20.30 Variete: Da da da
21.20 Nan.: Un medico in famiglia 6 (i. L. Banfi, L. Savino)
23.35 Aktualno: Porta a porta Estate - Amori del secolo, amori reali (v. B. Vespa)

Rai Due

6.00 Aktualno: Ricominciare
6.15 Variete: Spensieratissima
6.20 Aktualno: Made in TV
6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 Estate...-stato con Costume
6.50 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
7.00 Aktualno: Protestantesimo
7.30 Risanke: Cartoon flakes
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.20 Dnevnik
11.00 Aktualno: Tg2 Eat Parade
11.10 Vremenska napoved
11.15 Nan.: Love boat
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
14.00 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army Wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Colonia
16.20 Nan.: La signora del West
17.10 Game show: Ricchi di energia (v. E. Filiberto)
17.40 Variete: Art attack
18.05 Dnevnik L.I.S. in sportne vesti
19.00 Variete: Stracult pilole
19.30 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Nan.: Lost
23.35 Nan.: Supernatural

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: La madre dello sposo (kom., ZDA, '51, r. M. Leisen, i. J. Lund)
11.05 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in sportne vesti
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30, 23.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
16.30 Kolesarstvo: Trofeja Matteotti
17.15 Nan.: Kingdom

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (31.7.2010)**

Vodoravno: repek, spora, Aneto, Karel, kanela, Sit, Trovatore, Ida, Voronin, legionar, zo, Alfonz, Milma, gl, Ind, cina, Portugal, Ines, SSK, Aljoša Žerjal, Eti, R.I., P.T., ak-sel, Rot, avalist, Valsugana, Demangeon, otiater, arak, Noe, Nek, Ira, na sliki: Alfonz Guštin.
Mala križanka, vodoravno: 1. papež, 6. Arosa, 7. part, 8. artel, 10. Sauro, 11. gat, 12. ska, 14. talar, 17. Ofelo, 18. pacek.

18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
19.00 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.15 Nad.: Potere e passione
21.05 23.05 Dnevnik
21.10 Dok.: Blu notte - Misteri italiani - La strage di Bologna (v. C. Luccarelli)
22.15 Nan.: Flashpoint
23.40 Film: Per vivere meglio, divertiti con noi (kom., It., '78, i. J. Dorelli)
1.40 Aktualno: La musica di Raitre

20.30 Deželni dnevnik
21.00 Talk show: Incontri al caffè de Ver-siliana
22.40 Variete: Seguiamo quei due
22.50 Variete: Serestate in città
23.35 Aktualno: Pagine e fotogrammi
23.50 Film: Storia di fantasmi cinesi (fant./akc., '88, r. S.T. Ching, i. L.C. Sin, L.S. Seen, Y.C. Hsia)

21.05 Film: Plavolaskine ljubezni
22.30 Knjiga mene brigă (pon.)
22.50 Film: Bratje (pon.)

Rete 4

7.10 Nan.: Balko
8.10 Nan.: T.J. Hooker
9.05 Nan.: Nikita
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri 2
13.05 Nan.: Distretto di polizia
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Monk
16.10 Nad.: Sentieri
16.40 Film: L'amante pura (dram., Fr., '58, i. R. Schneider, A. Delon)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Film: Il giudice e il commissario (det., Fr., '04, i. N. Amal, I. Chauvin)
23.20 Dok.: Storie di confine - Barriere invisibili

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus - Estate, sledi Omnibus Life - Estate
10.10 Punto Tg
10.15 2.55 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiama d'emergenza
14.00 Film: La grande strada azzurra (It., '57)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 Dnevnik, sledi In Onda
21.10 Film: Un turco napoletano (kom., It., '53, r. M. Mattioli, i. P. Battistella, Totò)
23.05 Aktualno: La valigia dei sogni
23.40 Nan.: Non pensarsi
0.50 Dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: Vittoria col cuore (kom., ZDA, '00, r. D. Guntzelman, i. E. Asner, P. Duffy)
10.05 15.50, 22.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Aktualno: Giffoni Festival
13.45 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.00 Film: Il fascino di Grace (kom., ZDA, '06, r. i. F.A. Lee, i. G. Harold)
17.00 Film: Mammo per forza (kom., Nem., '02, r. D. Klein, i. H. von Stetten, E. Schweins)
17.40 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Nan.: I Cesaroni (i. C. Amendola)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la domenica - Estate
21.20 Film: Non è mai troppo tardi (kom., ZDA, '07, r. R. Reiner, i. J. Nicholson, M. Freeman)
23.30 Nan.: Il mostro di Firenze

Slovenija 1

7.05 Utrip (pon.)
7.20 Zrcalo tedna (pon.)
7.40 Na zdravje!
9.00 Risanka: Nuki in prijatelji (pon.)
9.05 Risanka: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.35 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.05 16.05, 18.40 Risanke
10.10 Risana nan.: Vipo, pustolovštine le-tečega psa (pon.)
10.25 Ris. nan.: Fifi in cvetličniki (pon.)
10.35 Šport Špas - oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.)
11.00 Dok. nan.: Na krilih pustolovštine (pon.)
11.25 Nan.: Šola Einstein (pon.)
11.55 Ljudje in zemlja, oddaja Tv Maribor (pon.)
13.00 18.55 Poročila, šport in vremenska napoved
13.15 Naši vrtovi (pon.)
13.40 Polnočni klub (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Ris. nan.: Pika Nogavička
16.10 Lutk.-igr. nan.: Buba Guba
16.30 Igr. nan.: Podstrešje (pon.)
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
18.30 Žrebanje 3x plus 6
19.55 Nan.: Naša krajevna skupnost
20.40 Hum. nad.: Starši in manjšini
21.10 Dok. odd.: Istra skozi čas
22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved
23.05 Pisave: Saša Vuga - Portret ob 80-letnici avtorja (pon.)
23.30 Glasbeni večer: Volkswagner - Laibach

Italia 1

6.20 Nan.: A casa di Fran
7.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
7.55 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer dreams
11.25 Nan.: Summer crush
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.05 Risanke: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
14.35 Risanke: Futurama
15.00 Nan.: H2O
15.30 Nan.: Champs 12
16.30 Nan.: Blue water high
17.00 Nan.: Chante!
17.30 Dok.: Capogiro
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Dok.: Wild - Oltrenatura (v. F. Cicogna)
0.00 Nan.: Chuck

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Nan.: Detective per amore
10.30 14.35 Variete: Novecento contro luce
11.25 Camper Magazine
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Aktualno: Hard Trek
13.10 Aktualno: Videomotori
14.05 Aktualno: Animali amici miei
17.00 Risanke
19.00 Kviz: L'estate è tutta un quiz
20.05 Sport: Sport estate

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Zoom - vsestranska ustvarjalnost

14.45 Resna glasba

15.30 Nautilus

16.00 Levant

16.30 Vesolje je...

17.00 Istra in...

17.30 Dokumentarec

18.00 22.55 Športna mreža

18.35 23.55 Vremenska napoved

18.40 22.30 Primorska kronika

19.00 22.10 Svedane - TV Dnevnik

19.25 Šport

19.30 Kuharski recepti

19.50 Kino premiere

20.00 Potopisi

20.30 Artevisione - magazin

21.00 Srečanje v skupnosti Italijanov

21.40 Sredozemlje

23.20 Športel

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditve; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.10 Teren; 11.00, 11.40 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Komentari ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganika; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne križulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.15 Spored; 16.30 Evrotip; 16.45 Retro; 18.00 Hip hop; 18.30 Poletni knjižni namig; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocno ne zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Vzhodno od rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrirek; 10.05 Skladatelj tehdna; 11.05 Mojstri samospava; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga;

ITALIJA - Po razkolu v stranki Ljudstva svobode

Berlusconi: Vlada je trdna Napolitano proti »bednim klikam«

Casini in Rutelli ne bosta podprla vlade - Italijanski škofje: Italija je brez vodilnega razreda

RIM - Vlada je trdna in je razkol v Ljudstvu svobode ni ošibil, ampak je prav v zadnjih dneh utrdila svoj reformatorski profil. Tako je v tiskovni noti včeraj zatrdil italijanski premier Silvio Berlusconi, ki je poudaril, kako je vladna večina v zadnjem tednu sprejela kar štiri reforme: reformi gospodarstva in univerze, zakonski osnutek o kinematografiji in nov prometni zakonik, ki po premierovih besedah predstavlja »štiri ukrepe proti tolikim čenčam.«

Kljub Berlusconijevim zagotovilom pa vladne kroge skrbi razkol z Gianfrancem Finijem in njegovimi privrženci, ki v parlamentu lahko postavi pod vprašaj doslej trdno vladno večino, tako da v Ljudstvu svobode ne izključujejo niti možnosti predčasnih volitev. Možnost podpore Berlusconiju pa sta včeraj zavrnili tako predsednik sredinske stranke UDC Pierferdinando Casini kot Francesco Rutelli za Zavezništvo za Italijo. Casini je dejal, da ostaja zvest vlogi in obvezni, ki jo je prejel od volivcev, in sicer da bo v opoziciji, medtem ko je Rutelli posvaril, naj si nihče ne misli izkoristiti ime njegovega političnega giba-

Predsednik republike Giorgio Napolitano je znova opozoril na »bedne klike« KROMA

ITALIJA - Prejšnjo noč nova tragedija na italijanskem jugu

Hiša je bila zgrajena nad jamo

Sredi noči se je v Afragoli zrušila dvonadstropna stanovanjska stavba - V nesreči so tri osebe umrle, desetletna deklica pa se je rešila

Prvi so se reševanja lotili sosedje, potem so prišli gasilci, karabinjerji in ostali

NEAPELJ - Na italijanskem jugu se je prejšnjo noč pripetila nova tragedija. Okoli 1.30 se je namreč v Afragoli blizu Neaplja zrušila dvonadstropna stanovanjska stavba, pri čemer so življenje izgubile tri osebe: mlajši zakonski par (gre za 33-letnega Pasquala Zanardina in njegovo 29-letno ženo Enrico Tromba) in 75-letna Anna Cuccurullo, medtem ko je njena desetletna vnučkinja Imma Maurillo ostala živa in naj bi po mnenju zdravnikov okrevala v mesecu dni. V času nesreče pa v stavbi ni bilo ostalih treh stanovalcev, Maročanov Hassana in Mire Mayoufi ter ganskega državljanja Jeffa Kwama Kwaka.

Kot prvi so prihiteli na pomoč sosedje, kmalu zatem so prišli tudi gasilci, pripadniki civilne zaščite, karabinjerji, policisti, mestni redarji in občinski tehniki, ki ljudem niso več dopustili, da bi sodelovali pri reševalni akciji, zato so jih prisotni, med katerimi so bili številni prijatelji in sorodniki žrtve, besedno in fizično napadli.

Pristojni organi bodo morali zdaj ugotoviti, kaj je botrovalo temu, da se je hiša zrušila. Šlo je za stavbo, ki so jo zgradili v 40. letih prejšnjega stoletja in posodobili kakih dva let pozneje. Morda je struktura zgradbe popustila zaradi pronicanja vode, saj je nekaj ur pred nesrečo v Afragoli močno deževalo, vendar so gasilci to možnost izključili. Morda pa je razlog za nesrečo v značilnostih območja, kjer je bila stavba zgrajena: zgradili so jo namreč na zemljišču, kjer je polno jam in vse kaže, da je bila sama hiša zgrajena nad jamo, čeprav so slednjo, pravijo, predhodno zasuli.

RIM - V 96. letu starosti

Odšla je scenaristka Suso Cecchi D'Amico

RIM - V Rimu je včeraj umrla uveljavljena in večkrat nagrajena scenaristka Suso Cecchi D'Amico. Stara je bila šestindvetdeset let in je veljala za eno najbolj plodovitih italijanskih avtoric filmskih scenarijev.

Sodelovala je pri pisanju scenarijev za številne filme, ki so ostali zapisani v zgodovini italijanskega filma; med temi velja omeniti vsaj Ladri di biciclette, Senso, Gattopardo, Salvatore Giuliano, Cuore, Gesù di Nazareth, Speriamo che sia femmina.

Režiserji Zavattini, Rossellini, Antonioni, Monicelli, Rosi ali Coencini so svoje filme radi »gradili« na njenih scenarijih. Najbolj dolgorajno pa je bilo njeno sodelovanje z Luchinom Viscontijem: od leta 1951, ko sta skupaj ustvarila film Bellissima, je podpisala tako rekoč vse Viscontijeve filme s slavnim Gattopardom na čelu.

Leta 1994 je na beneškem filmskem festivalu prejela zlatega leva za življensko delo.

Suso Cecchi D'Amico je bila tudi aktivno soudeležena pri mednarodni nagradi za najboljši filmski scenarij Sergio Amidei, ki so jo včeraj podelili v Gorici, saj je bila med člani žirije.

VARNOST - Cameron na obisku v Indiji

Britanski premier namignil, da Pakistan izvaža terorizem

LONDON - Britanski premier David Cameron je med svojim obiskom v Indiji namignil, da Pakistan izvaža terorizem. S tem je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP močno razjezl nekatere pakistanske uradnike in zaostril odnose med državama. Pakistanu po besedah Camerona ne bi smeli dovoliti, da »spodbuja izvoz terorizma v Indijo, Afganistan ali karmcoli drugod po svetu«. Kasneje je britanski premier sicer priznal, da je država že naredila marsikaj proti terorističnim organizacijam, a mora vendarle storiti še več.

Njegove opazke so močno razjezile pakistanske predstavnike. Pakistanski visoki komisar v Britaniji Vadžid Šamsul Hasan jih je označil za »nezrelo reakcijo nezrelega politika«. V pakistanski obveščevalni službi pa so potrdili, da je vodja službe, general Ahmed Šudža Paša, odpovedal za prihodnji teden načrtovani obisk na Otoku, v okviru katerega naj bi z britanskih obveščevalci razpravljalo s sodelovanju na področju varnosti.

Pakistan vztraja, da je v boju proti terorizmu storil več kot druge države, saj se

David Cameron ANSA

je z vojsko podal v boj proti talibani in bojevnikom, povezanimi z Al Kaido. Ob tem tudi ves čas tesno sodeluje z obveščevalnimi službami Zahodnih držav. Vendlar pa naj bi Pakistan, kot se domneva na Zahu, s svojo obveščevalno službo, ki jo vodi vojska, tajno pomagal afganistanskim talibani in drugim islamskim milicam. Bri-

Churchilov arhiv leta

2012 v elektronski obliki

LONDON - Založniška hiša Bloomsbury bo leta 2012 v elektronski obliki objavila celoten arhiv nekdajnega britanskega premiera Winstona Churchilla. Več kot milijon strani dokumentov, vključno z zasebnimi korespondencami in zapiski, bo javnosti na voljo v britanskih knjižnicah. Martin Gilbert, avtor politike biografije, je zbirko poimenoval kar »Aladinova jama zgodovinskih bogastev«.

V arhivu je najti osnutke Churchilovih slavnih govorov, njegovo korespondenco s sufražetko Sylvio Pankhurst in podrobnosti o številnih stavah s prijatelji in političnimi kolegi. Vsebuje pa tudi Churchillov mladostni roman z naslovom »Savrola«. Pri založbi Bloomsbury so roman opisali kot zgodbo o »držnem mladem politiku z očitnimi podobnostmi z avtorjem.

Založba je za objavo arhiva pridobila privoljenje Fundacije arhiva Winston Churchill Heritage Ltd, piše na spletni strani BBC. (STA)

Ruska bombnika vdrala v kanadski zračni prostor?

OTTAWA - Kanadska lovска letala so na severni meji Kanade nad Arktiko prestregla dva ruska bombnika. Kot je sporočilo kanadsko obrambno ministrstvo, sta ruski letali Tu-95 skušali v petek večkrat vdreti v kanadski zračni prostor, a so jima kanadski lovci to vselej preprečili. Do incidenta je po navedbah kanadskih oblasti prišlo v petek, kakih 500 kilometrov severno od Goose Baya na vzhodu Labradorja. V bližini je sicer veliko letalsko oporišče, navaja nemška tiskovna agencija dpa.

V Rusiji so incident zanikali. Kot so dejali, so bila letala na običajnem urjenju posadke, ne pa na poskusu vdora v kanadski zračni prostor. Poleg tega so bila letala nad mednarodnimi vodami, so po poročanju francoske tiskovne agencije AFP še sporočili iz Moskve.

Rusija je z bombniki Tu-95, ki imajo s svojimi osmimi propelerji dolet celo 14.000 kilometrov, sicer v zadnjih letih že večkrat poskusila kršiti zračni prostor zahodnih zaveznikov. Tako je na primer v od leta 2007 ravno s temi letali vdrla v zračne prostore Velike Britanije, Islandije, Japonske, pa tudi Kanade, še navaja dpa.

Kanada in Rusija sta sicer v sporu zradi 1,2 milijona kvadratnih kilometrov območja na Arktiki, ki si ga obe lastita. Na območju naj bi bile velike zaloge naftne in zemeljskega plina, v boju za to območje pa so vmešane še Norveška, Danska in ZDA. (STA)

tansko zunanje ministrstvo medtem ni želelo komentirati odpovedanega potovanja Paše, češ da ne komentirajo obveščevalnih zadev. So pa potrdili, da je za prihodnji teden napovedan obisk pakistanskega predsednika Asifa Alija Zardarija še na urniku.

Na obeh straneh se je na spor že odzval občina opozicija. Vodilni pakistanski opozicijski politik Šahbaz Šarif je Zardirja pozval, naj odpove potovanje. Denar, ki bi ga s tem prirabil, bi lahko namenili za pomoci žrtvam hudi poplav, ki so državo pripadele v zadnjem tednu in so terjale več kot 800 smrtnih žrtv.

Na drugi strani je nekdanji britanski zunanjji minister David Miliband Cameronovo obtožil odganjanja pomembnejšega zaveznika. »Britanija potrebuje dobre odnose s Pakistanom in Pakistan dobre odnose z Britanijo,« je dejal Miliband. »Komentarji premierja so povedali le del zgodbe in to je razjezilo ljudi v Pakistanu,« je še menil in dodal, da bi moral Cameron v prihodnje izraziti svojo podporo prizadetanjem Pakistana ter razumevanje do njihovih izgub.

GLEDALIŠČE**FURLANIJA-JULISKA KRAJINA****ZGONIK****Trg pred županstvom**

V četrtek, 5. avgusta, ob 21.00 / Ermana Wolf Ferrari: »Il Campiello«, po Carlu Goldoniju. Režija: Aleksander Švab. Nastopa: Mednarodna Opera Akademija Križ pri Trstu.

GRADEZ**Trg pred Bazilikou**

V soboto, 7. avgusta, ob 21.00 / Ermana Wolf Ferrari: »Il Campiello«, po Carlu Goldoniju. Režija: Aleksander Švab. Nastopa: Mednarodna Opera Akademija Križ pri Trstu.

DOBERDOB

V ponedeljek, 9. avgusta, ob 21.00 / Ermana Wolf Ferrari: »Il Campiello«, po Carlu Goldoniju. Režija: Aleksander Švab. Nastopa: Mednarodna Opera Akademija Križ pri Trstu.

VIDEM**Palača Morpуро**

V nedeljo, 8. avgusta, ob 21.00 / Ermana Wolf Ferrari: »Il Campiello«, po Carlu Goldoniju. Režija: Aleksander Švab. Nastopa: Mednarodna Opera Akademija Križ pri Trstu.

GLASBA**SLOVENIJA****LJUBLJANA****Križanke**

V petek, 20. avgusta, ob 20.30 / Nastopa Vlado Kreslin z gosti.

Križanke, Viteška dvorana

V četrtek, 5. avgusta, ob 20.00 / »Hommage à Chopin«. Nastopa: Elisso Bolkvadze - klavir.

V ponedeljek, 9. avgusta, ob 20.00 / »Trio Greenwitch in Rivka Golani«. Nastopa: Rivka Golani - viola; Lana Trnovsek - violina; Stjepan Hauser - violončelo ter Yoko Mitsumi - klavir.

Križanke, preddverje

V torek, 3. avgusta, ob 20.00 / »Mednarodni orkester Maribor 2012«. Dirigent: Klaus Arp.

V petek, 6. avgusta, ob 20.00 / »Big Band DOM«. Umetniški vodja in dirigent orkestra: Braco J. Oblekar.

Atrij Uršulinskega samostana

Jutri, 2. avgusta, ob 20.00 / »Virtuosi italiani«. Dirigent: Aldo Sisilo. Solista: Massimo Mercelli - flauta, Vincente Campos - trobenta.

V sredo, 4. avgusta, ob 20.00 / »Slovenski tolkalni duo«. Nastopa: Simon Klavžar in Jože Bogolin - marimba.

V torek, 11. avgusta, ob 20.00 / »Trubadurja na violončelu in kitari«. Nastopa: Luka Šulić - violončelo in Čeku Petrit - kitara.

V ponedeljek, 16. avgusta, ob 20.00 / Nastopa: Baročni orkester Collegium Pro Musica. Solist: Federico Giuliano - violina; Solist in dirigent: Stefano Bagliano - kljunasta flauta.

Cankarjev dom

V sredo, 11. in v četrtek, 12. avgusta, ob 18.00 Richard Strauss: »Žena brez sence«. Dirigent: Valerij Gergijev.

Režija: Jonatan Kent. Nastopa: Marinsko gledališče iz Sankt Petersburga.

V petek, 13. avgusta, ob 20.00 / Dirigent: Valerij Gergijev. Solist: denis Macujev - klavir. Nastopa: Orkester Mariinskega gledališča iz Sankt Petersburga. / Ponovitve: v četrtek, 19. avgusta, ob 20.30.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULISKA KRAJINA****TRST**

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella - (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Giorgia Carmelicha pod naslovom: »Futuristiche (Viaggi d'arte tra Trieste, Roma e Praga)«. Na ogled je tudi razstava: »Futurismo russo. Opere di una collezione«. Urnik: od 10.00 do 18.00. / Za več informacij: tel.: 040 - 6754350; fax: 0406754137; e-mail: revoltella@comune.trieste.it.

Ob vhodu v Miramarski park: do 7. novembra je na ogled razstava: »Joan Mirò - il poeta del colore«. Urnik: vsak dan razen ponedeljka, od 10.00 do 18.00. Vstopnice stanejo od 3 do 5 evrov.

Železniški muzej na Campu Marziu (Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava že železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

Dvorana Giubileo (Nabrežje III. novembra 9): do 17. avgusta je na ogled razstava: »Klavdij Palčič - Likovna prepletanja«. Urnik: vsak dan med 10.00 in 12.00 uro in od 17.00 do 21.00.

REPEN

Kraška hiša: do 15. avgusta je na ogled likovna razstava Marca Fagnela, pod naslovom: »Odstiranja«. Urnik: ob urah odprtja muzeja, ob nedeljah in praznikih ob 11.00 do 12.00 ter od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru, na telefonski številki: 040-327240.

ZGONIK

Pred županstvom: je na ogled fotografika razstava Miloša Zidariča.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 15. septembra, je na ogled razstava grafik Franke Kočačič pod naslovom »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sledi zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Stalna razobju srednjega veka in baroka v Evropi z naslovom »Theatrum Instrumentorum« je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10.00 in 19.00; informacije na www.comune.gorizia.it.

Kulturni Center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazzi Aleksandrij«.

Sprejemni center Gradina v Dobrobu: Družba Rogos vabi na ogled fotografike razstave Glauche Tosajo »Naše živali in naša pokrajina v fotografijah ljubitelja narave«.

Goriški muzej - Grad Dobrovo: na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografika razstava Kamnita Istra in cestoča Brda Dinka - Dominika Bizjaka.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzeji.si.

V razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice (Ul. Carducci 2): v sklopu razstavnega projekta »Il Segno Modiano« je na ogled razstava »Arte e impresa, dal Liberty al Déco«; do 1. avgusta od torka do petka med 10. in 13. in med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (tel. 0481-537111, info@fondazione-carigo.it).

V Romansu je v občinski sejni dvorani v Ul. La Cesta 6 na ogled razstava »Lo stabilimento di Romans e la fotografia«; do 1. avgusta od ponedeljka do petka med 11. in 13.30, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro (tel. 0481-966904/903, info@comune Romans.go.it).

Galerija kulturnega doma (ul. Brass 20): V ponedeljek, 2. avgusta, ob 11.00 bo odprtje razstave mentorice in animatorke Brede Rovšek »Sonce miru 2010 - Lutke sožitja«. Razstava sodi tudi v okvir projekta raznih vzgojnih pobud Kulturnega doma iz Gorice, Dijaskega doma S. Gregorčič in zadruge Maja namenjenih najmlajšim. Razstavo bo odprt do 25. avgusta 2010 po sledem urniku: od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure.

TRŽIČ Beneška palača (Palazzetto Veneto - Ul. Sant'Ambrogio 12): je na ogled razstava »Creatività e promozione in cantiere«; do 1. avgusta od ponedeljka do nedelje med 16. in 20. uro (tel. 0481-494360, galleria@comune.monfalcone.go.it).

LOKEV Beneška palača (Palazzetto Veneto - Ul. Sant'Ambrogio 12): je na ogled razstava »Creatività e promozione in cantiere«; do 1. avgusta od ponedeljka do nedelje med 16. in 20. uro (tel. 0481-494360, galleria@comune.monfalcone.go.it).

PADNA Beneška palača (Palazzetto Veneto - Ul. Sant'Ambrogio 12): je na ogled razstava »Creatività e promozione in cantiere«; do 1. avgusta od ponedeljka do nedelje med 16. in 20. uro (tel. 0481-494360, galleria@comune.monfalcone.go.it).

LOKEV Beneška palača (Palazzetto Veneto - Ul. Sant'Ambrogio 12): je na ogled razstava »Creatività e promozione in cantiere«; do 1. avgusta od ponedeljka do nedelje med 16. in 20. uro (tel. 0481-494360, galleria@comune.monfalcone.go.it).

PADNA Beneška palača (Palazzetto Veneto - Ul. Sant'Ambrogio 12): je na ogled razstava »Creatività e promozione in cantiere«; do 1. avgusta od ponedeljka do nedelje med 16. in 20. uro (tel. 0481-494360, galleria@comune.monfalcone.go.it).

VIDEM - Slovensko gostovanje v sklopu programa Udinestate**Pasolinijev Amado mio**

V torek bo na sugestivnem dvoru Corte Morpurga nastopilo Slovensko mladinsko gledališče

VIDEM - Festival Udinestate je že tradicionalen dogodek, ki v poletnih mesecih, od junija do konca avgusta, poteka na notranjih in zunanjih prizoriščih v Vidmu. V prepletu glasbenih, literarnih, gledaliških, plesnih predstav, pa tudi otroškega programa skrbijo za popestrej kulturnega življenja v mestu.

Med dogodki, ki bodo obogatili letošnje videmsko poletje, je nedvomno tudi gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane. V sugestivnem

okolju dvora Corte Morpurga bodo namreč v torek, 3. avgusta, uprizorili predstavo Amado mio, ki jo je po istoimenski knjigi Piera Paola Pasolinija na oder postavil Ivan Peternelj. Začetek ob 21. uri, vstopnina 5€.

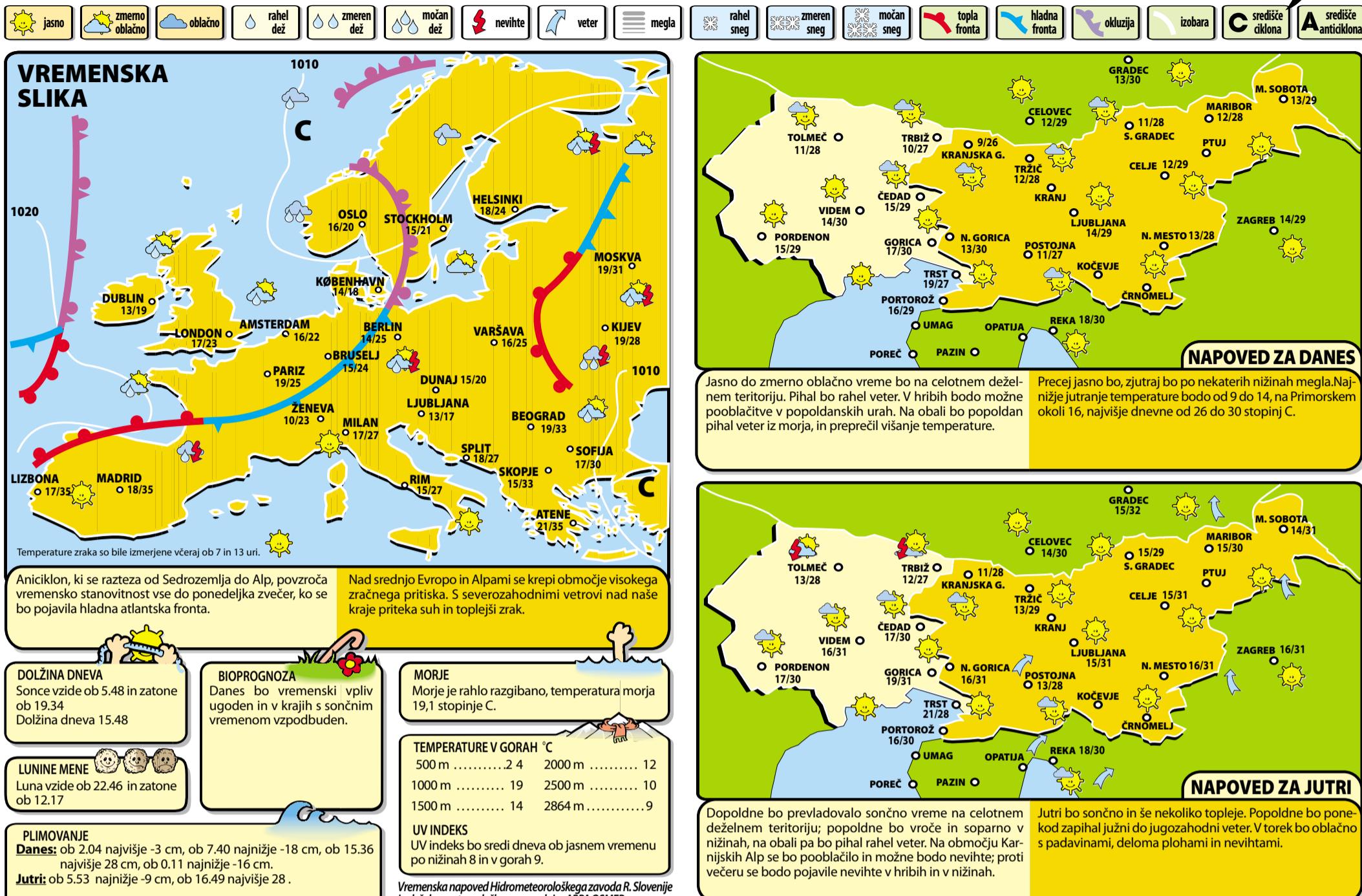
Gostovanje je za predstavo posebnega pomena, saj je njeno dogajanje postavljeno prav v Furlanijo. Amado mio, ki velja morda za eno izmed najbolj intimnih Pasolinijevih del, je predvsem zgodba o ljubezni, ki se v furlanski Casarsi odvija ob spo-

stične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

OTTICA INN ...kupčije

OKVIRJI ZA OČALA IN SONČNA OČALA

VSE PO 25.00€

V avgustu smo odpri!

V TRSTU

UL. CONTI 11/1 (20 m od Kulturnega doma) TEL. 040 363604

DREVORED XX SEPTEMBRA 2 TEL. 040371096